

TEKST JEDNOLITY

Załącznik do Uchwały Nr 4/2011r.

WZC z dn. 18.03.2011r.

Ze zmianami zgodnie z: Uchwałami NWZC z dnia 29.11.2011r. nr 8/2011, nr 9/2011, nr 10/2011

Ze zmianami zgodnie z: Uchwałami Zarządu z dnia 20.09.2011r. nr 13/2011, nr 14/2011

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU STOWARZYSZENIA KRAINA św. ANNY

Realizator Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie Kraina św. Anny
www.annaland.pl

TEKST JEDNOLITY

Załącznik do Uchwały Nr 4/2011r.

WZC z dn. 18.03.2011r.

Ze zmianami zgodnie z: Uchwałami NWZC z dnia 29.11.2011r. nr 8/2011, nr 9/2011, nr 10/2011

Ze zmianami zgodnie z: Uchwałami Zarządu z dnia 20.09.2011r. nr 13/2011, nr 14/2011

STOWARZYSZENIE KRAJNA ŚW. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

SPIS TREŚCI:

1. Charakterystyka LGD, jako jednostki odpowiedzialnej za realizację LSR	3
1) Nazwa i status prawny LGD	3
2) Opis procesu budowania partnerstwa	3
3) Charakterystyka członków LGD i sposób rozszerzania lub zmiany składu LGD	3
4) Struktura Rady Programowej, jako organu decyzyjnego odpowiedzialnego za wybór operacji.	4
5) Zasady i procedury funkcjonowania LGD oraz organu decyzyjnego.....	5
6) Kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład Rady Programowej ..	7
7) Doświadczenie LGD i jej członków w realizacji operacji.....	8
2. Opis obszaru objętego LSR z uzasadnieniem jego wewnętrznej spójności	13
1) Wykaz gmin należących do obszaru:	13
2) Uwarunkowania przestrzenne, geograficzne, przyrodnicze, historyczne, kulturowe	14
3) Ocena społeczno-gospodarcza (potencjał demograficzny i gospodarczy, poziom aktywności społecznej)	31
4) Specyfika obszaru	35
3. Analiza SWOT dla obszaru objętego LSR oraz wnioski z analizy SWOT	36
4. Cele ogólne i szczegółowe LSR oraz planowane do realizacji przedsięwzięcia	43
5. Misja i wizja Krajin Św. Anny.....	53
6. Wykazanie spójności specyfiki obszaru z celami LSR	54
7. Uzasadnienie podejścia zintegrowanego dla planowanych w ramach LSR przedsięwzięć	54
8. Uzasadnienie podejścia innowacyjnego dla planowanych w ramach LSR	56
działań.....	56
10. Budżet LSR dla każdego roku jej realizacji.....	74
12. Opis procesu wdrażania i aktualizacji LSR.....	76
13. Zasady i sposób ewaluacji własnej	79
14. Powiązania LSR z innymi dokumentami planistycznymi związanymi z obszarem objętym LSR	81
15. Planowane działania realizowane przez LGD w ramach innych programów wdrażanych na obszarze LSR	85
16. Przewidywany wpływ realizacji LSR na rozwój regionu i obszarów wiejskich.....	86

TEKST JEDNOLITY

Załącznik do Uchwały Nr 4/2011r.

WZC z dn. 18.03.2011r.

Ze zmianami zgodnie z: Uchwałami NWZC z dnia 29.11.2011r. nr 8/2011, nr 9/2011, nr 10/2011

Ze zmianami zgodnie z: Uchwałami Zarządu z dnia 20.09.2011r. nr 13/2011, nr 14/2011

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

---

1. Charakterystyka LGD, jako jednostki odpowiedzialnej za realizację LSR

1) Nazwa i status prawny LGD

Kraina św. Anny jest Stowarzyszeniem, działa, jako Lokalna Grupa Działania posiada osobowość prawną i funkcjonuje na podstawie przepisów ustawy z 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz.U. z 2001 r. Nr 79, poz. 855, z późn. zm.) oraz ustawy z 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich, rozporządzenia Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (Dz. Urz. UE L 277 z 21.10.2005, str.1) . Stowarzyszenie zostało **zarejestrowane w KRS Opole w dniu 13.09.2006r.** (pełny wypis z rejestru KRS w załączeniu).

2) Opis procesu budowania partnerstwa

W ramach organizacji LGD Stowarzyszenie Kraina św. Anny zainicjowanej przez Urząd Marszałkowski w Opolu w kwietniu 2006 r., poinformowano przedstawicieli gmin: Krapkowice, Gogolin, Zdieszowice, Leśnica, Ujazd, Jemielnica, Strzelce Opolskie, Izbicko o programie Leader i możliwości utworzenia obszaru - mikroregionu, w ramach którego zostanie zbudowana wspólna strategia celów i działań. Po rejestracji w KRS w dalszym ciągu prowadzono działania nastawione na pozyskiwanie nowych partnerów i członków Stowarzyszenia. W roku 2007 do obszaru dołączyła gmina Walce, a w marcu 2008 r. gmina Tarnów Opolski, która jest 10 gminą w obszarze LGD.

Na spotkania, w trakcie których została przygotowana strategia, zostali zaproszeni również przedstawiciele organizacji pozarządowych z poszczególnych gmin oraz przedsiębiorcy. Weszli oni w skład władz Stowarzyszenia wraz z przedstawicielami samorządów. Proces budowania partnerstwa trwał 2 lata.

3) Charakterystyka członków LGD i sposób rozszerzania lub zmiany składu LGD

W skład LGD Kraina św. Anny wchodzi **57** członków – w tym osoby fizyczne, przedstawiciele sektora gospodarczego, pozarządowego, publicznego (gminy).
Lista członków Stowarzyszenia wraz z przynależnością sektorową w załączeniu.

Stowarzyszenie jest otwarte na przyjęcie nowych członków i dalszą rozbudowę i rozszerzania lub zmiany składu LGD. Sposób rozbudowy partnerstwa przewiduje § 9 statutu Stowarzyszenia:

- A. Członkiem zwyczajnym Stowarzyszenia może być:
- a) pełnoletnia osoba fizyczna, która złoży deklarację członkowską;
  - b) osoba prawna, w tym (zgodnie z ustawą z dnia 7 marca 2007 r. o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich art.15.pkt. 2, pkt. 1.) jednostka samorządu terytorialnego, która działa w obszarze i na rzecz obszaru objętego LSR i przedstawi uchwałę organu stanowiącego zawierającą:

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

---

1. deklarację przystąpienia do stowarzyszenia;
  2. wskazanie osoby reprezentującej osobę prawną.
- B. Osoby fizyczne, prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą być członkami wspierającymi Stowarzyszenia.
- C. Nabycie i stwierdzenie utraty członkostwa w Stowarzyszeniu następuje na podstawie uchwały Zarządu Stowarzyszenia oraz § 12 pkt. 1 statutu.
- D. Osoby prawne – w tym jednostki samorządu terytorialnego, fizyczne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej mogą zostać członkami wspierającymi Stowarzyszenia po złożeniu wniosku do Zarządu Stowarzyszenia i pisemnym ustaleniu z Zarządem zasad wspierania Stowarzyszenia.

Zarząd prowadzi działania związane z popularyzacją zadań i celów LGD zmierzające do pozyskiwania nowych członków w trakcie m.in. spotkań (z udziałem osób fizycznych i prawnych) oraz za pośrednictwem strony internetowej.

Deklaracje członkowskie dostępne są na stronie internetowej Stowarzyszenia www.annaland.pl w zakładce *PLIKI DO POBRANIA*.

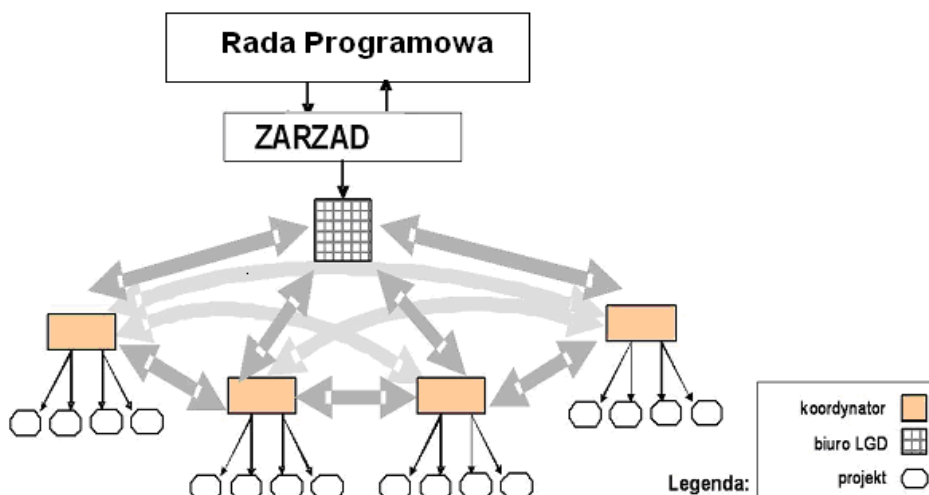
4) Struktura Rady Programowej, jako organu decyzyjnego odpowiedzialnego za wybór operacji.

Zakładana liczba członków Rady określona statutem 12 do 21 osób. Obecnie **Rada Programowa** składa się z 20 członków (9 przedstawicieli gmin), 4 przedstawicieli organizacji pozarządowych, 1 przedstawiciela przedsiębiorców, 6 osób fizycznych. Łącznie w składzie Rady Programowej 45 % składu stanowi czynnik publiczny, a pozostałe 55% to czynnik społeczno-gospodarczy.

Regulamin Rady Programowej w §1, pkt. 9 zastrzega, iż członkowie Rady Programowej nie mogą być pracownikami Biura Zarządu Stowarzyszenia.

O wyborze projektów dofinansowywanych przez LGD decyduje **Rada Programowa**. Rada przekazuje Zarządowi LGD decyzje o projektach przyjętych do realizacji. Biuro Zarządu Stowarzyszenia Kraina św. Anny informuje beneficjentów za pośrednictwem strony internetowej, uruchamia procedurę odwoławczą, wykonuje decyzje Rady Programowej, przekazuje listy operacji instytucji wdrażającej.

5) Zasady i procedury funkcjonowania LGD oraz organu decyzyjnego Schemat funkcjonowania LGD:

Sposób powołania Rady Programowej, jej rolę i zadania określa § 20 statutu (w załączeniu), zmiany oraz sposób i procedury funkcjonowania Rady określony jest w Regulaminie Rady Programowej (w załączeniu).

Wybór uzupełniający członków Rady określony jest w § 3 pkt. 2 Regulaminu.

Członkowie Rady Programowej zgodnie z zapisem statutu (§16 pkt. 3, ust.2) oraz Regulaminu Rady Programowej (§ 1 pkt. 5) są wybierani przez Walne Zebranie Członków spośród jego członków. Odwołanie członków Rady także należy do kompetencji Walnego Zebrania Członków.

§ 1. Regulaminu Rady Programowej reguluje zasadę wyłączenia członka Rady od udziału w dokonywaniu wyboru operacji (w razie zaistnienia okoliczności, które mogą wywołać wątpliwości co do jego bezstronności). Członek Rady podpisuje stosowną deklarację bezstronności.

Decyzje Rady podejmowane są na zasadzie współuczestnictwa w posiedzeniu członków Rady zwykłą większością głosów (zgodnie z § 11 pkt. 3 Regulaminu) przy obecności co najmniej połowy członków Rady z zachowaniem bezstronności w podejmowaniu decyzji. Przy równej ilości głosów rozstrzyga głos Przewodniczącego Rady.

Decyzje podejmowane są w sposób powszechnie znany i podawane są do publicznej wiadomości (dostępne w Biurze Zarządu i na stronach internetowych) – § 15 pkt. 4 Regulaminu Rady.

1 pkt. 12 Regulaminu członek Rady podpisuje deklarację poufności, która zobowiązuje go do utrzymania w tajemnicy informacji związanych z projektami oraz ich oceną.

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

Statut w § 14 pkt. 2 zastrzega, iż członek Rady Programowej nie może być jednocześnie członkiem Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

Zadania organizacyjne LGD wykonuje Biuro Zarządu. Schemat Organizacyjny wraz z opisem stanowisk oraz procedura naboru pracowników stanowią załączniki do niniejszej strategii.

Podział kompetencji poszczególnych organów Stowarzyszenia oparty jest na zapisach statutu, Regulaminu Działania oraz Regulaminu Rady Programowej.

Do kompetencji Walnego Zebrania Członków należy w szczególności:

1. Uchwalanie kierunków i programu działania Stowarzyszenia.
2. Wybór członków Zarządu, Komisji Rewizyjnej, Rady Programowej oraz ich odwoływanie.
3. Rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań z działalności Zarządu, Komisji Rewizyjnej.
4. Rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań z działalności Rady Programowej.
w szczególności w zakresie projektów realizowanych w ramach LSR,
5. Zatwierdzanie kryteriów wyboru projektów.
6. Udzielanie absolutorium Zarządowi.
7. Uchwalanie zmian Statutu.
8. Uchwalanie wysokości składek członkowskich.
9. Zatwierdzanie budżetu stowarzyszenia.
10. Podejmowanie uchwał w sprawie przystąpienia Stowarzyszenia do innych organizacji.
11. Podejmowanie uchwały w sprawie rozwiązania Stowarzyszenia;
12. Zatwierdzanie LSR i jej zmian.
13. Podejmowanie uchwał w/s zatwierdzania regulaminów wewnętrznych Stowarzyszenia.
14. Podejmowanie uchwał o zaciąganiu zobowiązań finansowych powyżej 30% wysokości budżetu na dany rok obrachunkowy.
15. Podejmowanie uchwał o przystąpieniu lub wystąpieniu Stowarzyszenia do/z innych organizacji.
16. Podejmowanie uchwał w sprawach przedstawionych przez Zarząd, Komisję Rewizyjną i Radę Programową.

Zarząd kieruje całokształtem działalności Stowarzyszenia, zgodnie z uchwałami Walnego Zebrania Członków, reprezentuje je na zewnątrz i ponosi odpowiedzialność przed Walnym Zebraniem Członków Stowarzyszenia. Zarząd składa się z maksymalnie 6 osób.

Zarząd powołuje uchwałą zespół koordynatorów, spośród przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, celem zapewnienia sprawnej organizacji i funkcjonowania LGD oraz realizacji LSR.

Do kompetencji Zarządu należy w szczególności:

1. Przyjmowanie nowych członków Stowarzyszenia.
2. Reprezentowanie stowarzyszenia na zewnątrz i działanie w jego imieniu.
3. Kierowanie bieżącą pracą Stowarzyszenia.
4. Zwolnienie i organizowanie prac Walnego Zebrania Członków.

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

---

5. Zwoływanie, organizowanie i uczestniczenie w pracach Rady Programowej.
6. Przygotowywanie propozycji wysokości składek członkowskich i rocznego oraz wieloletniego budżetu i planu pracy Stowarzyszenia.
7. Opracowywanie LSR i wypracowywanie propozycji jego zmian.
8. Przygotowanie projektów do realizacji objętych wnioskiem o dofinansowanie.
9. Zatrudnianie pracowników biura Stowarzyszenia.
10. Wnioskowanie do Walnego Zebrania Członków o odwołanie członków Rady Programowej.

Komisja Rewizyjna składa się z 3 osób. **Do kompetencji Komisji należy:**

1. Kontrola działalności Zarządu pod kątem celowości i zgodności z prawem.
2. Występowanie do Walnego Zebrania Członków z wnioskiem o udzielenie absolutorium Zarządowi.
3. Występowanie z wnioskiem o zwołanie Walnego Zebrania Członków.

Uchwały władz Stowarzyszenia podejmowane są w głosowaniu jawnym, zwykłą większością głosów, przy obecności co najmniej połowy członków uprawnionych do głosowania.

Procedura naboru pracowników LGD oraz opisy precyzujące podział obowiązków i zakres odpowiedzialności na poszczególnych stanowiskach określone zostały w Regulaminie Działania – w załączeniu.

Opis warunków technicznych i lokalowych Biura LGD (w załączeniu):

Obecnie Biuro Zarządu Stowarzyszenia mieści się w Krapkowicach w budynku urzędu Starostwa Powiatowego na 2. piętrze.

Warunki lokalowe i techniczne Biura Zarządu umożliwiają efektywne i sprawne wykonywanie zadań LGD, zapewniają równocześnie możliwość przyjmowania i obsługi interesantów zainteresowanych współpracą ze Stowarzyszeniem oraz pozyskiwaniem środków zbieżnych z LSR.

6) Kwalifikacje i doświadczenie osób wchodzących w skład Rady Programowej

Obecna Rada Programowa składa się z 20 osób. 7 z nich posiada kwalifikacje, potwierdzone stosownymi zaświadczeniami o przeszkoleniu w zakresie wdrażania Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w latach 2007-2013. 4 członków Rady ukończyło kurs z zakresu podejścia LEADER w nowym okresie programowania. 13 osób odbyło przeszkolenie w zakresie rozwoju obszarów wiejskich i wdrażania LSR w ramach podejścia LEADER. Większość członków Rady posługuje się jednym z języków Unii Europejskiej (głównie niemieckim) w stopniu umożliwiającym swobodne porozumiewanie się. Jeden członek posiada udokumentowaną dyplomem znajomość języka niemieckiego.

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

Większość członków posiada udokumentowane doświadczenie w realizacji projektów z udziałem środków z Unii Europejskiej na obszarach wiejskich.

Wszyscy członkowie Rady należą do osób wywodzących się z obszaru LGD. Znają jego zasoby, potencjał oraz specyfikę. 13 członków posiada zaświadczenie (w tym 5 oświadczenia) o zameldowaniu na pobyt stały na obszarze LGD w okresie co najmniej 3 lat od daty sporządzenia niniejszej Strategii.

Strukturę Rady, kwalifikacje i doświadczenia osób wchodzących w jej skład obrazuje tabela (w załączeniu).

7) Doświadczenie LGD i jej członków w realizacji operacji

Lokalna Grupa Działania – Kraina św. Anny

Lp.	Doświadczenia LGD	Nazwa i rodzaj projektu	Program, z którego pochodziły środki na realizację projektu	Kwota dofinansowania
1.	Kraina św. Anny	Promocja Krainy św. Anny	Samorząd Województwa Opolskiego	10.000,00 zł
2.	Kraina św. Anny	RURALTOUR	INTERREG III A CADSES	7.000,00 zł
3.	Kraina św. Anny	Aktualizacja i realizacja strategii Krainy św. Anny	Samorząd Województwa Opolskiego	10.000,00 zł
4.	Kraina św. Anny	Konsultacje społeczne i dopracowanie LSR Krainy św. Anny	Samorząd Województwa Opolskiego	9.999,00 zł

Doświadczenia członków LGD: *

* Zrealizowane projekty powyżej 20 tysięcy złotych

Samorząd lub organizacja	Nazwa projektu	Program, z którego pochodziły środki
Gmina Walce	Urządzenie terenu rekreacyjno-sportowego w Brożcu	SPO
Gmina Walce	Wyposażenie Samodzielnego Publicznego Ośrodka Zdrowia w Walcach w przenośny aparat USG z oprzyrządowaniem	ZPORR
Gmina Walce	Budowa kanalizacji sanitarnej dla wsi Walce	ZPORR
Gmina Walce	Remont boiska sportowego wraz z obiektami towarzyszącymi i	SPO

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

	infrastruktura w Walcach	
Gmina Walce	Budowa kortu tenisowego wraz z obiektami towarzyszącymi w Straduni	SPO
Gmina Walce	Przebudowa Sali Gminnego Ośrodka Kultury w Walcach	SPO
Gmina Walce	Wydanie publikacji Historia i współczesność gminy Walce	Interreg III a
Gmina Walce	E-Urząd dla mieszkańca Opolszczyzny	EFRR
Gmina Zdieszowice	Oznakowanie ścieżek rowerowych – „Rowerem bliżej naszego dziedzictwa” – odbyło się w 3 etapach. Wartość I etapu – 32.695,23.Wartość III etapu – 86. 774,61 zł.	PHARE 2002-2003 Interreg III a
Gmina Zdieszowice	Budowa obiektów sportowych przy Publicznej Szkole Podstawowej nr 1 w Zdieszowicach. Wartość inwestycji – 493 185,02 zł.	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej
Gmina Zdieszowice	Boisko o sztucznej nawierzchni przy Publicznym Gimnazjum w Zdieszowicach. Inwestycja zrealizowana została w latach 2007-2008. Wartość inwestycji – 564 646,44 zł.	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej, PZU, PZU Życie
Gmina Zdieszowice	Tworzenie warunków rozwoju przedsiębiorstw na terenie strefy Borek w miejscowości Rozwadza. Inwestycja zrealizowana została w latach 2005/2006. Wartość inwestycji – 1 091 156,59 zł.	ZPORR
Gmina Zdieszowice	„Budynek socjalny przy ul. Filarskiego 29a”. Wartość inwestycji 769 900,16 zł. Inwestycja zrealizowana została w 2006 r.	Fundusz Dopłat
Gmina Zdieszowice, Miasto Zielona Góra- Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego w Zielonej Górze oraz 4 system Polska Sp.z. o.o.	„Budynek socjalny przy ul. Filarskiego 29”. Wartość inwestycji 832 231,87 zł. Inwestycja zrealizowana została w 2007 r.	Fundusz Dopłat
Gmina Ujazd	Budowa kanalizacji sanitarnej na osiedlu Piaski w Ujeździe	SAPARD
Gmina Ujazd	Przebudowa drogi celem stworzenia szlaku pieszego oraz ścieżki rowerowej w ramach infrastruktury komunikacji lokalnej na potrzeby ruchu turystycznego w Starym Ujeździe	

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

Gmina Ujazd	Budowa kanalizacji sanitarnej w Ujeździe. Etap I – centrum, etap II – zlewnia PS -1.	
Gmina Ujazd	Budowa kanalizacji sanitarnej dla wsi Niezdrowice	
Gmina Ujazd	Przebudowa drogi gminnej ul. Gliwicka w Niezdrowicach	
Gmina Ujazd	Budowa drogi zbiorczej w Strefie Aktywności Gospodarczej SAG Olszowa – Sieronowice – etap I	ZPORR
Gmina Ujazd	Uzbrojenie terenu SAG Olszowa	ZPORR
Gmina Ujazd	Adaptacja istniejącego budynku szkoły podstawowej na cele kulturalno-społeczne wsi Niezdrowice	SPO
Gmina Ujazd	Budowa kanalizacji sanitarnej dla wsi Sieronowice etap I	ZPORR
Gmina Jemielnica	Budowa drogi transportu rolnego w Jemielnicy	FOGR Partycypacja Starostwa Powiatowego
Gmina Jemielnica	Modernizacja gminnego ujęcia wody w miejscowości Jemielnica – część II	ZPORR
Gmina Jemielnica	Remont świetlicy Wiejskiej w Łaziskach	Fundacja Rozwoju Śląska
Gmina Jemielnica	Remont świetlicy w Centawie	Fundacja Rozwoju Śląska
Gmina Jemielnica	Autobus szkolny	Ministerstwo Edukacji
Gmina Jemielnica	Remont zabytkowego spichlerza w Jemielnicy	SPO ROL
Gmina Jemielnica	Adaptacja budynku byłej szkoły podstawowej w Barucie	SPO ROL
Gmina Jemielnica	Zagospodarowanie „ZIELEŃCA” w Jemielnicy	WFOŚiGW Opole
Gmina Jemielnica	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej – etap III w Jemielnicy	ZPORR
Gmina Jemielnica	Budowa drogi transportu rolnego w Gąsiorowicach	FOGR
Gmina Leśnica	Modernizacja – dostosowanie ośrodka zdrowia dla osób niepełnosprawnych i wymogów technicznych	ZPORR
Gmina Leśnica	Przebudowa spichlerza na budynek wystaw sztuki art. i toalety publiczne	ZPORR
Gmina Leśnica	Zagospodarowanie Placu Targowego w Leśnicy – „budowa”	ZPORR
Gmina Leśnica	Docieplenia Szkoły Podstawowej	Kontrakt

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

	w Raszowej	Wojewódzki
Gmina Leśnica	Adaptacja wolnych pomieszczeń w budynku komunalnym przedszkola na świetlicę dla mieszkańców wsi Dolna	Samorząd Województwa Opolskiego
Gmina Leśnica	Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania byłego LOKiR na pomieszczenia świetlicy dla mieszkańców	Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Niemców na Śląsku Opolskim
Stowarzyszenie Sprawiedliwość Pokój i Integralność Stworzenia	Święto Młodzieży 2005	Kontrakt Wojewódzki województwa Opolskiego 2005-2006, Urząd Marszałkowski woj. Opolskiego, Ministerstwo Kultury, Powiat Krapkowice
Stowarzyszenie Sprawiedliwość Pokój i Integralność Stworzenia	Musical „Chodźcie tutaj wszyscy”	Narodowa Agencja Programu „Młodzież”, Ministerstwo Kultury
Stowarzyszenie Sprawiedliwość Pokój i Integralność Stworzenia	Święto Młodzieży 2006	Kontrakt Wojewódzki woj. Opolskiego 2005-2006, Urząd Marszałkowski woj. Opolskiego, Ministerstwo Kultury, Powiat Krapkowice, Powiat Strzelce Opolskie
Stowarzyszenie Sprawiedliwość Pokój i Integralność Stworzenia	Święto Młodzieży 2007	Urząd Marszałkowski woj. Opolskiego, Powiat Krapkowice, Gmina Leśnica
Stowarzyszenie Sprawiedliwość Pokój i Integralność Stworzenia”	Poradnia psychologiczno-rodzinna – Góra Św. Anny	Urząd Marszałkowski woj. Opolskiego
Gmina Izbicko	Remont Domu Spotkań w Siedlcu	Fundacja Rozwoju Śląska Opolskiego
Gmina Izbicko	Rozbudowa wodociągu grupowego Krośnica – Izbicko – zaopatrzenie gospodarstw wiejskich w wodę wraz z uzdatnianiem	SAPARD
Gmina Izbicko	Remont Domu Spotkań w Otmicach	Fundacja Rozwoju Śląska Opolskiego
Gmina Izbicko	Remont Domu Spotkań w Suchodańcu	Fundacja Rozwoju

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

		Śląska Opolskiego
Gmina Izbicko	Remont Domu Spotkań w Krośnicy	Fundacja Rozwoju Śląska Opolskiego
Gmina Izbicko	Remont Domu Spotkań w Ligocie Czamborowej	Fundacja Rozwoju Śląska Opolskiego
Gmina Izbicko	Remont Domu Spotkań w Boryczy	Fundacja Rozwoju Śląska Opolskiego
Gmina Izbicko	Budowa terenu sportowego w Izbicku	SPO
Gmina Izbicko	Budowa stacji uzdatniania wody w Krośnicy	ZPORR
Gmina Izbicko	Budowa drogi transportu rolnego Grabów – Izbicko	FOGR
Gmina Izbicko	Budowa drogi transportu rolnego – Borycz	FOGR
Gmina Izbicko	Autobus szkolny	Ministerstwo edukacji
Gmina Izbicko	Budowa sali gimnastycznej w Krośnicy	Ministerstwo Sportu i Turystyki
Gmina Izbicko	Uczniowie przyszłością naszej gminy	EFS
Gmina Gogolin	Budowa kanalizacji sanitarnej w Choruli (2004-2005)	SAPARD
Gmina Gogolin	Budowa kanalizacji sanitarnej w Gogolinie. Zadanie IV "Konopnickiej" (2004-2005)	SAPARD
Gmina Gogolin	Wniosek na wykonanie studium wykonalności dla Gminnego Centrum Kultury	PFARE
Gmina Gogolin	Pracownia Komputerowa PSP nr 3 w Gogolinie	EFS
Gmina Gogolin	Zagospodarowanie placu stawowego w Kamionku	SPO ROL
Gmina Gogolin	E-Urząd dla mieszkańca Opolszczyzny	EFRR
Gmina Tarnów Opolski	Program E-urząd	EFRR
Gmina Tarnów Opolski	Budowa kanalizacji w Kosorowicach	SAPARD
Gmina Tarnów Opolski ,Miasto Zielona Góra- Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego w Zielonej Górze oraz 4 system Polska Sp. z o.o.	Budowa kanalizacji sanitarnej i pompowni ścieków w m. Kąty Opolskie, Przywory	ISPA
Gmina Tarnów Opolski	Małymi Kroczkami do celu	PO KL działanie 7.1.1.
Gmina Krapkowice	„Rowerem po Dorzeczu Osobłogi” – trasy rowerowe Euroregionu Pradziad na terenie gminy Krapkowice	EFRR
Krapkowickie Stowarzyszenie Rozwoju Gospodarczego i	Przewodnik Turystyczny Powiat krapkowicki – Lipova Lazne i okolice	Phare Polska – Czechy 2003

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

Promocji		
Gmina Strzelce Opolskie	„Europa na Śląsku, Śląsk w Europie”	Komisja Europejska „Town twinning”,
Gmina Strzelce Opolskie	Strategia Zarządzania Gospodarką Wodną w rejonie Strzelec Opolskich – wykonanie otworu badawczo-eksploatacyjnego w Jędryniach	Duńska Agencja Ochrony Środowiska
Gmina Strzelce Opolskie	Rozbudowa z przebudową budynku Publicznego Gimnazjum Nr 2 w Strzelcach Op.	Kontrakt Wojewódzki, MENiS, WFOŚ i GW
Gmina Strzelce Opolskie	Budowa wodociągu tranzytowego Brzezina – Warmatowice	SAPARD
Gmina Strzelce Opolskie	Kanalizacja sanitarna z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Szczepanek – etap 1	SAPARD
Gmina Strzelce Opolskie	Budowa kanalizacji sanitarnej i deszczowej z infrastrukturą techniczną wsi Warmatowice – etap 1	SAPARD
Gmina Strzelce Opolskie	Odmulenie i remont zbiornika retencyjnego Spalek w Strzelcach Op.	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
Gmina Strzelce Opolskie	Budowa drogi obsługującej Strzelecki Obszar Gospodarczy	Kontrakt Wojewódzki
Gmina Strzelce Opolskie	Modernizacja sanitariatów w PSP w Błotnicy Strzeleckiej	Kontrakt Wojewódzki
Gmina Strzelce Opolskie	Budowa sali sportowej przy szkole w Kadłubie	MENiS, Stow. Na Rzecz Rozwoju I Rozbudowy. Wsi Kadłub
Gmina Strzelce Opolskie	Budowa Kanalizacji w miejskim Soł. Mokre Łany w m. Strzelcach Op.	ZPORR, EFRR,dz.3.2., budżet państwa
Gmina Strzelce Opolskie	Budowa Kanalizacji w miejskim Soł. Suche Łany w m. Strzelcach Op.	ZPORR, EFRR, dz.1.2.
Gmina Strzelce Opolskie	Budowa ścieżki edukacyjno-turystycznej w Parku Miejskim w Strzelcach Op.	Kontrakt Wojewódzki, WFOŚiGW
Gmina Strzelce Opolskie	Ekooogródki I i II edycja	WFOŚ i GW

2. Opis obszaru objętego LSR z uzasadnieniem jego wewnętrznej spójności

1) Wykaz gmin należących do obszaru:

- Izbicko;
- Jemielnica;
- Gogolin;
- Krapkowice;
- Leśnica;

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

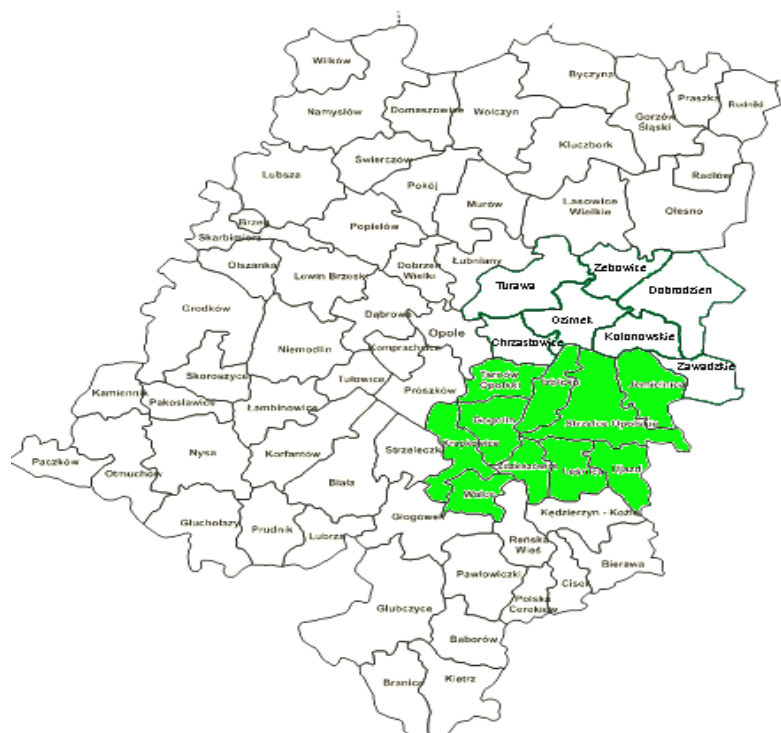
- Strzelce Opolskie;
- Ujazd;
- Zdieszowice;
- Walce;
- Tarnów Opolski.

2) Uwarunkowania przestrzenne, geograficzne, przyrodnicze, historyczne, kulturowe

Kraina św. Anny to obszar położony w centrum województwa opolskiego, obejmujący tereny 10 gmin położonych w 3 powiatach: krapkowickim, strzeleckim i opolskim. Jest to teren skupiony wokół wywyższenia Góry Chełmskiej z najwyższym punktem – Górą św. Anny. Atrakcyjność obszaru działania LGD potęguje fakt istnienia na nim ważnych węzłów komunikacji, zarówno drogowej, jak i wodnej, tzn. autostrady A4 z 4 zjazdami oraz Kanału Gliwickiego i Odry, jak również bliskość Opola i aglomeracji śląskiej.

Powierzchnia obszaru to 985 km², obszar zamieszkuje 131 149 tys. mieszkańców, zgodnie z wytycznymi PROW do budżetu przyjęto 111 122 mieszkańców na dzień 31.12.2006 r. oraz obszar 954 km² (z wyłączeniem 20 027 mieszkańców miasta Strzelce Opolskie).

Centrum obszaru jest Góra św. Anny.

Kraina św. Anny charakteryzuje się dużym zróżnicowaniem środowiska geograficznego. Występują tu zarówno obszary wyżynne i nizinne. Centralną część Krainy św. Anny stanowi Garb Chełmu, obejmujący zachodnią część Wyżyny Śląskiej. Garb Chełmu jest najdalej na zachód wysuniętą częścią proggu strukturalnego środkowego triasu zbudowanego z wapieni i dolomitów. Z trzech stron Garb Chełmu otoczony jest Niziną Śląską. W jej obrębie wyróżnia się mezoregiony: Równinę Opolską, Pradolinę Wrocławską, Kotlinę Raciborską. Oś Niziny stanowi rzeka **Odra** biegnąca z południowego wschodu na północny zachód.

Gleby

Analiza warunków glebowych z punktu widzenia przyrodniczego wskazuje na wydzielenie dwóch regionów glebowo-rolniczych tj. regionu strzeleckiego i regionu opolskiego. Do regionu strzeleckiego należy zaliczyć tereny gmin: Leśnica i Ujazd, natomiast pozostałe gminy wchodzi w skład regionu opolskiego.

W regionie strzeleckim przeważają gleby brunatne wylugowane, powstałe z utworów lessowych, iglastych i częściowo – piaszczystych. Gleby te charakteryzują się korzystnymi właściwościami fizycznymi i fizyko-chemicznymi, ale są podatne na erozję wodną, zwłaszcza na terenach falistych.

Region opolski charakteryzuje się bardzo dużym zróżnicowaniem pod względem systematyki gleboznawczej. Ok. 1/3 gleb stanowią czarne ziemie wytworzone z piasków gliniastych. Drugą grupę stanowią gleby płowe wytworzone ze spiaszczonych glin. Pozostałe gleby to: gleby brunatne kwaśne, mady.

Zasobem są pokłady **wapienia muszlowego, największe znaczenie gospodarcze mają warstwy górażdżańskie**, które stanowią one najbardziej wartościową część kompleksu surowców węglanowych w triasie obszaru śląsko-krakowskiego.

Następnie *warstwy terebratulowe*, które charakteryzują się nieco niższą zawartością CaCO₃ niż warstwy górażdżańskie (50 – 51%), są bardzo dobrym surowcem dla przemysłu cementowego. Także *warstwy karchowickie*, silnie spękane wapienie, są surowcem głównie dla przemysłu wapienniczego, zawartość CaCO₃ wynosi w nich średnio 52 %. Występują w rejonie Tarnowa Opolskiego.

Na polach występuje kamień wapienny, który był używany jako budulec.

Wody

Krainę św. Anny w całości zalicza się do monokliny opolskiej – podregionu zbiornika triasu opolskiego. Zasadniczo można wyróżnić dwa poziomy wodonośne: poziom pstrego piaskowca i retu oraz poziom wapienia muszlowego. Wody podziemne na obszarze Krainy przepływają w kierunku na północny zachód i na zachód.

Jednym z 14 Głównych Zbiorników Wód Podziemnych Polski jest zbiornik oznaczony numerem **333** noszący nazwę „Opole – Zawadzkie”. Jest on największym zbiornikiem wód podziemnych woj. opolskiego i jednym z najcenniejszych w kraju złóż wód w utworach triasu. Jego charakter szczelinowo-krasowo-porowy sprawia, że jest wyjątkowo podatny na zanieczyszczenia powierzchni terenu.

Znacznie mniejszy od niego zbiornik nr **335** noszący nazwę „Krapkowice – Strzelce Opolskie” zaopatruje w wodę miasta: Krapkowice, Gogolin, Strzelce Opolskie oraz wiele wodociągów wiejskich.

Najważniejsze ciek wodne to **Odra, Kanał Gliwicki, Osłoboga**, mniejsze ciek to Stradunia, Swornica, Chrzastawa, Grabowiec, Sucha, Jemielnica. Ciekawostką jest sztuczna rzeczka w Kosorowicach (powstała przy budowie kopalni wapienia). Na terenie występuje również wielość stawów i starorzeczy.

Bogactwa naturalne

Park Krajobrazowy „Góra św. Anny”

Park Krajobrazowy „Góra św. Anny” – utworzony w 1988 r. – obejmuje Grzbiet (Garb) Chełmu, tj. zachodnią część Wyżyny Śląskiej, stanowiący próg strukturalny. Ciągnie się on z północnego zachodu na południowy wschód na odcinku ok. 20 km i średniej szerokości 5 km. Najwyższym wzniesieniem Garbu Chełmu, a zarazem całej Wyżyny Śląskiej, jest Góra Św. Anny (400 m n.p.m.). Od nazwy tego wzniesienia pochodzi nazwa miejscowości oraz nazwa parku krajobrazowego – obszaru poddanego ochronie. Znaczną część Parku Krajobrazowego stanowi obszar ochrony habitatowej (SOO) Natura 2000 o symbolu PLH 16002.

Obejmuje obszar 5.051 ha. Park ma ustanowioną dodatkowo otulinę parku o powierzchni 6.374 ha. Góra Św. Anny jest najdalej wysuniętym na wschód wulkanem w Europie Środkowej.

Lasy zajmują 21% ogólnej powierzchni parku. Są one niejednolite i silnie porozcinane polami uprawnymi. Spotyka się tu drzewostany iglaste, bukowe oraz mieszane. Najbardziej cenne przyrodniczo obszary leśne objęto ochroną rezerwatową. W 1997 r. utworzono rezerwaty: „Lesisko”, „Boże Oko” i „Grafik”, a w 2001 r. – „Biesiec”. Na stokach południowych Grzbietu Chełmskiego położony jest rezerwat „Lesisko”, gdzie ochroną objęto fragment buczyny sudeckiej z udziałem dębów i modrzewi. Znaczne zróżnicowanie wysokości terenu sprawia, że jest on poprzecinany wąwozami. Na terenie całego rezerwatu jest ponad 20 buków o wymiarach obwodu ponad 320 cm.

Pomiędzy Leśnicą a Czarnociniem, malowniczą wsią nazywaną Śląską Szwajcarią, usytuowany jest rezerwat „Grafik”. W rezerwacie dominuje 130-letni buk. Wyróżniono 3 zbiorowiska leśne: kwaśną buczynę niżową, żyzną buczynę sudecką i żyzną buczynę kwaśną. Na zachód od miejscowości Klucz położony jest rezerwat „Boże Oko”. Nazwa pochodzi od kapliczki znajdującej się w pobliżu rezerwatu. Teren ten jest niezwykle malowniczy. Doliny o szerokich dnach i głębokie parowy o stromych zboczach oraz leje krasowe dodają mu swoistego uroku. Również tu dominuje buk w wieku 135-155 lat. Rezerwat „Biesiec” obejmuje 2 wzniesienia: Biesiec i Wysocką Górę z malowniczymi wychodniami wapienia. Przedmiotem ochrony jest las bukowy z udziałem licznych chronionych i rzadkich roślin. Dobrą ilustracją budowy geologicznej regionu jest kamieniołom położony w sąsiedztwie rezerwatu „Ligota Dolna”. W jego ścianach wyróżnić można 2 warstwy wapieni: gogolińskie i górażdzańskie. Kamieniołom to atrakcyjne miejsce widokowe na Pradolinę Odry, Nizinę Kozielską i Równinę Opolską. Rezerwat „Ligota Dolna”, ma urozmaiconą rzeźbę terenu ze skalistymi urwiskami i wychodniami wapieni. Występują tu 3 zbiorowiska roślinne: murawa naskalna, niska i luźna murawa kserotermiczna i murawa kserotermiczna uboga, a także zespół zarośli krzewiastych. Z mnogością roślin kwiatowych związane jest występowanie motyli. Naliczono tu ich prawie 60 gatunków. W dawnym wyrobisku po eksploatacji bazaltu i wapieni w Górze Św. Anny utworzono w 1971 r. rezerwat geologiczny „Góra Św. Anny”. Pomimo niewielkiej powierzchni wynoszącej zaledwie 2,58 ha posiada on szczególnie ciekawą i skomplikowaną budowę geologiczną. Przedmiotem ochrony jest strefa kontaktu wulkanitów ze skałami osadowymi triasu i kredy. Zjawiska wulkanizmu bazaltowego związane są z trzeciorzędowymi ruchami tektonicznymi, jakie zachodziły w Sudetach.

Pozostałe rezerwaty

Rezerwat Kamień Śląski – powstał w celu zachowania lasu mieszanego ze stanowiskiem chronionego prawnie jarząba brekini.

Rezerwat Płużnica – powstał w celu zachowania fragmentu lasu mieszanego o charakterze naturalnym. Jest to las świeży z dominującym bukiem i domieszkowo występującym świerkiem pospolitym i sosną zwyczajną.

Rezerwat Tęczynów – utworzony w celu zachowania żywej buczyny niżowej. Stuczterdziestoletni drzewostan bukowy z niewielką domieszką lipy, sosny i graba obejmuje las o powierzchni 145 ha.

Obszary Chronionego Krajobrazu

Łęg Zdzieszowicki to unikalna na Opolszczyźnie enklawa lasu łęgowego, przechodzącego w łąkę. Drzewostan budują tu dorodne jesiony i olchy oraz domieszkowo występujące dęby szypułkowe, graby pospolite i jawory. Są to najważniejsze „korytarze życia” łączące obszary o wysokich walorach przyrodniczych w całym kraju. Łęgi są miejscem łęgowym ponad 100 gatunków ptaków.

Lasy stobrawsko-turawskie – o bogactwie przyrodniczym tego obszaru stanowią wspaniałe bory na piaskach sandrowych, lasy łęgowe porastające obszary zalewowe oraz liczne stawy śródleśne.

Użytki ekologiczne stanowią kompleksy łąk śródleśnych, których celem jest zachowanie rzadkich biotopów łąkowych i ekotonowych na obszarach leśnych oraz zwiększenie bądź zachowanie różnorodności gatunkowej.

Użytki ekologiczne w gminie Jemielnica:

- ✓ Błotniak – to łąka śródleśna objęta ochroną w celu zachowania unikalnych biotopów łąkowych i ekotonowych na obszarach leśnych.
- ✓ Łania – bagno śródleśne, gdzie można spotkać następujące gady: żmiję zygzakowatą i zaskrońca. Jest to również stanowisko żurawiny błotnej.

Użytek ekologiczny „Stara Odra” w gminie Walce

Pod koniec XIX w. dokonano regulacji rzeki Odry. Z tego okresu powstało starorzecze Odry o dł. 1,5 km. Starorzecze porasta wiele interesujących zbiorowisk wodnych i szuwarowych, jest to miejsce rozrodu wielu gatunków płazów i ptaków,

Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe

- Szczyпки;
- Piaskowa Góra;
- Mostki.

Obszary te o łącznej powierzchni 432 ha zlokalizowane są w gminie Jemielnica. Obejmują tereny wzniesień morenowych porośniętych lasem. Są one świadectwem obecności lodowca. O ich atrakcyjności decydują wysokie walory krajobrazowe i przyrodnicze.

Osobliwości przyrodnicze:

- ✓ suseł moręgowaty;

Można go było spotkać jeszcze 30 lat temu na obszarach geograficznego Śląska. Ostatnie kolonie tego gatunku znajdowały się w okolicach Kamienia Śląskiego. Obecnie również w Kamieniu Polskie Towarzystwo Ochrony Przyrody „Salamandra” realizuje program „Suseł”, którego głównym założeniem jest przywrócenie faunie Polski samoodtwarzającej się populacji susła moręgowatego.

- ✓ popielica;
- ✓ orzesznica;
- ✓ hełmiatka.

Zabytkowe założenia parkowe na terenie Krainy św. Anny

W woj. opolskim znajduje się 301 historycznych założeń: pałacowo-parkowych, dworsko-parkowych i parkowych. W Krainie św. Anny – obejmującej 10 gmin – znajduje się 10 założeń, z których parki obejmują powierzchnie powyżej 10 ha. Oprócz tego 6 o mniejszej powierzchni.

Park przypałacowy w Rogowie Opolskim – XVIII-wieczne założenie o powierzchni 20 ha. Dominuje tu drzewostan rodzimy. Na uwagę zasługują okazałe dęby szypułkowe o obwodach ponad 500 cm i ok. 150-letnie buki zwyczajne, z gatunków egzotycznych tulipanowiec amerykański, dąb burgundzki i miłorząb dwuklapowy. W parku znajduje się legendarne źródło św. Jadwigi i rozległy staw (4,3 ha).

Park przypałacowy w Dąbrówce – XIX-wieczne założenie z okazałym starodrzewiem, głównie pochodzenia rodzimego. Występują w nim rośliny chronione, między innymi bluszcz pospolity, kalina koralowa, zimowit jesienny.

Park przypałacowy w Kamieniu Śląskim – o pow. 6,3 ha, powstał w latach 60. XIX wieku. Park posiada zróżnicowany drzewostan z przewagą drzew liściastych. Najstarsze egzemplarze osiągają 200-250 lat, jednak przeważa 100-120 letni drzewostan.

Park przypałacowy w Zdieszowicach – o powierzchni ok. 5 ha, powstał pod koniec XIX w. W drzewostanie budującym park przeważają gatunki iglaste. Na uwagę zasługuje rosnąca w centralnej części lipa srebrzysta o obwodzie 350 cm. Również pomnikowe wymiary posiada czeremcha amerykańska. Z drzew egzotycznych należy wymienić enklawę kasztanów jadalnych.

Park przypałacowy w Żyrowej – park otaczający pałac powstał w połowie XIX w. i ulegał ciągłym przekształceniom. Aktualna powierzchnia parku wynosi 11,5 ha. W parku rośnie aż 18 drzew o cechach pomników przyrody oraz drzewa obcego pochodzenia. W sąsiedztwie kościoła usytuowanego w parku rośnie okazały pomnik, 230-letni klon jawor.

Park przypałacowy w Izbicku – XIX-wieczne założenie o pow. 10 ha. Rosną tu ponad dwustuletnie pomnikowe dęby szypułkowe, jesiony i wiązy, wszystkie przekraczające 430 cm obwodu. Tuż za parkiem znajdują się stawy, na których rośnie kotewka orzech wodny, gatunek wymierający w Polsce.

Park podworski w Lichyni – niewielki park naturalistyczny założony z końcem XIX wieku. Dominuje tu drzewostan lipowy. Na uwagę zasługuje egzemplarz miłorzębu dwuklapowego i dwie lipy drobnolistne. Tuż przy budynku mieszkalnym od strony drogi rośnie ponad 100-letni dereń szwedzki.

Park farski w Wysokiej – również XIX-wieczne założenie o pow. ok. 2,5 ha. Obecnie własność Kościoła Katolickiego. Jest to naturalistyczny park założony przy pałacu, który w 1934 r. został zburzony. W parku znajdują się dwa pomnikowe egzemplarze. Park charakteryzuje się zróżnicowaną rzeźbą terenu, która opada w kierunku północno-zachodnim przechodząc w dolinę.

Park podworski w Kalinowie - słabo zachowany układ XIX-to wiecznego założenia naturalistycznego. Dominuje tu drzewostan liściasty, składający się głównie z kasztanowców zwyczajnych, robinii akacjowej i lipy drobnolistnej.

Park podworski w Kalinowicach – park naturalistyczny, założony na bazie lasu. Drzewostan składa się z : lipy drobnolistnej, jesionu wyniosłego, grabu zwyczajnego i buka zwyczajnego.

Park przypałacowy w Strzelcach Opolskich ma ponad 70 ha i jest jednym z największych i najwspanialszych na Opolszczyźnie. Park założono na osuszonym uprzednio obszarze bagiennym. W celu podniesienia atrakcyjności założenia

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

sadzono rzadkie drzewa pochodzące z różnych kontynentów. Do dnia dzisiejszego zachowało się wiele cennych egzemplarzy.

Park podworski w Rozkochowie. Park o powierzchni 15,3 ha założony został w XVII w., przebudowany 1734 r. i wieku XX. W jego obrębie można wyróżnić cenne gatunki iglaste oraz liściaste.

Unikatowe założenia parkowe o charakterze pałacowym

Kalwaria annogórska (ok. 49 ha powierzchni) – to rzadki przykład w Polsce założenia manierystyczno – barokowego z początku XVIII w. z jego odmiennością krajobrazową. Krajobraz kulturowy Góry Św. Anny w 1993 r., za sprawą założenia kalwaryjskiego, został wstępnie wpisany na liście 15 najcenniejszych krajobrazów Polski na listę UNESCO. 14 kwietnia 2004 r. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej wpisał również kalwarię annogórską, kompleks klasztorny, amfiteatr i rezerwat geologiczny na listę polskich Pomników Historii. Część parkowa kalwarii to rozległe aleje zbudowane z wiekowych drzew, głównie lipy drobnolistnej. Wiele z tych egzemplarzy ma charakter pomnikowy. Najcenniejszą z punktu widzenia przyrodniczego jest Aleja Jana Pawła II, prowadząca z Góry Św. Anny na Górę Oliwną w Porębie. Rośnie tu ponad 60 drzew obwodzie powyżej 300 cm.

Założenie parkowe wokół amfiteatru w Górze Św. Anny – założenie parkowe powstało po 1938 r. Wprowadzono tu głównie zgodnego z siedliskiem buka zwyczajnego. Jest to stosunkowo młody drzewostan bukowy zawierający domieszkę krótkowiecznej wierzby brodawkowatej.

Przydrożne aleje czereśniowe – niewątpliwie dużą atrakcją przyrodniczą i krajobrazową Krainy św. Anny są obsadzone czereśnią drogi. Kwitnące na początku maja czereśnie i plantacje rzepaku, okalające wzniesienia Garbu Chełmu, nadają tej krainie niepowtarzalny charakter. Głównie koncentrują się one w gm. Leśnica i Dzieszowice.

Charakterystyka zasobów historycznych i tradycji obszaru Kraina św. Anny

Do najważniejszych zasobów Krainy należą:

klasztor franciszkański z bazyliką na Górze Św. Anny, sanktuarium św. Jacka w Kamieniu Śląskim oraz zespół pocysterski w Jemielnicy.

Sanktuarium św. Anny na Górze Św. Anny. Pierwsza urzędowa wzmianka o istnieniu kościoła na Górze Chełmskiej pochodzi z 25 czerwca 1516 r. Został on wtedy przekazany pod opiekę proboszcza z Leśnicy. Kiedy kult świętej Anny rozwijał się coraz znacznie, hrabia Melchior de Gaschin sprowadził franciszkanów i ci od roku 1656 objęli opiekę nad sanktuarium. Po kilkunastu latach rozbudowano kościół, a w połowie XVII wieku drewniany klasztor został zastąpiony murowanym. W 1980 roku kościół uzyskał tytuł bazyliki mniejszej. W ołtarzu głównym znajduje się cudowna gotycka figura **św. Anny Samotrzeciej** wykonana z drewna lipowego w połowie XV w., koronowana w 1910 r. Przed bazyliką jest dziedziniec z krużgankami zwany „Rajskim Placem”.

Ważny w historii sanktuarium był początek XVIII wieku – powstał wtedy zespół kaplic kalwaryjskich (1700-09), odwzorowujący układ miejsc w Jerozolimie, by przybliżyć wiernym wydarzenia męki Pańskiej. W 1764 roku rozpoczęło się odprawianie nabożeństw kalwaryjskich. Kalwaria składa się z 3 kościołów i 37 kaplic + 3 kaplice na terenie sanktuarium. W roku 1914 w miejscu starego kamieniołomu zbudowano Grotę Lurdzką, przy której są obecnie sprawowane główne uroczystości w sanktuarium. Bazylika i kalwaria są wpisane do rejestru zabytków.

Sanktuarium św. Jacka w Kamieniu Śląskim

Kaplica św. Jacka w zamku. W Kamieniu od wielu wieków żywy jest kult św. Jacka, bł. Czesława i bł. Bronisławy. W 1743 r. urządzono kaplicę w zamku (w pokoju,

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

w którym według podań urodził się św. Jacek), z prawem odprawiania Mszy św. Od 13 lipca 1778 r. Święty Jacek urodził się w Kamieniu Śląskim przed 1200 rokiem. Był synem rodu Odrowążów. Kult św. Jacka zaczął się bezpośrednio po jego śmierci. Starania o kanonizację zakończyły się 17 kwietnia 1594 roku, kiedy to Klemens VIII ogłosił Jacka świętym. Św. Jacek jest otaczany czcią nie tylko w Polsce (zwłaszcza w Krakowie i na Śląsku), ale również w całej Europie, a także w obu Amerykach i Azji. W niedzielę 14 sierpnia 1994 r. uroczyste obchodzono 400 rocznicę kanonizacji św. Jacka, którą połączono z poświęceniem nowo odbudowanej kaplicy i zamku.

Błogosławiony Czesław urodził się około roku 1180 w Kamieniu Śląskim. Jako kapłan wstąpił do dominikanów. Habit otrzymał z rąk samego św. Dominika.

W roku 1222 roku przybył z innymi współbraćmi, w tym ze św. Jackiem Odrowążem, z którym był spokrewniony, do Krakowa. W parę lat później został przeorem we Wrocławiu. Podczas jednego z częstych najazdów tatarskich bł. Czesław uratował Wrocław od całkowitego zniszczenia. Podanie głosi, że bł. Czesław modlił się o ocalenie miasta wychodząc często na jego wały i zachęcając dzielnych obrońców do oporu. Beatyfikacji Czesława dokonał Klemens XI w roku 1713. W ikonografii przedstawiany z kulą ognistą lub ze słupem ognia nad głową, który według tradycji ukazał się podczas oblężenia Wrocławia przez Tatarów. Niecodzienne to zjawisko spowodowało ich odwrót.

Błogosławiona Bronisława jest jedyną patronką tego imienia. Urodziła się około 1200 roku w Kamieniu Śląskim, w rodzinie Odrowążów. Jej kuzynami byli św. Jacek i bł. Czesław. Bronisława została wychowana w środowisku żywej wiary, szlachetności i pobożności. W wieku 16 lat wstąpiła do klasztoru norbertanek na Zwierzyńcu pod Krakowem. Kult Bronisławy rozpoczął się bardzo wcześnie, wkrótce po jej śmierci, zaaprobował go w 1839 roku Grzegorz XVI.

Zespół pocysterski w Jemielnicy

W Jemielnicy zachowały się zabudowania Cystersów, którzy stworzyli własny styl budowania. Sprowadził ich książę opolski w 1280 roku. Wprowadzili do architektury sakralnej cegłę jako materiał oraz sklepienie krzyżowo-żebrowe. Budowle poklasztorne, które dziś można oglądać w Jemielnicy, powstały po roku 1733. Godne uwagi są: kościół, dawniej klasztorny, z główną nawą o 42 m długości, przykrytą jednolitym sklepieniem krzyżowo-żebrowym, bogate barokowe wyposażenie wnętrza z ołtarzami, amboną, organami, żyrandolami, malowidłami – m.in. znanego śląskiego malarza Michaela Willmanna, czworoboczne zabudowania klasztorne z wewnętrznym dziedzińcem. Do zespołu należą typowe dla Cystersów stawy hodowlane (Cystersi byli promotorami rolnictwa i ogrodnictwa, wprowadzali nowe technologie i przetwórstwo – np. warzelnictwo piwa w Jemielnicy). Kościół poklasztorny, klasztor i kościół cmentarny są wpisane w wojewódzkim rejestrze zabytków.

Zamki i budowle historyczne:

1. Zamek w Kamieniu Śląskim

Zamek w stylu późnobarokowym, jest obecnie jedną z najstaranniej odrestaurowanych rezydencji na Śląsku. W 1990 roku Kuria Diecezjalna w Opolu przejęła od gminy ruinę zamku. Przez wieki Kamień Śląski znany był jako siedziba

---

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

---

wielkich rodów szlacheckich. Przedwojennym właścicielem zamku był ród von Strachwitz. Na sławę tego miejsca wpłynął szczególnie fakt narodzin św. Jacka. Do czasu wybuchu II wojny światowej zamek przeżywał swą świetność. Działania wojenne spowodowały jego częściową dewastację. Lata 60. i 70. doprowadziły do jego upadku (pożar w 1971 roku). Po społeczno-politycznych przemianach w 1989 r. władze wojewódzkie w Opolu wystąpiły z inicjatywą przejęcia zniszczonego kompleksu przez Diecezję Opolską. Prace remontowe trwały 4 lata. Od roku 1994 obiekt stał się nie tylko miejscem pielgrzymkowym, ale także centrum konferencyjno-naukowym przy Uniwersytecie Opolskim. Zabudowania folwarczne zostały wyremontowane i mieści się w nich obiekt sanatoryjny Sebastianum Silesiacum (leczenie metodą księdza Kneippa – zabiegi wodne i zioła).

2. Zamek w Rogowie Opolskim

Zamek w Rogowie Opolskim wzniesiony prawdopodobnie ok.1600 roku, wielokrotnie przebudowywany. Od drugiej połowy XVIII w. w posiadaniu rodziny von Haugwitz. Późnorennesansowy ze skrzydłem klasycystycznym. Usytuowany na skarpie dawnego koryta Odry. Na dziedzińcu zamku, po lewej stronie widać budynek służby (dom pod Kogutkiem, obecnie obiekt hotelowy) Średniowieczny zamek myśliwski w Rogowie, jak głosi legenda, należał do zakonu templariuszy. Wzniesiony przez nich w XIII wieku miał być połączony podziemnym tunelem z ich główną siedzibą w Otmęcie. Po II wojnie światowej zamek i dobra dworskie zostały upaństwowione, obszar należący do zamku przejęło Państwowe Gospodarstwo Rolne. Obecnie w zamku znajduje się filia Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej – Oddział Zbiorów Specjalnych i Zabytkowych. Znajdują się tutaj zbiory obejmujące m.in. cenną kolekcję starodruków. Do najcenniejszych należą: list lorda Byrona do właściciela rogowskiego zamku, najstarsza drukowana książka z 1486 roku, mapy Śląska z 1561, 1645 oraz 1736 roku, akty nobilitacyjne, urbarze itp. Zamek jest obecnie wyremontowany ze środków województwa opolskiego.

3. Zamek w Żyrowej

Wczesnobarokowy kompleks pałacowo-parkowy z I połowy XVII wieku, wzniesiony przez hrabiów von Gaschin (fundatorów kościoła, klasztoru i kalwarii na Górze św. Anny), a przebudowany przez ostatnich właścicieli – rodzinę von Francken-Sierstorpff. Pierwszymi właścicielami zamku była rodzina Żyrowskich (w latach 1447-1629), ród von Gaschin (w latach 1631-1852) oraz rodzina von Francken-Sierstorpff (w latach 1889-1945). W kościele w kaplicy bocznej mieści się grobowiec ostatnich właścicieli pałacu – Johannes a i Mary von Francken-Sierstorpff (córki amerykańskiego milionera, który dokonał ostatniej przebudowy pałacu) oraz ich syna. Obecnie zamek jest własnością prywatną.

4. Zamek w Dąbrówce Górnej

Wzniesiono go w połowie XVII wieku, jednak przypuszcza się, że już wcześniej istniała w tym miejscu budowla o charakterze obronnym. Jak podaje legenda, mieszkała tutaj królewna Dąbrówka, która została pochowana w srebrnym sarkofagu w starej części zamczyska. Pierwszym znanym właścicielem posiadłości jest rodzina Rogoyskich, która zakupiła ją w 1490 roku i rezydowała niepodzielnie do XVIII wieku. Ostatni właściciele to rodzina von Teichmann-Logischen. Zamek ma rozległy park, w którym znajdują się groby ostatnich właścicieli zamku. Po II wojnie światowej w pałacu mieściły się magazyny zbożowe, administracja PGR oraz przedszkole. W parku znajduje się staw o powierzchni 4,30 ha oraz legendarne źródło św. Jadwigi. Jak głosi legenda, św. Jadwiga podczas podróży po Śląsku zatrzymała się

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

---

przy nim i piła z niego wodę, która ma ponoć moc uzdrawiającą. Dziś pałac jest własnością prywatną, w trakcie remontu, z przeznaczeniem na obiekt hotelowy.

5. Zamek w Izbicku

W kolejności chronologicznej właścicielami byli: 1556-1575 hrabia von Manowski, 1575-1729 hrabiowie Frankenberg, 1729-1772 hrabiowie von Larisch, 1772-1792 hrabia von Stuer, w roku 1799 ogłoszono upadłość majątku, 1800-1811 właścicielami stają się hrabiowie von Seilitz i von Erichson, a w 1811 hrabiowie von Strachwitz, którzy zarządzali majątkiem do 1945 roku. Dwór dawnych właścicieli został spalony podczas III powstania śląskiego w 1921 roku. Odbudowano go w stylu neoklasycystycznym. Zniszczony przez wojska radzieckie w 1945 roku. Po wojnie przez długie lata był siedzibą Technikum Rolniczego. Obecnie jest własnością prywatną, służy jako obiekt hotelowy.

6. Zamek w Krapkowicach

Stanowi budowlę późnorenesansową. Jego znaczenie dla miasta wzrasta w chwili, gdy staje się własnością rodu von Redern. Jego budowę zakończono w 1678 roku, a w ich posiadaniu znajdował się do roku 1775, kiedy to przeszedł na własność rodziny von Haugwitz (do 1945 roku). W zamku miała siedzibę manufaktura sukiennicza, szkoła ewangelicka, loża masońska. Po wojnie zamek został odrestaurowany i mieści się w nim szkoła.

7. Pałac w Szymiszowie

Zbudowany prawdopodobnie w XVII wieku, spalony podczas III powstania śląskiego. Odbudowany w stylu barokowym z niewielkim parkiem. Po wojnie został siedzibą Domu Pomocy Społecznej.

8. Pałacyk w Błotnicy Strzeleckiej

Został zbudowany w XIX wieku, otoczony parkiem, przed wojną był własnością rodziny von Possadowski. Po wojnie do początku lat 90 znajdował się w nim Uniwersytet Ludowy, obecnie jest własnością gminy Strzelce Opolskie i stanowi siedzibę biblioteki oraz świetlicy wiejskiej.

9. Ruiny zamku w Krapkowicach – Otmęcie

Zamek otmęcki powstał prawdopodobnie już w XII wieku. Istnienie w tym miejscu wcześniej jakiegoś zamku jest prawdopodobne z uwagi na szczególną lokalizację wzniesienia i jego naturalny charakter obronny. Najstarsze mury pochodzą z XVI wieku. Pożyczka udzielona cesarzowi Ferdynandowi spowodowała przejście Krapkowic i Góraźdzy w posiadanie Joachima Buchty, właściciela Otmętu. W 1723 roku wieża zamkowa zostaje sprzedana miejscowemu kościołowi. Ostatni właściciel sprzedał dobra otmęckie Tomaszowi Bacie, właścicielowi wybudowanego na tym terenie zakładu obuwniczego. Zamek otmęcki stanowi aktualnie ruinę.

10. Ruiny zamku w Ujeździe

Pierwotną budowlę zamkową wzniesiono na wzgórzu dominującym nad miastem, zapewne jeszcze w XIII wieku, jako siedzibę biskupią. Istniejący, renesansowy budynek powstał w 1580 r. Przebudowywano go wielokrotnie: w 1660 r., w XVIII wieku i w końcu XIX wieku. Ostatnimi właścicielami zamku byli książęta Hohenlohe-Oehringen. Wypalony i zniszczony w 1945 roku do dzisiaj znajduje się w ruinie. Obecnie istnieją sklepienia z fragmentami dekoracji renesansowych.

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

---

11. Ruiny zamku w Strzelcach Opolskich

Najstarsze wiadomości o zamku pochodzą z 1303 roku. Prawdopodobnie gród książęcy był usytuowany w tym miejscu, gdzie obecnie znajdują się ruiny zamku. Zamek za czasów margrabiego Jerzego Brandenburskiego (z linii Hohenzollernów) popadł w ruinę. W latach 1562-1596 przystąpiono do odbudowy zrujnowanego zamku. W okresie panowania w Strzelcach hrabiego von Renard przeprowadzono większe inwestycje na obszarach należących do zamku, m.in. w połowie XIX w. wybudowano wieżę zamkową oraz część przyległych zabudowań – tzw. czworaki dworskie. Ostatnim właścicielem – w okresie międzywojennym jest ród hrabiów Castell-Castell. Pod koniec stycznia 1945 oddziały radzieckie pałac miasto, zniszczyły także całkowicie zamek. Wschodnie skrzydło jest obecnie częściowo zawałone. Ruiny zostały sprzedane właścicielowi prywatnemu.

12. Pałacyk w Rozkochowie wybudowany został w 1734 roku przez rodzinę von Püchel. Budynek dwukondygnacyjny wzniesiony na planie podkowy, w całości zbudowany z cegły i otynkowany, z zachowanymi cennymi dekoracjami stiukowymi, obramieniami kamiennymi kominka (barok) oraz portalem głównej fasady pałacu. Od strony północnej zachowanego pałacu, przebiega zabudowa dawnego folwarku. Obecnie własność prywatna.

Pałacyki, zameczki, dwory znajdują się także w Zdieszowicach, Rozwadzy, Januszkowicach i Zakrzowie (gmina Gogolin). W większości są we własności prywatnej. Obiekty zabytkowe to także kościoły. Do najbardziej interesujących należą kościółki drewniane, które znajdują się we wsiach:

Zimna Wódka – pw. Marii Magdaleny, o konstrukcji zrębowej, wnętrze barokowe 1524. Kościół wpisany do rejestru zabytków.

Klucz – pw. św. Elżbiety Węgierskiej wzmiankowany w 1319, przebudowany w 1748, o konstrukcji zrębowej z wieżą, jednonawowy, wnętrze barokowe. Kościół wpisany do rejestru zabytków.

Olszowa – kościół na cmentarzu pw. Matki Boskiej Śnieżnej, istniał od 1648, przebudowany w 1748 r. , o konstrukcji zrębowej, jednonawowy z wieżą; wnętrze barokowe. Kościół wpisany do rejestru zabytków

Szczepanek – pw. Nawiedzenia NMP i św. Jadwigi Śl. 1666-1668, ołtarze barokowe (przeniesiony z Polskiej Nowej Wsi) w w1960 r. Kościół wpisany do rejestru zabytków.

Strzelce Opolskie – pw. św. Barbary, ołtarze barokowe (kościół cmentarny), 1690 r. Kościół wypisany do rejestru zabytków.

Malnia – pw. św. Franciszka, kościół poewangelicki 1801 r. (przeniesiony z Kostowa 1977 r.), ustawiony na kościele dolnym murowanym.

Do ciekawszych kościołów należą także:

Centawa – średniowieczny kościół Najświętszej Marii Panny, wybudowany w 1253 r. z łupanego kamienia wapiennego. Jego fundatorką była szlachcianka Magdalena Centawska. Szczególnie godny uwagi jest tu sufit kasetonowy, malowany

---

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

---

naturalnymi farbami. Jest on oryginalny i tak samo jak mury kościoła przetrwał od początku istnienia budowli. Kościół jest ujęty w rejestrze zabytków.

Żyrowa – gotycko-barokowy, pocysterski kościół filialny pw. św. Mikołaja z 1300 roku. W kaplicy bocznej mieści się grobowiec ostatnich właścicieli pałacu. Najcenniejsze zabytki to 2 obrazy: św. Floriana i św. Józefa z Dzieciątkiem Jezus na ręku, z II połowy XVIII wieku, namalowane przez śląskiego malarza Josepha Luxa (rodem z Opawy). W kościele można odnaleźć także malowidła herbów rodowych kolejnych właścicieli Żyrowej. Kościół wpisany do wojewódzkiego rejestru zabytków.

Ujazd Studzionka – kościół pątniczny pw. Nawiedzenia NMP. Przy drodze do Gliwic w latach 1858-1862 zbudowano, na miejscu dawnej kaplicy z 1749 r., murowany kościółek w stylu neogotyckim. W 1826 roku poświęcono kaplicę. Budowa tej świątyni związana jest z legendą o cudownych właściwościach wody z pobliskiego źródła (według podań woda uzdrowia wzrok). Kościół wpisany do rejestru zabytków.

Kościół parafialny pw. św. Andrzeja Apostoła w Ujeździe. Pierwsza wzmianka o tej budowli pochodzi z 1285 roku. Kościół barokowy, ufundowany przez Mikołaja Kochcickiego, zbudowano w 1613 roku. W XVIII wieku został on przebudowany, a w poł. XIX wieku dodano murowane, neogotyckie wieże. W kościele znajduje się renesansowy obraz malowany na desce z II poł. XVI wieku, przedstawiający Matkę Boską z Dzieciątkiem pomiędzy św. Barbarą i św. Dorotą. Przed kościołem stoją kamienne figury: rokokowa św. Józefa z Dzieciątkiem z 1749 r. i św. Jana Nepomucena z XVIII wieku. Kościół wpisany do rejestru zabytków.

Kościół parafialny św. Jacka w Kamieniu Śląskim. Pierwsza wzmianka o kościele pochodzi z 1271 r. Należy do grona pięćdziesięciu najstarszych kościołów na Górnym Śląsku. Prawdopodobnie w najstarszym okresie swego istnienia kościół w Kamieniu poświęcony był św. Urbanowi, dopiero w latach 1687/88 w „aktach wizytacyjnych” św. Jacek przedstawiony jest jako pierwszy patron kościoła. Obecny kościół został zbudowany prawdopodobnie w 1632 r. Kościół wpisany do rejestru zabytków.

Poznowice – kościół św. Michała, zbudowany ok. 1800 roku w stylu klasycystycznym, Kościół wpisany do rejestru zabytków.

Wysoka – kościół św. Floriana, po raz pierwszy wzmiankowany w 1371 roku. Około roku 1444 wybudowano tutaj drugi kościół, wielokrotnie przebudowywany, najpoważniej w 1934 r., neobarokowy, w środku późnorenesansowa ambona i malarstwo sakralne. Kościół wpisany do rejestru zabytków.

Zalesie Śląskie – kościół murowany, którego gotyckie prezbiterium z około 1400 roku zachowało się do dzisiaj. Przebudowany w latach 1812-1815. Kościół wpisany do rejestru zabytków.

Raszowa (gmina Leśnica) – barokowy kościół parafialny pw. Wszystkich Świętych z 1791. Wewnątrz świątyni znajduje się ciekawy barokowy ołtarz główny z rzeźbami świętych i aniołków. Kościół wpisany do rejestru zabytków.

Dolna – kościół parafialny pw. św. Piotra i Pawła wzmiankowany już w 1335 r. Obecny gotycki kościół zbudowany został zapewne w XV wieku. Liczne przebudowy

---

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

świątyni sprawiły, że zatarciu uległo wiele cech gotyckich. W prezbiterium zachowało się ciekawe sklepienie kolebkowe, a w głównej nawie – ława kolatorska z przełomu XVII i XVIII stulecia. Kościół wpisany do rejestru zabytków.

Leśnica – kościół św. Trójcy, odbudowany w formie barokowej w 1717r., przebudowany w połowie XIX w. W środku kaplica Schlewitzów z płytą nagrobną z XVII w., gotycki portal do dawnej zakrystii. Kościół cmentarny NMP, wzmiankowany po raz pierwszy w 1448r. Obydwa kościoły są w rejestrze zabytków.

Rozwadza – kościółek poewangelicki z kamienia wapiennego połączonego z czerwoną cegłą. Został zbudowany w 1888. Kościół jest własnością prywatną.

Jasiona – kościół św. Marii Magdaleny. W obecnym kształcie został wzniesiony w 1911 roku przez parafian i właściciela żyrowskiego pałacu Johanna von Francken-Sierstorpff. Jednak jej początki datuje się na wiek XIV. Świadczy o tym ocalałe dwuprzęsłowe prezbiterium poprzedniego kościoła. Najcenniejszą jest zachowana na ścianach gotycka polichromia z II połowy XIV stulecia, przedstawiająca cykl pasyjny (odkryto ją w 1912 roku). Na uwagę zasługuje także barokowy wystrój świątyni. Kościół wpisany do wojewódzkiego rejestru zabytków.

Rogów Opolski – kościół pod wezwaniem świętych Filipa i Jakuba. Wzmiankowany w 1335 r. Zbudowany w końcu XIII w., przebudowany i powiększony o wieżę i kaplicę w XVI w. Wczesnogotycki z elementami renesansowymi. Murowany z cegły, otynkowany. W okresie wojny trzydziestoletniej (1618-1648) był kościołem protestanckim. Najstarsza część świątyni pochodzi z 1300 roku, zaś wieża o gwiazdzistym sklepieniu i nawa są z końca XVI wieku. Do najcenniejszych zabytków należą: barokowy ołtarz główny z rzeźbami świętych i aniołów, kamienna, romańska chrzcielnica z połowy XII wieku, ambona z płaskorzeźbami ewangelistów i krucyfiks. Kościół wpisany do rejestru zabytków.

Kórnica – kościół pod wezwaniem świętych Fabiana i Sebastiana. Wzmiankowany w 1433 roku. Obecny wzniesiono w 1795 roku. Murowany z cegły, otynkowany. Późnobarokowy o częściowo zatartych cechach stylowych. Kościół wpisany do rejestru zabytków

Gogolin – kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa, zbudowany w latach 1899 - 1901 oraz kościół ewangelicki.

Strzelce Opolskie – kościół św. Wawrzyńca, w obecnym stanie wzniesiony w latach 1904-1907. Neobarokowy. Ołtarz główny barokowy z 1712 roku. Kościół wpisany do rejestru zabytków

Rozmierz – kościół św. Michała Archanioła, zbudowany w XV wieku, powiększony w XVII i XX w.. Z dawnej świątyni została wieża i gotyckie tabernakulum, wnętrze neobarokowe, ołtarz barokowy. Kościół wpisany do rejestru zabytków.

Szymiszów – kościół św. Szymona i Judy Tadeusza, wzniesiony w 1607 jako protestancki, późnorenesansowy, dekoracja stiukowa, ciekawe portale z herbami fundatorów.

Tarnów Opolski – kościół pw. św. Marcina mur. 1445. przebud. XVIII w i 1913 r. z zabytkową kaplicą z XV w. służącą pierwotnie za dzwonnice. W kościele po prawej stronie wejścia głównego znajduje się fragment dawnego kościoła z ołtarzem

---

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny. Z wieży kościelnej w godzinach od 6 do 21 – w odstępach co trzy godziny wygrywane są melodie pieśni kościelnych. Kościół wpisany do rejestru zabytków.

Raszowa (gmina Tarnów Opolski) – kościół parafialny pw. Opatrzności Bożej, mur. 1791, przebud. 1938 r. Przepiękny kościół na niewielkim wzniesieniu w centrum wsi otoczony zabytkowym cmentarzem. Kościół wypisany do rejestru zabytków.

Krapkowice – kościół pw. św. Mikołaja, gotycki, obronny, wystrój barokowy z elementami gotyckimi. Kościół pod wezwaniem Wniebowstąpienia Najświętszej Marii Panny w Otmęcie. Obydwa kościoły wypisane do rejestru zabytków.

Chorula – kościół, w którym 1983 kamień węgielny wmurował obecny papież Benedykt XVI, ówczesny kardynał Ratzinger.

Walce – kościół parafialny pw. św. Walentego z 1894 r. murowany, neogotycki. Z zabytkami ruchomymi: neogotycka ambona XIX w., XIX w. ołtarz główny.

Rozkochów – kościół parafialny pw. św. Katarzyny, murowany, pochodzący z XVIII wieku, z zabytkami ruchomymi: płytą wmurowaną w ścianę kościoła „Sąd Salomona” (barokowa), późnobarokowym krucyfiksem, klasycystycznymi lichtarzami na paschał (XVIII-XIX w.), barokowym kielichem i lichtarzem. Kościół wpisany w do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Brożec – kościół parafialny pw. Wszystkich Świętych, wybudowany w 1779 r. Szczególnie cenne zabytki w kościele to barokowa ambona i konfesjonał, chrzcielnica oraz XIX-wieczne organy. Z Brożca pochodzi znana w całym regionie postać arcybiskupa opolskiego – prof. dr. hab. Alfonsa Nossola, który urodził się 8.VIII.1932 w Brożcu. Kościół wpisany w do wojewódzkiej ewidencji zabytków.

Dobrze zachowane są mury miejskie z wieżą bramy górnej w Krapkowicach oraz baszta i duży ratusz z renesansową wieżą z XIX wieku w Strzelcach Opolskich.

Do zabytkowych obiektów na terenie Krainy należą:

- zabytkowe kaplice (jest ich kilkadziesiąt, głównie z XIX i XX w.),
- kaplice-dzwonnice, krzyże, rzeźby św. Trójcy i figury Jana Nepomucena;
- spichlerze, które znajdują się w Jemielnicy, Ujeździe, Izbicku, Brożcu (obiekty obecnie niewykorzystane);
- młyny wodne; wiatraki typu holenderskiego (np. w Wysokiej, Kadłubcu);
- zabudowania wiejskie, szczególnie z kamienia wapiennego (najlepiej zachowane w Gąsiorowicach, Centawie, Kamieniu Śląskim, Rozmierzy, Poznowicach, Sprzęcicach, Tarnowie Opolskim).

Niepowtarzalnym zasobem historycznym są pozostałości pierwotnego przemysłu wapienniczego i cementowego – tzw. „wopienniki”, czyli piece do wypalania wapna, których pozostałości licznie występują na terenie Krainy, stanowiąc atrakcję i podwaliny do utworzenia szlaku wapienników. Tradycja Wapienna – wzmianki o wypalaniu wapna na tych terenach pojawiają się od 1640 roku, w roku 1748 mowa jest o wielkim piecu tarnowskim a w roku 1860 o 10 piecach – były to piece szybowe.

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

Wraz z pojawieniem się kolei zaczęto budowę pieców kręgowych. W dniu dzisiejszym na tym terenie działają Zakłady Wapiennicze Lhoist Opolwap S.A. w Tarnowie Opolskim.

Do historycznych ciekawostek należą:

Tempelberg w Obrowcu – jest to owiane legendami średniowieczne grodzisko nad Odrą. Położone około 200 metrów od koryta rzeki grodzisko otoczone jest szeroką fosą. Wysokość usypanego stożka ziemi, licząc od zewnętrznego otoczenia, dochodzi do czterech metrów. Tempelberg może pamiętać wyprawę wojsk tatarskich z 1241 roku, gdyż część z nich posuwała się wzdłuż prawego brzegu Odry od Koźła do Opola. Etymologia miejscowa nazwę tego miejsca wyprowadza od rycerskiego zakonu templariuszy, którzy swoje zamki mieli posiadać w Otmęcie, Rogowie Opolskim i Krapkowicach. Zgodnie z legendą z Tempelbergu miały prowadzić podziemne ganki właśnie do tych zamków. Dodać należy, że templariusze są na Śląsku wymieniani od 1226 roku.

„**Tatarska**” **wieżyczka w Otmicach**. Tajemniczy obelisk, który stoi na terenie leśniczówki. Istnieją różne hipotezy na temat jego pochodzenia: pomnik poległych wojowników tatarskich z XIII w., miejsce spoczynku francuskich żołnierzy z okresu wojen napoleońskich lub żołnierzy armii protestanckiej Mansfelda z okresu wojny trzydziestoletniej.

Zakrzowska Szpica – najwyższe wzniesienie gminy Gogolin, z tajemniczym obeliskiem, będącym być może pozostałością po zamku, miejsce związane z licznymi legendami.

„**Księżę doły**” – ukryte w lesie pozostałości osady, w której przebywali mieszkańcy Tarnowa i okolic podczas najazdu szwedzkiego.

Na tym terenie jest również sporo odkrywek archeologicznych.

Pozostałości po **cywilnej szkole** pilotów w Ligocie Dolnej. Lotnisko szybowcowe wraz ze szkołą pilotów rozpoczęło działalność w 1936 roku. Już wtedy fachowcy stwierdzili, że okolica Ligoty posiada specyficzny mikroklimat, stwarzający świetne warunki do latania dla szybowców. Po dwóch latach od założenia stało się lotniskiem zapasowym dla bombowców Luftwaffe. Po drugiej wojnie światowej władze lotnictwa polskiego na terenie lotniska w Ligocie postanowiły zorganizować pierwszą w kraju cywilną szkołę pilotów. Już w 1946 roku baza na lotnisku w Ligocie zaczęła tętnić życiem. Szkoła wykształciła wielu pilotów, w tym również tych najwybitniejszych w historii polskiego lotnictwa (m.in. Andrzeja Abłamowicza – mistrza szybownictwa i wybitnego pilota-oblatywacza oraz jednego z najsłynniejszych pilotów LOT-u Edwarda Makulę). Szkołę w Ligocie zamknięto w 1950 roku.

Amfiteatr oraz pomnik powstańców śląskich na Górze Św. Anny. W latach 1934-1938, wykorzystując ukształtowanie terenu po kamieniołomie, zbudowano na zboczu góry amfiteatr na 7 tysięcy miejsc siedzących oraz ok. 23 tysiące miejsc stojących. Jest to największy tego typu obiekt w Polsce. W roku 1955 na miejscu mauzoleum niemieckiego zbudowano pomnik w celu upamiętnienia powstańców śląskich i walk polsko-niemieckich w 1921 roku.

Do najciekawszych obiektów na terenie Krainy należy **drewniany prom na Odrze** (Zdzieszowice – Mechnica), jedyny w woj. opolskim. Pierwsze wzmianki o promie pochodzą z 1845 roku. Prom jest czynny, napędzany ręcznie za pomocą

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

---

drewnianych maczug, obecnie w zarządzie Powiatowego Zarządu Dróg w Krapkowicach (wcześniej do 1950 roku własność prywatna).

Kolej Kędzierzyn – Strzelce Opolskie

Zbudowana w 1934 r. jako szósta linia kolejowa z Kędzierzyna w kierunku północno-wschodnim do Strzelec Opolskich. Powyższą inwestycję realizowano w dwóch etapach. Pierwszy etap ukończono 1 lipca 1934 r. oddając do użytku odcinek o długości 9,6 km z Kędzierzyna do Leśnicy. Natomiast kolejny odcinek – do Strzelec Opolskich, o długości 20,5 km, ukończono w 1936 r. Budowa tej jednotorowej linii wymagała wybudowania licznych wiaduktów i wysokich nasypów ze względu na sąsiadujący z budową masyw Góry Św. Anny. Leśnica – Strzelce to najbardziej malowniczy odcinek trasy (biegnący częściowo w wąwozach masywu Góry Św. Anny). Połączenie kolejowe zostało zawieszono w 2001.

Muzea i obiekty wystawiennicze na terenie Krainy:

- Muzeum Czynu Powstańczego na Górze Św. Anny (wzbogacone o wystawę dotyczącą przyrody i zasobów historycznych regionu).
- Wystawa zbiorów misyjnych i klasztornych na Górze Św. Anny.
- Wystawa papiernictwa w baszcie w Krapkowicach (z pokazem robienia papieru czerpanego).
- Galeria obrazów po plenerowych w starym spichlerzu w Leśnicy.
- Izby Tradycji Śląskiej w Otmicach, Pietnej, Walcach.
- Wystawa historii książki na zamku w Rogowie Opolskim.

Tradycje:

Do największych tradycji należą pielgrzymki na Górę Św. Anny. Szczególnie uroczyste obchodzony jest odpust św. Anny 26 lipca oraz Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny (w połowie sierpnia), Aniołów Stróżów (pod koniec sierpnia), Podwyższenia Krzyża Św. (w pierwszej połowie września). Odpusty te trwają 2-3 dni i połączone są z obchodami kalwaryjskimi zakończonymi nocnym nabożeństwem ze świecami w Grocie Lurdzkiej.

Odpust św. Jacka w Kamieniu Śląskim – patrona archidiecezji Katowickiej, uroczystości odpustowe odbywają się w niedzielę po 17 sierpnia i trwają trzy dni (piątek, sobota, niedziela).

Wodzenie Niedźwiedzia - jeden z najstarszych zwyczajów karnawałowych na Śląsku, popularny głównie w środowiskach wiejskich. Korowód zapustników złożony z przedstawicieli popularnych zawodów, księdza, muzykantów wodzi niedźwiedzia po zagrodach. Wierzono, że taniec z niedźwiedziem przynosi gospodarstwu dostatek. Niedźwiedzia symbolicznie „obarczono” też winami za czyny popełnione w ciągu całego roku. Zabieg przerzucenia win pozwalał rozpocząć nowy okres czasu w zgodzie i pojednaniu. Współcześnie dodaje się również obrzęd zabijania niedźwiedzia i narodzin małego niedźwiedziątka.

Pogrzebanie basa (Bassbegaben) – zabawa w ostatni dzień karnawału (wtorek mięsopustny), która kończy okres hucznych zabaw. O północy, instrumenty muzyczne, w tym kontrabas (bas) zostają włożone do trumny i symbolicznie

---

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

---

pogrzebane. Pogrzebanie basa symbolicznie zamyka czas karnawału i rozpoczyna Wielki Post, czas oczekiwania na zmartwychwstanie.

Zdobienie kroszonek przed Wielkanocą. Przed Wielkanocą barwi się jajka (szczególnie na czerwono, niebiesko, żółto, brązowo, zielono), a następnie za pomocą specjalnych nożyków wydrapuje się misterne wzory kwiatowe. Jest to regionalna ornamentyka, która została wykorzystana do zdobienia porcelany (wzory z jajek wielkanocnych zostały zaadaptowane i malowane na porcelanie z tzw. wzorem opolskim).

Palenie żuru w środę przed Wielkanocą – wieczorem robi się ognisko, w którym się spala po zimie np. stare miotły, słomę, gałęzie. Młodzi przygotowują tzw. skrobaczki i kadzidła. Skrobaczki to zużyte miotły z witek brzoźowych lub wikliny nasączone smołą, kadzidła ze zużytych puszek. Po zapadnięciu zmroku zapala się ognisko, im większe tym lepsze. Następnie ze skrobaczkami i kadzidłami chłopcy biegają po okolicy i krzyczą: „żur poła, buchty chwola”. Jest to zapowiedź kończącego się postu, związanego z jedzeniem dań postnych, między innymi żuru.

Kwiatowe kobierce na Boże Ciało w Kluczu i Zimnej Wódce, Zalesiu, Leśnicy – cała droga przemarszu jest wysypana finezyjnymi kwiatowymi kobiercami, których szerokość na całej trasie przemarszu procesji jest taka sama. Zwykle mieszkańcy używają kwiatów polnych, takich jak: łubin, chabry, dzwonki, z ogrodowych – piwonie.

Przeglądy koni w Porębie (29 czerwca) – hodowcy koni ze Śląska zjeżdżają się do Poręby na pokazy i wycenę koni.

Korony żniwne – na terenie jest bardzo żywa tradycja przygotowywania tzw. koron żniwnych (w sierpniu grupa kobiet plecie korony na metalowych stelażach, przygotowanych przez mężczyzn). Na terenie Krainy korony wyrabia się w dwóch technikach (kłosowa i ziarenkowa). Konkurencja pomiędzy poszczególnymi wsiami jest duża, co wpływa na niezwykłość i staranność koron.

Korowody żniwne (Umzug) na dożynkach – pochód na czele z koronami żniwnym i pojazdami, na których są pokazy tematyczne (najczęściej humorystyczne) z życia wsi i kraju.

Darcie pierza – w czasie długich jesiennych i zimowych wieczorów kobiety spotykają się u wybranej gospodyni i wspólnie skubią pierze z gęsi lub kaczek, przy okazji jest tzw. Bajanie, czyli opowiadanie starych opowieści i legend. Kończy się tzw. federschlussem czyli tradycyjnym poczęstunkiem (np. kartoffelsalat, kołocz). Obecnie wiele miejscowości odradza ten zwyczaj w kołach gospodyń, np. w Kamieniu Śląskim (jesień).

Zwyczaje związane z weselem, szczególnie, tzw. Polterabend, czyli wieczór przed weselem (kilka dni przed), na który sąsiedzi, znajomi, krewni pary młodej przebierają się za młodą parę i ich gości, przychodzą w gościnę i tłuczą starą porcelanę na szczęście, potem jest zabawa do północy.

Legenda o Karolinie i Karliku z Gogolina, upamiętniona pomnikiem w 1967 roku pod dworcem w Gogolinie. Legenda jest uwieczniona w piosence ludowej. Gwara śląska – jest używana na co dzień na terenie Krainy św. Anny.

Zapomnianym zwyczajem, ale chyba najbardziej oryginalnym były **tzw. targi ślubne** (Heiratsmarkt) **w Ujeździe**, największe ich nasilenie miało miejsce w okresie międzywojennym. Odbywały się w lipcu (prawdopodobnie w drugą niedzielę). Targi zaczynały się mszą w kościele w Studzionce, później młodzież przychodziła na Kaczy Rynek w Ujeździe, momentem kulminacyjnym były kotyliony (rozdawane chłopcom i dziewczynom). W ten sposób kojarzono pary, potem skojarzone pary miały się udać do Studzionki do cudownego źródła po błogosławieństwo Matki Boskiej. Targi były bardzo popularne, ściągala tu młodzież z całej okolicy.

Kulinaria:

Na terenie Krainy występuje tradycyjna kuchnia śląska, z całym zasobem tej kuchni, czyli tradycyjnym obiadem (rosół z nudlami lub einlaufem), a następnie rolada z modrą kapustą i kluskami śląskimi, do kawy kołocz śląski (ciasto drożdżowe z posypką i nadzieniem – z serem, makiem, jabłkiem lub suche). Tradycyjne są również potrawy bożonarodzeniowe (zupy: siemionotka, rybna, grochowa lub grzybowa – w zależności od okolicy), kompot z suszonych owoców, moczka, makówki. Są również charakterystyczne dania jedzone w innych okresach, np. pieczona gęś z szarymi kluskami na św. Marcina (w listopadzie). Występuje mnóstwo tradycyjnych wypieków (oprócz kołowca), które przygotowuje się z okazji odpustów, kiermaszów lub urodzin (które obchodzi się w gronie rodziny i znajomych). Są to np. zista (babka ucierana), ciastka przez maszynkę, spritle (ciastka półfrancuskie z nadzieniem). Przy dużych uroczystościach, np. weselach lub urodzinach (m.in. tzw. Abraham – rocznica 50 urodzin), przygotowuje się tzw. szpajzę, czyli deser z ubitych jajek.

W okresie karnawału piecze się kreple (pączki) i chrust (faworki). Popularne jest również przygotowywanie różnych sałatek, szczególnie tzw. Kartoffelsalatu – czyli sałatki ziemniaczanej, bez której niedawno nie można było zorganizować żadnej uroczystości. W okresie zimy tradycją jest również przygotowywanie tzw. wodzionki lub germużki, czyli zupy z chleba. W okresie postu jadano żur (zupę na zaczynie z mąki żytniej), do dzisiaj powszechnie je się tzw. żurek śląski. Do najbardziej tradycyjnych specjałów należą tradycyjne wyroby mięsne (wyrabiane do dzisiaj w masarniach). Są to krupnioki, żymłoki, leberwurst, presswurst, czyli wyroby po świniobiciu. Tradycyjne są również kiełbasy, np. śląska oraz ser smażony (hauskejza).

W przeszłości warzono piwo w klasztorach w Jemielnicy i na Górze Św. Anny, a także w lokalnych browarach, na terenie Krainy istniały również gorzelnie, w których produkowano napoje alkoholowe. Pamiątką po wytwarzaniu piwa jest między innymi stara droga piwna (z klasztoru na Górze Św. Anny do Żyrowej).

Cykliczne imprezy na terenie Krainy Św. Anny:

- Koncerty kolęd (styczeń).
- Wodzenie niedźwiedzia, babski comber, grzebanie basa (luty).
- Śląskie beranie w Izbicku i Gogolinie (marzec).
- Jarmark Wielkanocny – konkursy kroszonkarskie w Gogolinie, Tarnowie Opolskim, warsztaty kroszonkarskie w Walcach, stoły wielkanocne (marzec/kwiecień).
- Dzień i Bieg Papieski w Gogolinie (maj).
- Zjazd motocyklistów w Straduni (czerwiec).
- Przegląd Orkiestr Mniejszości Niemieckiej w Leśnicy (czerwiec).

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

- Przegląd Zespołów Dziecięcych i Młodzieżowych Mniejszości Niemieckiej w Leśnicy (czerwiec).
- Przegląd koni w Porębie (czerwiec).
- Opolskie Święto Pieśni Ludowej w Gogolinie (co 2 lata).
- Dni Strzelec Opolskich, Dni Ziemi Ujazdowskiej, Dni Gogolina (z przeglądem orkiestr dętych), Dni Krapkowic, Dni Zdieszowic, Dni Walec, Dni Krośnicy
- Święto Młodzieży na Górze św. Anny (lipiec).
- Plenery malarskie (Góra Św. Anny, Błotnica Strzelecka, Izbicko).
- Festiwal Śląskiego Kołocza w Gogolinie (sierpień).
- „Rowerowa odyseja” w Strzelcach Opolskich (sierpień).
- Dożynki wiejskie, gminne, powiatowe i diecezjalne na Górze Św. Anny
- Izbicki Wyścig Rowerowy (wrzesień).
- 11 listopada procesja św. Marcina.
- Śląska swaczyna w Gogolinie (listopad).
- Festiwal Piosenki Religijnej w Tarnowie Opolskim (listopad).
- Festiwal Chórów i Zespołów Śpiewaczych Mniejszości Niemieckiej w Walcach (listopad).
- Kiermasze adwentowe.
- Misteria Bożonarodzeniowe (grudzień).
- Bieg sylwestrowy w Strzelcach Opolskich.

3) Ocena społeczno-gospodarcza (potencjał demograficzny i gospodarczy, poziom aktywności społecznej)

- Izbicko ma 11 sołectw;
- Jemielnica ma 7 sołectw;
- Leśnica ma 11 sołectw + 2 osiedla miejskie;
- Gogolin ma 9 sołectw + 2 dzielnice miejskie;
- Krapkowice ma 11 sołectw;
- Walce ma 9 sołectw;
- Strzelce Opolskie ma 27 sołectw (w tym 5 miejskich);
- Ujazd ma 9 sołectw;
- Zdieszowice ma 6 sołectw;
- Tarnów Opolski ma 8 sołectw.

Organizacje pozarządowe w Krainie św. Anny:

W gminie Krapkowice:

Z doświadczeniem projektowym:

- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Żużela
- Krapkowickie Stowarzyszenie Rozwoju Gospodarczego i Promocji
- Wspólnota Krapkowicka w Zjednoczonej Europie
- Klub Karate „Enso” w Krapkowicach
- Opolskie Stowarzyszenie na Rzecz Niepełnosprawnych w tym Osób i Rodzin z chorobą Alzheimera w Krapkowicach
- Krapkowickie Stowarzyszenie Oświatowe

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

Ogółem na terenie gminy działa 26 organizacji pozarządowych, zarejestrowanych w KRS, w tym stowarzyszenia wiejskie, ochotnicze straże pożarne i stowarzyszenia kultury fizycznej. Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Steblów będzie realizować projekt POKL 9.5 w 2009 r.

Gmina Gogolin:

Z doświadczeniem projektowym:

- Stowarzyszenie Przyjaciół Kamienia Śląskiego
- Towarzystwo Sportowe IRON MAN
- MKS Gogolin

Ogółem na terenie gminy działa 14 organizacji pozarządowych, zarejestrowanych w KRS, w tym stowarzyszenia wiejskie, ochotnicze straże pożarne i stowarzyszenia kultury fizycznej.

Gmina Walce:

Ogółem na terenie gminy działa 14 organizacji pozarządowych, zarejestrowanych w KRS, w tym ochotnicze straże pożarne i stowarzyszenia kultury fizycznej. 2 organizacje ze Straduni będą realizować projekty POKL 9.5 w 2009 roku.

Gmina Ujazd :

Z doświadczeniem projektowym:

- Stowarzyszenie Odnowy Wsi w Niezdrowicach

Ogółem na terenie gminy działa 7 organizacji pozarządowych, zarejestrowanych w KRS, w tym stowarzyszenia wiejskie, ochotnicze straże pożarne i stowarzyszenia kultury fizycznej.

Gmina Leśnica:

Z doświadczeniem projektowym:

- Śląskie Stowarzyszenie Samorządowe w Leśnicy
- Fundacja Sanktuarium Góra Św. Anny
- Stowarzyszenie Sprawiedliwość, Pokój i Integralność Stworzenia

Ogółem na terenie gminy działa 16 organizacji pozarządowych, zarejestrowanych w KRS w tym stowarzyszenia wiejskie, ochotnicze straże pożarne i stowarzyszenia kultury fizycznej.

Gmina Jemielnica:

Z doświadczeniem projektowym:

- Stowarzyszenie Odnowy Wsi Centawa

Ogółem na terenie gminy działa 6 organizacji pozarządowych, zarejestrowanych w KRS, w tym stowarzyszenia wiejskie, ochotnicze straże pożarne i stowarzyszenia kultury fizycznej.

Gmina Zdzeszowice:

Ogółem na terenie gminy działa 9 organizacji pozarządowych, zarejestrowanych w KRS w tym stowarzyszenia wiejskie, ochotnicze straże pożarne i stowarzyszenia kultury fizyczne.

Gmina Izbicko:

Ogółem na terenie gminy działa 6 organizacji pozarządowych, zarejestrowanych w KRS, w tym stowarzyszenia wiejskie, ochotnicze straże pożarne i stowarzyszenia kultury fizycznej.

Gmina Strzelce Opolskie:

Z doświadczeniem projektowym:

- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Kadłub i Rozbudowy Szkoły Podstawowej w Kadłubie
- Strzeleckie Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Edukacji Lokalnej

---

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

- Stowarzyszenie Pomocy Wzajemnej „Barka”
- Stowarzyszenie „Rozwój i Gospodarka” w Strzelcach Opolskich

Ogółem na terenie gminy działa 39 organizacji pozarządowych, zarejestrowanych w KRS, w tym stowarzyszenia wiejskie, stowarzyszenia kultury fizycznej oraz 12 ochotniczych straży pożarnych.

Gmina Tarnów Opolski

Z doświadczeniem projektowym:

- Stowarzyszenie Rozwoju i Odnowy Kątów Opolskich

Ogółem na terenie gminy działa 9 organizacji pozarządowych, zarejestrowanych w KRS, w tym stowarzyszenia wiejskie, ochotnicze straże pożarne i stowarzyszenia kultury fizycznej.

Wszystkie gminy uczestniczą w opolskim programie odnowy wsi od wielu lat, efektem tego jest 14 nagrodzonych wsi w wojewódzkim konkursie na Najpiękniejszą Wieś Opolską w latach 1997-2008.

Domy i ośrodki kultury działają w Gogolinie, Krapkowicach, Leśnicy, Strzelcach Opolskich, Tarnowie Opolskim, Ujeździe, Walcach i Zdieszowicach.

Infrastruktura techniczna

System drogowy i stan systemu komunikacji

Najważniejsze drogi w Krainie świętej Anny leżą na osi Wrocław – Kraków. Gminy wchodzące w skład Krainy posiadają dobrze rozwiniętą sieć dróg, sprawnie działające systemy komunikacyjne oraz korzystne usytuowanie zarówno przy autostradzie A-4 jak i przy szlaku żeglugowym na Odrze.

Sieć komunikacyjno–transportowa w Krainie świętej Anny.

- Autostrada A-4 z czterema węzłami na terenie powiatu krapkowickiego i strzeleckiego: „Dąbrówka”, „Gogolin”, „Olszowa” i „Nogawczyce”, która po całkowitym zakończeniu budowy połączy Europę Zachodnią z Polską Południową, Ukrainą i Rosją.
- Przebiegająca przez Zdieszowice i Gogolin magistralna linia kolejowa nr 136 relacji Opole Groszowice – Kędzierzyn-Koźle, stanowiąca fragment międzynarodowych linii kolejowych: E 30 i E-C 59.
- Połączenie z magistralną linią kolejową nr 132 relacji Wrocław – Bytom; na odcinku Opole Groszowice – Strzelce Opolskie – Bytom, która stanowi fragment międzynarodowego szlaku kolejowego o transporcie kombinowanym C 30.
- Rzeka Odra jako trasa żeglugi śródlądowej, na której zlokalizowane są cztery stopnie wodne: Januszkowice, Krępna, Krapkowice, Rogów oraz przystanie przeładunkowe w Januszkowicach, Krępnej, Krapkowicach, Rogowie Opolskim i Choruli.

Najbliższe lotniska międzynarodowe znajdują się w Katowicach i Wrocławiu. W Kamieniu Śląskim natomiast, w odległości ok. 20 km od miasta Strzelce Opolskie i 15 km od miasta Krapkowice, znajduje się byłe lotnisko wojskowe, obecnie własność samorządu województwa.

Poziom bezrobocia - stan na koniec czerwca 2008 (dane WUP Opole)

Lp.	Powiaty	Stopa bezrobocia [%]
1	Krapkowicki	8,3
2	Strzelecki	8,5
3	Opolski	8,7

Część osób znajduje zatrudnienie związane z obsługą ruchu turystycznego (nie ma dokładnych danych). Wielkość ruchu turystycznego jest szacowana na ponad milion osób w ciągu roku. Dominująca jest turystyka pielgrzymkowa – dużą grupę stanowią turyści odwiedzający Górę Świętej Anny (ok. 500 tysięcy rejestrowanych pielgrzymów) oraz sanktuarium św. Jacka w Kamieniu Śląskim (100 tysięcy rejestrowanych osób w 2008 roku). Pozostały ruch turystyczny związany jest z rekreacją weekendową i wypoczynkiem w tym sanatoryjnym i wakacyjnym.

Bezrobocie w Krainie świętej Anny wynosiło w czerwcu 2008 r. ok. 8,5%, podczas gdy dla woj. opolskiego w tym okresie – średnio 9,6 %.

Najbardziej charakterystyczne cechy grupy osób dotkniętych bezrobociem są następujące:

- Wśród bezrobotnych przeważają kobiety, z których aż 92% nie ma prawa do zasiłku
- Największą liczbę bezrobotnych stanowią osoby z podstawowym i niepełnym podstawowym wykształceniem, które mają najmniejsze szanse na znalezienie pracy

Obecnie już od drugiego roku z rzędu obserwuje się spadek liczby osób bezrobotnych, na co wpływ mają przede wszystkim: emigracje za pracą, ogólna sytuacja ekonomiczna w kraju, działania podejmowane przez Urząd Pracy oraz nowe inwestycje na terenie Krainy świętej Anny.

Charakterystyka gospodarki

Strefa wzmożonej aktywności gospodarczej, w której lokuje się większość nowo powstających przedsiębiorstw w Krainie to strefa wyznaczona przez miejscowości położone wzdłuż Autostrady A4: Ujazd – Strzelce Opolskie – Zdieszowice – Gogolin – Krapkowice – Tarnów Opolski.

Na terenie Krainy świętej Anny wyróżnia się 2 podstawowe formy wykorzystania terenu, wynikające z uwarunkowań i zasobów środowiska przyrodniczego oraz różnego potencjału gospodarczego. Są to:

- Obszary silnie uprzemysłowione, z dużą koncentracją przedsiębiorstw produkcyjnych, terenów magazynowo-składowych, gęstą siecią infrastruktury komunikacyjnej technicznej oraz wysokim udziałem zatrudnionych w przemyśle. Cechą charakterystyczną tych obszarów jest wysoki stopień zurbanizowania.
- Obszary posiadające szczególne predyspozycje do rozwoju rolnictwa i przetwórstwa rolno-spożywczego. Wyróżnikiem obszaru jest wysoka wartość rolniczej przestrzeni produkcyjnej. W obrębie obszaru znajdują się tereny o bardzo

korzystnych warunkach przyrodniczo-glebowych, będące podstawą dla intensywnej produkcji rolnej i opartego na niej przetwórstwa rolno-spożywczego.

Podstawowe sektory gospodarki w Krainie świętej Anny to:

- przemysł, głównie: cementowo-wapienniczy, koksowniczy, papierniczy, spożywczy i budowlany;
- handel i usługi;

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

- rolnictwo z dominującą uprawą buraków, rzepaku, zbóż, kukurydzy i ziemniaków;
- pozostałe.

4) Specyfika obszaru

Kraina św. Anny to obszar leżący w centrum województwa opolskiego. Teren jest spójny i jednolity pod względem geograficznym i przyrodniczym, społeczno-gospodarczym, historycznym i kulturowym.

Geograficznie i przyrodniczo jest to obszar zwarty, z dużymi zasobami wodnymi, pod względem ukształtowania terenu z jedynym wyniesieniem Górą św. Anny (wygasłym wulkanem, położonym najdalej na wschód w Europie) oraz 2 obszarami Natura 2000, licznymi rezerwatami, użytkami ekologicznymi i parkiem krajobrazowym.

Specyfiką obszaru jest rozwinięta turystyka pielgrzymkowa, związana z sanktuarium na Górze św. Anny (rocznie odwiedzających pielgrzymów jest ok. 500-800 tysięcy) oraz św. Jacka w Kamieniu Śląskim (ok. 100 tysięcy odwiedzających). Specyfiką są

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

---

duże zasoby obiektów zabytkowych (sakralnych, obiektów zamkowych, przemysłowych i kolejowych i wiejskich).

Obszar objęty LSR ma zbliżone cechy społeczno-gospodarcze. Ludność utrzymuje się z pracy zarobkowej w przemyśle i rzemiośle, gospodarstwa rolne są ukierunkowane na produkcję, szczególnie hodowli krów mlecznych i trzody chlewnej, stopniowo rozwija się także agroturystyka, rolnictwo ekologiczne, energie odnawialne. Mieszkańcy tego terenu borykają się z podobnymi problemami związanymi migracjami – szczególnie ludzi młodych – za granicę. Działające stowarzyszenia skupiają swoje inicjatywy na działaniach na rzecz kultury, integracji społeczności lokalnej i poprawiania standardu życia, szczególnie na wsiach.

Wyróżniki obszaru:

- sanktuarium św. Anny z kalwarią i klasztorem franciszkańskim na Górze św. Anny (został złożony wniosek o wpis na listę zabytków UNESCO), sanktuarium św. Jacka w Kamieniu Śląskim, zespół pocysterski – na szlaku cysterskim w Jemielnicy;
- obszary Natury 2000: park krajobrazowy Góra św. Anny, Kamień Śląski;
- zasoby przyrodnicze: łągi zdzieszowickie, Śląska Szwajcaria w Czarnocinie, rezerваты i użytki ekologiczne, rezerwat geologiczny w wygasłym wulkanie na Górze św. Anny, parki wiejskie, obsadzenia czereśniowe;
- zasoby wodne: Odra, Osłoboga, Kanał Gliwicki i mniejsze ciekі, liczne stawy, jeziora i starorzecza;
- tradycyjna, kamienna zabudowa wiejska, kościołki drewniane, zabytki sakralne (kościóły, kapliczki, krzyże), *wopienniki* (stare piece wapienne), pozostałości w przemyśle obuwniczym w Krapkowicach (stare zakłady Baty);
- 15 zamków, dworków i pałaców (3 ruiny);
- nieczynna linia kolejowa Kędzierzyn – Strzelce Opolskie (potencjalne wykorzystanie turystyczne);
- czynny prom przez Odrę Zdzieszowice – Mechnica;
- śląskie produkty tradycyjne, np. kołocz, kroszonki, korony żniwne, dania i specjały śląskie, na terenie Krainy wytwarza się kilkanaście dań i produktów zarejestrowanych na Liście Produktów Tradycyjnych w Ministerstwie Rolnictwa;
- rozwinięta gastronomia wiejska;
- przemysł cementowo-wapienniczy i koksowniczy;
- silne tradycje śląskie, np. wodzenie niedźwiedzia, gwara śląska, Karolinka z Gogolina, śląskie izby tradycji;
- mieszkańcy wsi uczestniczą w odnowie wsi z sukcesami (14 nagrodzonych wsi w konkursie Najpiękniejsza Wieś Opolska w latach 1997-2008).

3. Analiza SWOT dla obszaru objętego LSR oraz wnioski z analizy SWOT

Analiza uwarunkowań rozwoju (SWOT) została opracowana w kontekście zasadniczych elementów rozwoju i koresponduje w sposób wyraźny ze wskazanymi przez grupę roboczą dziedzinami strategicznymi.

SPOŁECZEŃSTWO

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ poczucie estetyki mieszkańców ▪ wielopokoleniowość rodzin ▪ gościnność ▪ znajomość języków ▪ społeczeństwo religijne ▪ utrzymanie tradycji śląskich, gwary ▪ duże doświadczenia z wyjazdów zagranicznych ▪ brak dużych skupisk miejskich ▪ duże poczucie bezpieczeństwa ▪ duży potencjał nabywczy ▪ możliwość edukacji młodego pokolenia ▪ tolerancja ▪ poszanowanie pracy ▪ mieszkańcy wsi są zintegrowani, zorganizowani dla wspólnych przedsięwzięć ▪ duża ilość organizacji pozarządowych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ emigracja zarobkowa – zwłaszcza ludzi młodych ▪ emigracja inteligencji ▪ małe tradycje własnej przedsiębiorczości ▪ mała otwartość na inne kultury (niezachodnie) i religie ▪ eurosieroty jako efekt migracji zarobkowych
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ możliwość pozyskania środków zewnętrznych (UE) ▪ wzrost zainteresowania wsią i osiedlaniem się na terenach wiejskich ▪ wzrost ruchu kołowego na pobliskiej autostradzie ▪ bliższe związki ze społecznościami z krajów członkowskich UE ▪ większa rola planowania regionalnego i lokalnego ▪ umocnienie roli III sektora ▪ powrót mieszkańców z migracji z zasobami finansowymi, tworzenie małej przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none"> ▪ postępująca emigracja młodego pokolenia ▪ starzejące się społeczeństwo, niż demograficzny ▪ nieprzyjazna polityka prorodzinna ▪ niewielka oferta miejsc pracy

Wnioski

Czym się należy zająć?

oraz

Co należy wzmocnić? (mocne strony)

Co należy przewyciężyć? (słabe strony)

Z czego należy skorzystać? (zewnętrzne sprzyjające okoliczności)

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

Czego należy unikać? (zewnątrznie niesprzyjające okoliczności, czyli zagrożenia)

- Kształtowanie świadomości społecznej dotyczącej sensu aktywizowania, innowacyjności i zintegrowanej społeczności lokalnej
- Zapewnić dbałość o właściwy przepływ informacji
- Wymiana doświadczeń partnerskich i potencjału wynikającego ze współpracy
- Podnoszenie umiejętności i gotowości do wykorzystywania środków przeznaczonych na działania
- Kształtowanie pozytywnego sposobu myślenia
- Działania aktywizujące ludność wiejską, przedstawienie propozycji programów i projektów
- Wzmacnianie społeczeństwa obywatelskiego – zachęta do tworzenia organizacji pozarządowych, prowadzenie usług doradczych o możliwościach wsparcia inicjatyw, pomoc w pisaniu wniosków
- Tworzenie mikro i małych przedsiębiorstw
- Pomoc psychologiczna rodzinom rozbitym

ŚRODOWISKO

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ochrona obszarowa (obszar Natury 2000, park krajobrazowy Góry Św. Anny, liczne rezerваты przyrodnicze) ▪ unikatowy rezerwat geologiczny w regionie (pozostałość powulkaniczna) ▪ interesujące tereny przyrodnicze, parki, obsadzenia czereśniowe ▪ „Śląska Szwajcaria” w Czarnocinie ▪ duża liczba chronionych owadów na obszarze, szczególnie motyli ▪ duże zalesienie terenu ▪ parki wiejskie z interesującą roślinnością ▪ krajobraz z dominującą Górą św. Anny ▪ park krajobrazowy z wytyczonymi ścieżkami rowerowymi ▪ łągi zdieszowickie ▪ tereny borów stobrawskich wraz z licznymi stawami i ściekami wodnymi	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niepełna infrastruktura sanitarna ▪ silne oddziaływanie rolnictwa na wody (szczególnie podziemny zbiornik triasowy) ▪ niska świadomość ekologiczna (mała wiedza o środowisku, szczególnie wśród dorosłych) ▪ pogorszenie się jakości wód podziemnych i powierzchniowych
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ dostępność środków na inicjatywy rolno-środowiskowe ▪ warunki sprzyjające rozwojowi alternatywnych źródeł energii ▪ dostępność środków finansowych	<ul style="list-style-type: none"> ▪ silne oddziaływanie zakładów przemysłowych z całej okolicy ▪ degradacja środowiska (przez przemysł i człowieka) ▪ rozwijanie intensywnego rolnictwa ▪ brak rozwiązań systemowych w ochronie środowiska ▪ zbyt duża biurokracja przy korzystaniu z środków pomocowych ▪ rosnące koszty rozwiązań prośrodowiskowych (ogrzewanie olejowe, gazowe)

Wnioski

Czym się należy zająć?

oraz

Co należy wzmocnić? (mocne strony)

Co należy przezwyciężyć? (słabe strony)

Z czego należy skorzystać? (zewnętrzne sprzyjające okoliczności)

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

Czego należy unikać? (zewnątrzne niesprzyjające okoliczności, czyli zagrożenia)

- o Edukacja ekologiczna
- o Edukacja przyrodnicza o zasobach regionu
- o Prowadzenie edukacji, szczególnie wśród młodzieży
- o Promocja walorów przyrodniczych obszaru
- o Wprowadzenie dodatkowych atrakcji, które wyeksponują walory i niezwykłość obszaru

JAKOŚĆ ŻYCIA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ mobilność społeczeństwa (samochody) ▪ możliwość wypoczynku wśród kompleksów leśnych i zabytków architektury ▪ duża liczba festynów (możliwość spędzenia wolnego czasu oraz duże zaangażowanie w przygotowanie) ▪ wielokulturowość regionu (kultura polska, śląska, niemiecka, czeska) ▪ partnerstwo gmin ▪ dobre szkolnictwo podstawowe i średnie ▪ rozwinięta sieć handlowa i gastronomiczna ▪ duże zarobki części społeczeństwa przez pracę za granicą ▪ dbałość mieszkańców o estetykę otoczenia (własnych posesji i przestrzeni publicznych)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ niezadowalający rozwój edukacji przedszkolnej (3-5 lat) ▪ zły stan dróg lokalnych ▪ słabo rozwinięta informacja i promocja regionu ▪ słabe kształcenie ustawiczne (kursy językowe, komputerowe itp.) ▪ nie zsynchronizowany kalendarz imprez ▪ słabo rozwinięta oferta rozrywkowa i rekreacyjna ▪ starzenie się społeczeństwa, część rodzin rozbita przez wyjazdy do pracy za granicą ▪ ukryte bezrobocie na wsi ▪ ucieczka młodych ludzi i fachowców za granicę ▪ słaby dostęp do internetu na wsiach ▪ słabo rozwinięta infrastruktura wspierająca przedsiębiorców
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozwój społeczeństwa obywatelskiego w Polsce ▪ dostęp do informacji ▪ dostęp do środków UE	<ul style="list-style-type: none"> ▪ słabe przygotowanie (lub zbyt duża biurokracja) przy dostępie do środków UE ▪ postępująca emigracja za granicę ▪ duże koszty internetu

Wnioski

Czym się należy zająć?

oraz

Co należy wzmocnić? (mocne strony)

Co należy przezwyciężyć? (słabe strony)

Z czego należy skorzystać? (zewnątrzne sprzyjające okoliczności)

Czego należy unikać? (zewnątrzne niesprzyjające okoliczności, czyli zagrożenia)

- o Przygotowanie młodej kadry do realizacji projektów
- o Prowadzenie szkoleń dla radnych
- o Podnoszenie świadomości dot. wsparcia samorealizacji
- o Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

- Prowadzenie działań zapobiegających wykluczeniu społecznemu
- Zapewnienie dostępu do imprez kulturalnych na wysokim poziomie
- Rozwój usług ułatwiających dostęp do informacji

GOSPODARKA

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozwinięty sektor przemysłu cementowo-wapienniczego ▪ nowoczesna koksownia w Zdieszowicach ▪ dobra lokalizacja (autostrada A4, szlak wodny Odra, kolej) ▪ długa żywotność firm (MSP) ▪ region w pełni zwodociągowany ▪ zorganizowana segregacja odpadów ▪ duża liczba oczyszczalni ścieków ▪ dobra współpraca firm z władzami samorządowymi ▪ duża koncentracja mleczarstwa ▪ rolnictwo towarowe ▪ dobrze rozwinięty przemysł drzewny (tartaki, stolarnie, przetwórstwo drzewne, produkcja brykietów oraz półproduktów drzewnych) ▪ rozwinięty sektor gastronomiczno-hotelarski ▪ rozwinięta turystyka weekendowa i pielgrzymkowa 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ bardzo słabo rozwinięta infrastruktura gazowa ▪ za mało terenów inwestycyjnych w pełni uzbrojonych, ▪ niski popyt na rynkach produktów rolno-spożywczych ▪ niska konkurencyjność na rynku unijnym ▪ mała innowacyjność firm ▪ niski potencjał pracowników firm ▪ niewielka kooperacja firm ▪ słaba mentalność przedsiębiorcza Ślązaków ▪ instytucje świadczące szkolenia i usługi dla biznesu w Opolu (lub tylko odpłatnie) ▪ słabe przetwórstwo rolne, niewielka ilość zakładów przetwórczych ▪ mała współpraca gospodarcza firm
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> ▪ rozwój zainteresowania regionem ▪ dotacje z UE ▪ wspólny rynek – globalizacja ▪ tańsza siła robocza ▪ powstające lotnisko w Kamieniu Śląskim ▪ rozwój turystyki 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ migracja zarobkowa ▪ mała ilość wykwalifikowanej kadry ▪ niska przedsiębiorczość mieszkańców ▪ niestabilność prawna i sytuacji gosp. ▪ skomplikowane procedury pozyskiwania środków zewnętrznych

Wnioski

Czym się należy zająć?

oraz

Co należy wzmocnić? (mocne strony)

Co należy przezwyciężyć? (słabe strony)

Z czego należy skorzystać? (zewewnętrzne sprzyjające okoliczności)

Czego należy unikać? (zewewnętrzne niesprzyjające okoliczności, czyli zagrożenia)

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

- Stworzenie oferty samo zatrudnienia, tworzenia własnych firm
- Zwiększenie oferty terenów inwestycyjnych wg zrównoważonego planu rozwoju
- Koordynowanie, zarządzanie energią lokalnych liderów biznesu poprzez działania integracyjne
- Edukacja młodzieży w kierunku przedsiębiorczości
- Planowanie rozwoju gastronomii, bazy noclegowej jako alternatywnego źródła dochodów
- Edukacja w zakresie pozyskiwania funduszy na turystykę
- Wspieranie tradycji lokalnych (kulinarnych, rzemieślniczych) i udostępnianie ich turystom
- Wykorzystanie turystyczne lokalnych produktów
- Wspólna koordynacja promocji w skali 10 gmin
- Zmotywować społeczność do rozwoju turystyki

Na podstawie analiz SWOT zostały sformułowane strategiczne dziedziny rozwoju, które odzwierciedlają najważniejsze grupy zagadnień

I. Zrównoważony rozwój gospodarki ze szczególnym uwzględnieniem turystyki

II. Nowoczesna i oparta na tradycji edukacja i promocja bogactwa zasobów

III. Rozwój społeczny oparty na partnerstwie

W wyniku dyskusji przeprowadzonej na warsztatach ustalono, że do trendów rozwojowych obszaru można zaliczyć specjalizację w rolnictwie (gospodarstwa towarowe ze ścisłą specjalizacją, np. produkcja mleka), zainteresowanie mieszkańców edukacją, wzrost liczby studentów oraz zainteresowanie dokończaniem. Trendem jest także wzmożona aktywność społeczna na wsiach, szczególnie tych, które przystąpiły do Programu Odnowy Wsi. Trendem, który jest widoczny, jest komputeryzacja.

4. Cele ogólne i szczegółowe LSR oraz planowane do realizacji przedsięwzięcia

Cele ogólne i szczegółowe oraz planowane do realizacji przedsięwzięcia

CELE OGÓLNE	
CEL OGÓLNY A	Rozwinięta turystyka i rekreacja w Krainie św. Anny
CEL OGÓLNY B	Aktywne, zintegrowane, edukujące się społeczeństwo informacyjne

CELE SZCZEGÓŁOWE		PRZEDSIĘWZIĘCIA
A1	Optymalne zagospodarowanie istniejących walorów turystycznych i rekreacyjnych z poszanowaniem środowiska	I. Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego Krainy św. Anny, w tym inwestycje turystyczne i rekreacyjne
A2	Spójna i bogata oferta turystyczna i rekreacyjna	II. Poznaj Krainę św. Anny
B1	Lokalne środowiska uczestniczą we wsparciu Programu Odnowy Wsi	III. Urządzamy nowoczesne sportowe i społeczne obiekty i przestrzenie
		IV. Przedsiębiorczość na wsi
B2	Młodzież i dorośli są aktywni sportowo i kulturalnie	V. Aktywnie spędzamy czas

PRZEDSIĘWZIĘCIA	
Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego Krainy św. Anny, w tym inwestycje turystyczne i rekreacyjne	W ramach przedsięwzięcia będą realizowane operacje służące poprawie stanu infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, remoncie obiektów zabytkowych, a także tworzeniu nowych elementów infrastruktury, wspierające zrównoważone zagospodarowanie zasobów naturalnych
Poznaj Krainę św. Anny	Przedsięwzięcie obejmuje produkcję i dystrybucję materiałów promocyjnych oraz organizację wydarzeń promujących Krainę św. Anny, ze szczególnym uwzględnieniem zasobów dziedzictwa kulturowego, tradycji, obyczajów, sztuki ludowej, przyrody. A także ekspozycję i oznakowanie szlaków, atrakcji regionalnych,

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

	przygotowanie ścieżek rowerowych itp.
Urządzamy nowoczesne sportowe i społeczne obiekty i przestrzenie	Przedsięwzięcie polega na budowie i adaptacji obiektów i elementów zagospodarowania przestrzeni zgodnie z potrzebami społecznymi, kulturowymi i sportowymi lokalnych środowisk
Przedsiębiorczość na wsi	Przedsięwzięcie będzie realizować operacje przyczyniające się do wspierania operacji służących rozwojowi przedsiębiorczości na obszarach wiejskich z zachowaniem zasobów obszaru.
Aktywnie spędzamy czas	Przedsięwzięcie obejmuje działania wzmacniające aktywność i współdziałanie mieszkańców

I. Przedsięwzięcie „Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego Krainy św. Anny, w tym inwestycje turystyczne i rekreacyjne”

W ramach przedsięwzięcia będą realizowane operacje m.in. w zakresie:

Przedsięwzięcie nr I	Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego Krainy św. Anny, w tym inwestycje turystyczne i rekreacyjne
Realizacja przedsięwzięcia przyczynia się do realizacji:	Celu ogólnego nr A Rozwinięta turystyka i rekreacja w Krainie św. Anny Celu szczegółowego A1- Optymalne zagospodarowanie istniejących walorów turystycznych i rekreacyjnych z poszanowaniem środowiska
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięć i projektów	W ramach przedsięwzięcia będą realizowane operacje przyczyniające się do zagospodarowania oraz ekspozycji atrakcji historycznych, kulturowych i przyrodniczych terenu Krainy św. Anny. Lokalna Grupa Działania w ramach LSR będzie wspierać operacje nawiązujące do wartości kulturowych, historycznych i naturalnych obszaru – w szczególności odnowę zabytków i ich adaptację na cele turystyczne i rekreacyjne, renowację obiektów i miejsc charakterystycznych dla regionu o szczególnej wartości historycznej i kulturowej, przygotowanie miejsc do obsługi ruchu turystycznego i rekreacji oraz uruchamianie usług turystycznych przez przedsiębiorców i rolników
Grupy docelowe:	Gminy, kościoły, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, rady sołeckie, mikroprzedsiębiorcy, rolnicy,
Lista rekomendowanych operacji:	
Odnowa i rozwój wsi	Preferowane będą typy operacji: - odrestaurowanie, wyremontowanie lub oznakowanie obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub objętych ewidencją zabytków, w tym obiektów sakralnych, - zakup, remonty i wyposażanie obiektów wpisanych do rejestru zabytków -parkingi, miejsca do obsługi turystów - zagospodarowanie miejsc rekreacji i placów zabaw
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Preferowane będą typy operacji: - działalność w kierunku nierolniczym w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego, historycznego i przyrodniczego z zakresu turystyki i rekreacji, wytwarzanie tradycyjnych produktów na bazie lokalnych tradycji -usługi w zakresie spędzania czasu wolnego na bazie istniejącej i nowo powstającej infrastruktury społecznej
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw -	Preferowane będą typy operacji: - działalność gospodarcza w oparciu o zasoby dziedzictwa kulturowego, historycznego i przyrodniczego z zakresu turystyki, rekreacji i gastronomii -usługi w zakresie spędzania czasu wolnego na bazie istniejącej i nowo powstającej infrastruktury społecznej tradycyjnych

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

	produktów na bazie lokalnych tradycji
„Małe projekty”	Preferowane będą typy operacji: - odbudowa, renowacja, restauracja albo remont lub oznakowanie obiektów wpisanych do rejestru zabytków lub objętych ewidencją zabytków, - budowa, odbudowa, przebudowa, remont, modernizacja, zagospodarowanie obiektów małej infrastruktury turystycznej, - remont lub wyposażenie obiektów pełniących funkcje izb tradycji lub lokalnych muzeów, - wyposażenie, remont, rozbudowa miejsc rekreacji - doposażenie stowarzyszeń, zespołów artystycznych lub innych grup np. w stroje ludowe lub inne wyposażenie nawiązujące do lokalnych tradycji

Wskaźniki produktu

- 6 wyremontowanych obiektów zabytkowych lub zagospodarowanych miejsc do obsługi ruchu turystycznego (źródło danych -ankiety monitorujące beneficjentów)
- 25 zagospodarowanych miejsc rekreacji , punktów widokowych, oznakowanych miejsc turystycznych (źródło danych -ankiety monitorujące beneficjentów)
- 3 usługi rekreacyjne lub gastronomiczne lub turystyczne (źródło danych -ankiety monitorujące beneficjentów)
- 3 gospodarstw agroturystycznych uruchamia miejsca noclegowe i usługi rekreacyjne (źródło danych -ankiety monitorujące beneficjentów)

Wskaźniki rezultatu

- 1000 m² powierzchni użytkowych zrewitalizowanych obiektów zabytkowych lub objętych ewidencją zabytków
- 6000 m² powierzchni użytkowych zagospodarowanych miejsc rekreacji lub obsługi ruchu turystycznego (źródło danych -ankiety monitorujące beneficjentów)
- 50 osób korzysta z miejsc noclegowych i usług rekreacyjnych w gospodarstwach agroturystycznych (źródło danych -ankiety monitorujące beneficjentów)
- 3 nowe miejsca pracy w firmach świadczących usługi turystyczne, gastronomiczne lub rekreacyjne (źródło danych -ankiety monitorujące beneficjentów)

Wskaźniki oddziaływania

Wzrost wydatkowanych środków z PROW w latach 2011-2015 na jednego mieszkańca obszaru Igd o 50 zł (źródło danych- urzędy gmin, Urząd Marszałkowski w Opolu)

II. Przedsięwzięcie „Poznaj Krainę św. Anny”

W ramach przedsięwzięcia będą realizowane operacje m.in. w zakresie:

Przedsięwzięcie nr II	Poznaj Krainę św. Anny
Realizacja przedsięwzięcia przyczynia się do realizacji:	Celu ogólnego nr A Rozwinięta turystyka i rekreacja w Krainie św. Anny Celu szczegółowego A2- Spójna i bogata oferta turystyczna i rekreacyjna
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięć i projektów	W ramach przedsięwzięcia będą realizowane operacje przyczyniające się do poznania i promocji atrakcji historycznych, kulturowych i przyrodniczych terenu Krainy św. Anny. Lokalna Grupa Działania w ramach LSR będzie wspierać operacje nawiązujące do wartości kulturowych, historycznych i naturalnych obszaru.
Grupy docelowe:	Gminy, kościoły, instytucje kultury, organizacje pozarządowe, rady sołeckie,
Lista rekomendowanych operacji:	
Odnowa i rozwój wsi	Budowa, remont ścieżek rowerowych
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw -	
„Małe projekty”	Preferowane będą typy operacji: <ul style="list-style-type: none"> • materiały informacyjne: mapy, konkursy, foldery, widokówki, wydawnictwa, strony internetowe, filmy lub inne materiały promujące • tablice informacyjne • oznakowanie tras, miejsc atrakcji turystycznych, regionalnych • punkty widokowe • wystawy zasobów lokalnych • organizacja imprez nawiązujących do tradycji, promowania produktów lokalnych, zasobów naturalnych, kiermasze, jarmarki

Wskaźniki produktu

- 10 materiałów promocyjnych (źródło danych -ankiety monitorujące beneficjentów)
- 5 wystaw lokalnych zasobów (źródło danych -ankiety monitorujące beneficjentów)
- 40 imprez promujących zasoby kulturowe lub przyrodnicze obszaru m.in.: konkursy, jarmarki, dożynki (źródło danych -ankiety monitorujące beneficjentów)

Wskaźniki rezultatu

- 4000 nakładu materiałów promocyjnych (źródło danych -ankiety monitorujące beneficjentów)
- 500 osób odwiedzających wystawy (źródło danych -ankiety monitorujące beneficjentów)
- 8000 osób uczestniczących. w imprezach kultywujących kulturę i tradycje lub wiedzę o przyrodzie (źródło danych -ankiety monitorujące beneficjentów).

Wskaźniki oddziaływania

Wzrost wydatkowanych środków z PROW w latach 2011-2015 na jednego mieszkańca obszaru Igd o 50 zł (źródło danych- urzędy gmin, Urząd Marszałkowski w Opolu)

III. Przedsięwzięcie „Urządzamy nowoczesne sportowe i społeczne obiekty i przestrzenie”

W ramach przedsięwzięcia będą realizowane operacje m.in. w zakresie:

Przedsięwzięcie nr III	Urządzamy nowoczesne sportowe i społeczne obiekty i przestrzenie
Realizacja przedsięwzięcia przyczynia się do realizacji:	Celu ogólnego nr B Aktywne, zintegrowane, edukujące się społeczeństwo informacyjne Celu szczegółowego B1- Lokalne środowiska uczestniczą we wsparciu Programu Odnowy Wsi
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięć i projektów	W ramach przedsięwzięcia będą realizowane operacje przyczyniające się do poprawy stanu infrastruktury społecznej, w szczególności miejsc spotkań społeczności- świetlice, domy kultury oraz infrastruktury sportowej np. boisk, hal sportowych.
Grupy docelowe:	Gminy, , instytucje kultury, organizacje pozarządowe, rady sołeckie,
Lista rekomendowanych operacji:	
Odnowa i rozwój wsi	<ul style="list-style-type: none"> • urządzenie i doposażenie obiektów sportowych • remonty i wyposażenia świetlic wiejskich • remont i doposażenie domów kultury
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw -	
„Małe projekty”	Preferowane będą typy operacji: <ul style="list-style-type: none"> • urządzenie i doposażenie boisk sportowych • remonty i wyposażenia świetlic wiejskich • remont i doposażenie domów kultury

Wskaźniki realizacji przedsięwzięcia:

Wskaźniki produktu

- 11 wyremontowanych świetlic wiejskich, domów kultury i obiektów sportowych (źródło danych -ankiety monitorujące beneficjentów)
- 10 doposażonych świetlic wiejskich lub obiektów sportowych (źródło danych -ankiety monitorujące beneficjentów).

Wskaźniki rezultatu

- 400 m² wyremontowanych lub wybudowanych powierzchni użytkowych świetlic wiejskich, domów kultury (źródło danych -ankiety monitorujące beneficjentów)
- 300m² wybudowanych, wyremontowanych powierzchni użytkowych obiektów sportowych (źródło danych -ankiety monitorujące beneficjentów)

Wskaźniki oddziaływania

Wzrost wydatkowanych środków z PROW w latach 2011-2015 na jednego mieszkańca obszaru LGD o 50 zł (źródło danych- urzędy gmin, Urząd Marszałkowski w Opolu)

IV. Przedsięwzięcie „Przedsiębiorczość na wsi”

W ramach przedsięwzięcia będą realizowane operacje m.in. w zakresie:

Przedsięwzięcie nr IV	Przedsiębiorczość na wsi
Realizacja przedsięwzięcia przyczynia się do realizacji:	Celu ogólnego nr B Aktywne, zintegrowane, edukujące się społeczeństwo informacyjne Celu szczegółowego B1- Lokalne środowiska uczestniczą we wsparciu Programu Odnowy Wsi
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięć i projektów	W ramach przedsięwzięcia będą realizowane operacje przyczyniające się do wspierania operacji służących rozwojowi przedsiębiorczości na obszarach wiejskich z zachowaniem zasobów obszaru.
Grupy docelowe:	Rolnik lub jego domownik w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników, lub małżonek tego rolnika; <i>osoby fizyczne i osoby prawne</i> : podejmujące lub prowadzące działalność gospodarczą, <i>spółki prawa handlowego nieposiadające osobowości prawnej, wspólnicy spółek cywilnych</i> : prowadzące(y) działalność gospodarczą, jako mikroprzedsiębiorstwa.
Lista rekomendowanych operacji:	
Odnowa i rozwój wsi	
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Preferowane będą typy operacji: zakup maszyn, urządzeń, narzędzi, wyposażenia i sprzętu, które będą rozwijały dodatkową działalność poza rolniczą w gospodarstwie rolnym.
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw -	Preferowane będą typy operacji: Usługi związane z tworzeniem przedsięwzięć dla społeczności służących zaspokojeniu potrzeb w szczególności dla osób starszych, dzieci, młodzieży, niepełnosprawnych.
„Małe projekty”	

Wskaźniki produktu

- Zakup jednej maszyny/urządzenia/narzędzi/wyposażenia/sprzętu wspomagającego przedsiębiorczość na wsi (źródło danych -ankiety monitorujące beneficjentów)
- 1 przedsięwzięcie utworzone na rzecz społeczności (źródło danych -ankiety monitorujące beneficjentów).

Wskaźniki rezultatu

- 1 miejsce pracy (źródło danych -ankiety monitorujące beneficjentów)

Wskaźniki oddziaływania

Wzrost wydatkowanych środków z PROW w latach 2011-2015 na jednego mieszkańca obszaru Igd o 50 zł (źródło danych- urzędy gmin, Urząd Marszałkowski w Opolu)

V. Przedsięwzięcie „Aktywnie spędzamy czas”

W ramach przedsięwzięcia będą realizowane operacje m.in. w zakresie:

Przedsięwzięcie nr V	Aktywnie spędzamy czas
Realizacja przedsięwzięcia przyczynia się do realizacji:	Celu ogólnego nr B Aktywne, zintegrowane, edukujące się społeczeństwo informacyjne Celu szczegółowego B2- Młodzież i dorośli są aktywni sportowo i kulturalnie
Uzasadnienie wyboru przedsięwzięć i projektów	W ramach przedsięwzięcia będą realizowane operacje przyczyniające się do wzmocnienia i rozwinięcia aktywności społecznej i sportowej mieszkańców obszaru Krainy św. Anny
Grupy docelowe:	Gminy, , instytucje kultury, organizacje pozarządowe, rady sołeckie,
Lista rekomendowanych operacji:	
Odnowa i rozwój wsi	
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw -	
„Małe projekty”	Preferowane będą typy operacji: <ul style="list-style-type: none"> • zagospodarowanie czasu wolnego dla mieszkańców w świetlicach wiejskich, domach kultury oraz obiektach sportowych i innych przestrzeniach • organizacja imprez aktywizujących, sportowych, rekreacyjnych i edukacyjnych mieszkańców

wskaźniki produktu

- 25 imprez integracyjnych lub aktywizujących (źródło danych -ankiety monitorujące beneficjentów)

wskaźniki rezultatu

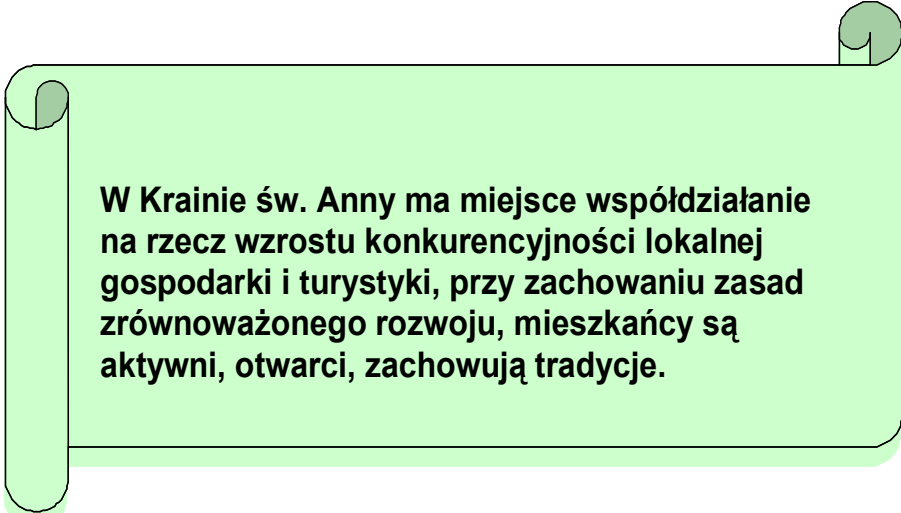
- 500 osób korzystających z imprez aktywizujących lub integracyjnych (źródło danych -ankiety monitorujące beneficjentów)

wskaźniki oddziaływania

Wzrost wydatkowanych środków z PROW w latach 2011-2015 na jednego mieszkańca obszaru LGD o 50 zł (źródło danych- urzędy gmin, Urząd Marszałkowski w Opolu)

5. Misja i wizja Krainy św. Anny

MISJA ROZWOJU OBSZARU

W Krainie św. Anny ma miejsce współdziałanie na rzecz wzrostu konkurencyjności lokalnej gospodarki i turystyki, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju, mieszkańcy są aktywni, otwarci, zachowują tradycje.

Wizja obszaru Kraina św. Anny

Obszar jest rozwinięty turystycznie:

- istnieje dobra promocja i informacja o zasobach obszaru, atrakcjach turystycznych;
- obiekty turystyczne są wyremontowane i mają zastosowanie – SĄ WYKORZYSTANE;
- istnieje ZRÓŻNICOWANA sieć gastronomiczna O UZGODNIONYM STANDARDZIE;
- Odra jest wykorzystana turystycznie;
- mamy wypromowane i produkowane produkty regionalne, tradycyjne;
- jest bogata oferta kulturalna na obszarze dla mieszkańców i przyjezdnych, UZOGNIONA W KALENDARZU IMPREZ;
- jest zachowana i wzmocniona regionalność: gwara, stroje, tradycje;
- powszechna znajomość historii, kultury, zasobów przyrodniczych regionu, wielokulturowości, wybitnych postaci JAKO KONSEKWENCJA SYSTEMATYCZNEJ PROMOCJI/EDUKACJI;
- na obszarze nie ma problemów z zaśmiecaniem i zanieczyszczonym środowiskiem naturalnym, jest rozwinięte rolnictwo ekologiczne. JEST SYSTEM SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI I ZAGOSPODAROWANIA ODPADÓW ORAZ KONTROLOWANA GOSPODARKA ŚCIEKOWA.

Istnieje rozwinięta i utrzymana sieć rekreacyjna w skład, której wchodzi ścieżki rowerowe, obiekty sportowe (boiska, hale itp.) miejsca spotkań i wypoczynku.

Jest to obszar z rozwiniętą infrastrukturą komunikacyjną, obwodnicami miejscowości, drogami w dobrym stanie i funkcjonującym lotniskiem w Kamieniu Śląskim.

W Krainie św. Anny są rozwinięte usługi i przemysł, oraz są prowadzone inwestycje, głównie w sektorze usług, infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej, dzięki czemu powstają nowe miejsca pracy. Na obszarach wiejskich jest rozwinięte przetwórstwo rolno-spożywcze i działa rynek lokalnych produktów.

Działa rozwinięty system usług na rzecz rynku pracy, w szczególności z ofertą adresowaną do grup defaworyzowanych. Jest wsparcie dla istniejących i powstających firm.

Gospodarka i szkolnictwo ma dostęp do nowych technologii, powszechny jest dostęp do internetu, mamy społeczeństwo informacyjne.

Samorządy na obszarze współpracują ze sobą I Z PODMIOTAMI Z SEKTORA PRYWATNEGO I SPOŁECZNEGO, wspierają wzajemnie swoje działania, generują wspólne projekty, mają kompetentnych pracowników-urzędników.

6. Wykazanie spójności specyfiki obszaru z celami LSR

Spójność obszaru

Kraina św. Anny leży na obszarze 10 gmin skupionych wokół wywyższenia Wyżyny Chełmskiej ze szczytem Góra św. Anny. Gminy te znajdują się na terenie 3 powiatów: Strzelce Opolskie i Krapkowice (w większości) oraz Opole. Teren, dla którego jest przygotowana Lokalna Strategia Rozwoju jest spójny i jednolity pod względem geograficznym, przyrodniczym, historycznym i kulturowym.

Geograficznie i przyrodniczo jest to obszar zwarty z kompleksami leśnymi, wspólnymi zbiornikami wód podziemnych, centralny punkt terenu stanowi Góra św. Anny. Największym zasobem przyrodniczym jest obszar Natura 2000, który obejmuje teren Parku Krajobrazowego Góra św. Anny z otuliną.

Jest to obszar, który łączy także zasoby historyczne i kulturowe, ludność na tym terenie stanowi potencjał, gwarantujący realizację strategii na drodze porozumienia i partnerstwa. Mieszkańcy są aktywni i zaangażowani w działalność społeczną i kulturową, co szczególnie widać na wsiach, gdyż jest to obszar koncentracji działań wiejskich w odnowie wsi, istnieją aktywne stowarzyszenia wiejskie, OSP i koła gospodyń, LZS, zespoły muzyczne, które realizują działania na obszarze wsi. Działania te są wspierane przez gminy, które ze środków UE i własnych dofinansowują projekty wiejskie. Niebagatelny wpływ na działalność kulturową ma Mniejszość Niemiecka, która również w postaci swoich klubów wiejskich prowadzi działalność. Ludność ma poczucie wspólnoty kulturowej, jest wiele wspólnych tradycji śląskich np. gwara, wodzenie niedźwiedzia, robienie koron żniwnych, kroszonek wielkanocnych oraz kulinaria kuchni śląskiej. W codziennym życiu wytworzyła się społeczność tolerancyjna i otwarta, połączona wspólnym losem.

Obszar objęty projektem ma zbliżone cechy społeczno-ekonomiczne. Ludność utrzymuje się z pracy zarobkowej w przemyśle, rzemiośle oraz w usługach. Rolnictwo jest w fazie przekształceń, część gospodarstw to silne gospodarstwa towarowe z dużą produkcją rolną (hodowla krów mlecznych i trzody chlewnej, produkcja roślinna). Małe gospodarstwa borykają się z problemami, część poszukuje alternatywnych źródeł dochodu, ale jest ich na razie niewielka ilość. Część mieszkańców emigruje zarobkowo, szczególnie ludzie młodzi, co stanowi duży problem tego obszaru.

7. Uzasadnienie podejścia zintegrowanego dla planowanych w ramach LSR przedsięwzięć

Podczas warsztatów poświęconych formułowaniu strategii rozwoju obszaru na pierwszy plan wysuwały się następujące kwestie:

- zasadniczą **sprawą warunkującą rozwój obszaru jest wykorzystanie zasobów naturalnych i kulturowych**, które na tym terenie są szczególnie

wartościowe i mogą stać się istotnym czynnikiem aktywizującym, a jednocześnie wzmacniającym poczucie identyfikacji i dumy z walorów znajdujących się na tym obszarze, z pożytkiem dla wzmocnienia atrakcyjności turystycznej, a także dla poprawy ekonomicznego bytu;

- właściwe wykorzystanie walorów jest ściśle powiązane ze skoordynowanymi działaniami wspierającymi rozwój turystyki, przedsiębiorczości i skuteczną promocją atrakcyjności obszaru;
- istotnym dla rozwoju czynnikiem jest podnoszenie jakości życia mieszkańców poprzez konsekwentne wspieranie integracji społecznej, oparte na odwołaniu się do wspólnych wartości, do wspólnych aspiracji oraz zmierzające do budowania bezpośrednich więzi między mieszkańcami, działającymi tu organizacjami i podmiotami z sektora gospodarczego i publicznego, a także poprawa jakości i dostępności usług społecznych.

Podejście zintegrowane w ramach LSR i sformułowanych w jej ramach przedsięwzięć przejawia się w następujących aspektach:

- **integracja podmiotów** różnych sektorów – realizacja kolejnych przedsięwzięć wymaga aktywnego włączenia się podmiotów reprezentujących różne miejscowości i różne sektory; znaczna część przedsięwzięć związana jest z sieciowaniem podmiotów, skoordynowaniem ich działań, tworzeniem wspólnych projektów, prowadzeniem wspólnej, ujednoczonej polityki informacyjnej opartej na danych przekazywanych przez różne podmioty lokalne;
- **integracja obszaru** – wśród proponowanych przedsięwzięć promocyjnych preferowane są te, które obejmują swoim zasięgiem cały obszar Krainy św. Anny. W sytuacji, gdy charakter pojedynczego projektu ogranicza jego zasięg przestrzennie, powinien on stanowić część większego systemu (np. projekty turystyczne realizowane w ramach szlaków turystycznych, czy też bazy informacyjne prezentujące informacje o konkretnych obiektach czy usługach, ale zawierające analogiczne dane o wszystkich miejscowościach obszaru), obiekty turystyczne wchodzące w sieć atrakcji turystycznych regionu Krainy św. Anny, uruchamiające poszczególne zasoby i uzupełniające się wzajemnie;
- **integracja funkcji** – w ramach strategii dąży się do integrowania rozwoju w wymiarach środowiskowym, społecznym, kulturowym, przestrzennym, gospodarczym; wszystkie te wymiary współzależą od siebie, a realizacja przedsięwzięć w ramach jednego wymiaru sprzyja osiąganiu celów w innych wymiarach.

W wymiarze przestrzennym warto zwrócić uwagę na to, że **LSR integruje rozwój Krainy św. Anny ze swoim otoczeniem**. Opracowana LSR nie jest wyrwana z szerszego kontekstu zachodzących procesów zewnętrznych. Możliwości rozwoju wynikają zarówno z posiadanych specyficznych potencjałów, jak również z szans w otoczeniu. Uwzględniono dwa główne układy odniesienia:

- układ makroregionalny – postrzegany jako rynek zbytu na lokalne produkty i usługi, zwłaszcza w kontekście atrakcyjności obszaru rozwijania usług

turystycznych i rekreacyjnych dla reszty województwa opolskiego oraz województwa śląskiego i dolnośląskiego;

- układ przy autostradowy – traktowany jako źródło szans dla przyszłego rozwoju obszaru i tworzenia oferty wspólnie z partnerami wzdłuż autostrady w województwie opolskim i śląskim.

8. Uzasadnienie podejścia innowacyjnego dla planowanych w ramach LSR działań

Innowacja, czyli wprowadzenie nowych rozwiązań nie spotykanych wcześniej w tym obszarze, w ramach innowacji można podkreślić całkowicie nowy proces budowania partnerstwa z 3 sektorów: samorządy, gospodarka i organizacje pozarządowe. Jest to pierwsze tego typu partnerstwo (ugruntowanie prawnie w postaci stowarzyszenia LGD).

Absolutnym nowum jest też ścisła współpraca samorządów należących do dwóch powiatów – krapkowickiego i strzeleckiego, która wcześniej istniała w luźnej formie, w chwili obecnej przyjmuje konkretne ramy i próby realizacji wspólnych projektów na bazie wspólnych zasobów.

Innowacyjne określenie przez mieszkańców wspólnej wizji i misji obszaru oraz działania LGD, a z tego wynikające innowacyjne podejście do:

- Kraina św. Anny, jako wsparcie dla konkretnych przedsięwzięć turystycznych i społecznych;
- promowanie dobrych wzorców turystycznych i biznesowych na tym terenie;
- promowanie produktów charakterystycznych dla tego obszaru (twórczość ludowa, porcelana, produkty tradycyjne itp.);
- badania ruchu turystycznego;
- skuteczna promocja obszaru 10 gmin Partnerstwa na zewnątrz – pokazywanie Krainy św. Anny jako przyjaznego i interesującego miejsca na mapie Polski;
- budowania przyjaznej atmosfery dla przedstawicieli lokalnego biznesu m.in. w urzędach gmin;
- integracji międzysektorowej;
- zaangażowania społecznego, szerokiego i rzeczywistego współdziałania gmin na polu konkretnych przedsięwzięć, np. imprez organizowanych na tym terenie o znaczeniu ponadlokalnym;
- budowanie platformy kontaktu pomiędzy firmami działającymi na terenie danej gminy i szerzej na obszarze 10 gmin Partnerstwa;
- wymiana doświadczeń, dobrych wzorców, dobrych praktyk;
- identyfikacja i inwentaryzacja barier, jakie są na terenie 10 gmin Partnerstwa dla rozwoju biznesu (celem ich dalszego przewyciężania);
- pokazywanie Krainy św. Anny jako miejsca ciekawego, aby stawała się atrakcyjnym miejscem dla inwestorów;
- LGD jako platforma do rozmów, współpracy między samorządem terytorialnym a biznesem;
- wspomaganie organizacji imprez lokalnych np. o charakterze kulturalnym, integracyjnym, wzmacniających lokalne tradycje i budujących więzi lokalne.

Innowacyjność rozwiązań zastosowana w LSR odnosi się zarówno do opracowania, jak i wdrażania strategii. Przede wszystkim jednak podejściem innowacyjnym cechują się planowane w LSR przedsięwzięcia i operacje.

Wszystkie planowane do realizacji przedsięwzięcia bazują ściśle na lokalnych zasobach: przyrodniczych, kulturowych, historycznych, społeczno-gospodarczych.

Lokalne walory przyrodnicze, kulturowe i historyczne nie były do tej pory w pełni wykorzystywane na obszarze LGD. O atrakcyjności turystycznej każdego regionu – oprócz walorów naturalnych, kulturowych i dostępności komunikacyjnej – świadczy wyposażenie w infrastrukturę turystyczną.

W strategii zaproponowano nowe podejście do działań na rzecz rozwoju turystyki na obszarze LGD – realizowane będą przedsięwzięcia dotyczące np.: zagospodarowania pozostałości wapiennictwa, atrakcji przyrodniczych (parki) przygotowania miejsc do przyjazdu turystów i rekreacji mieszkańców (parkingi, ścieżki pieszo-rowerowe), które były do tej pory w małym stopniu wykorzystywane dla celów turystyczno-rekreacyjnych, a działania te będą wspierane przez imprezy i akcje promocyjne. Przedsięwzięcie „Poznaj Krainę św. Anny”, w ramach którego będą przygotowywane materiały informacyjne oraz opisujące zasoby regionu (tradycję, gwary, potrawy, architekturę, stroje itp.).

Wszystkie zaplanowane działania innowacyjne z zakresu turystyki bazują na lokalnych zasobach.

Innowacyjność przedsięwzięć gospodarczych polega na planowanym **wykorzystywaniu i rozwoju nowych, niestosowanych wcześniej na terenie LGD lub w bardzo ograniczonym zakresie, rodzajów produkcji i usług**, w tym dziedzictwa kulinarnego, tradycyjnych zawodów i lokalnych produktów. Natomiast w sferze społecznej innowacyjność będzie się przejawiała w przedsięwzięciach aktywizujących mieszkańców – angażujących mieszkańców do działań na rzecz swoich miejscowości. Działania inwestycyjne prowadzone były już wcześniej w oparciu o Program Odnowy Wsi, jednak w ramach LSR dużą wagę przykładana się do przedsięwzięć wdrażania małych projektów, które szczególnie przyczynią się do **wzrostu kapitału społecznego**.

Wszystkie zaproponowane w LSR innowacyjne rozwiązania można z powodzeniem stosować na innych obszarach o podobnych walorach i problemach.

9. Procedura wyboru operacji przez LGD w ramach działania

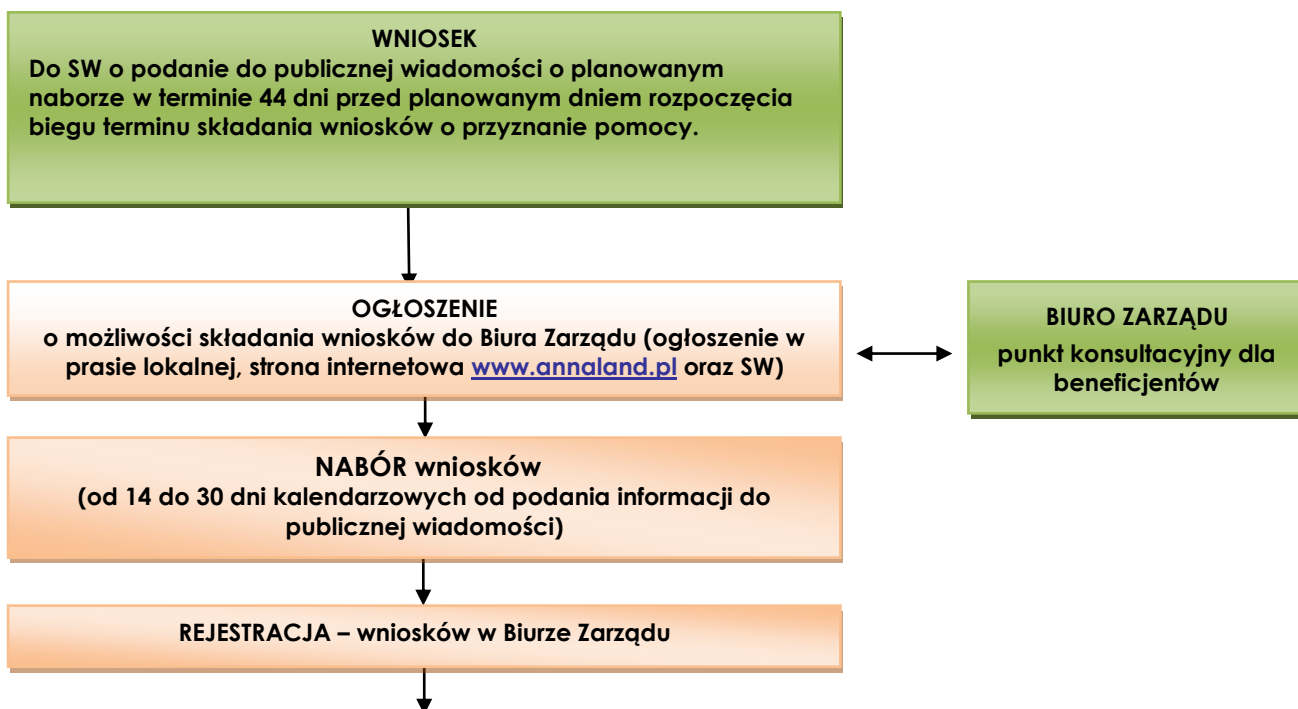
Procedura naboru wniosków o pomoc na realizację operacji odpowiadającym warunkom przyznania pomocy finansowej w ramach działań „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”, „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”, „Odnowa i rozwój wsi”, „Małe projekty” będzie prowadzona przez biuro Lokalnej Grupy Działania Kraina św. Anny. Beneficjenci po przyznaniu pomocy finansowej na realizację operacji będą mieli obowiązek umieszczania informacji o Stowarzyszeniu Kraina św. Anny, jako instytucji wdrażającej Lokalną Strategię Działania, zgodnie z

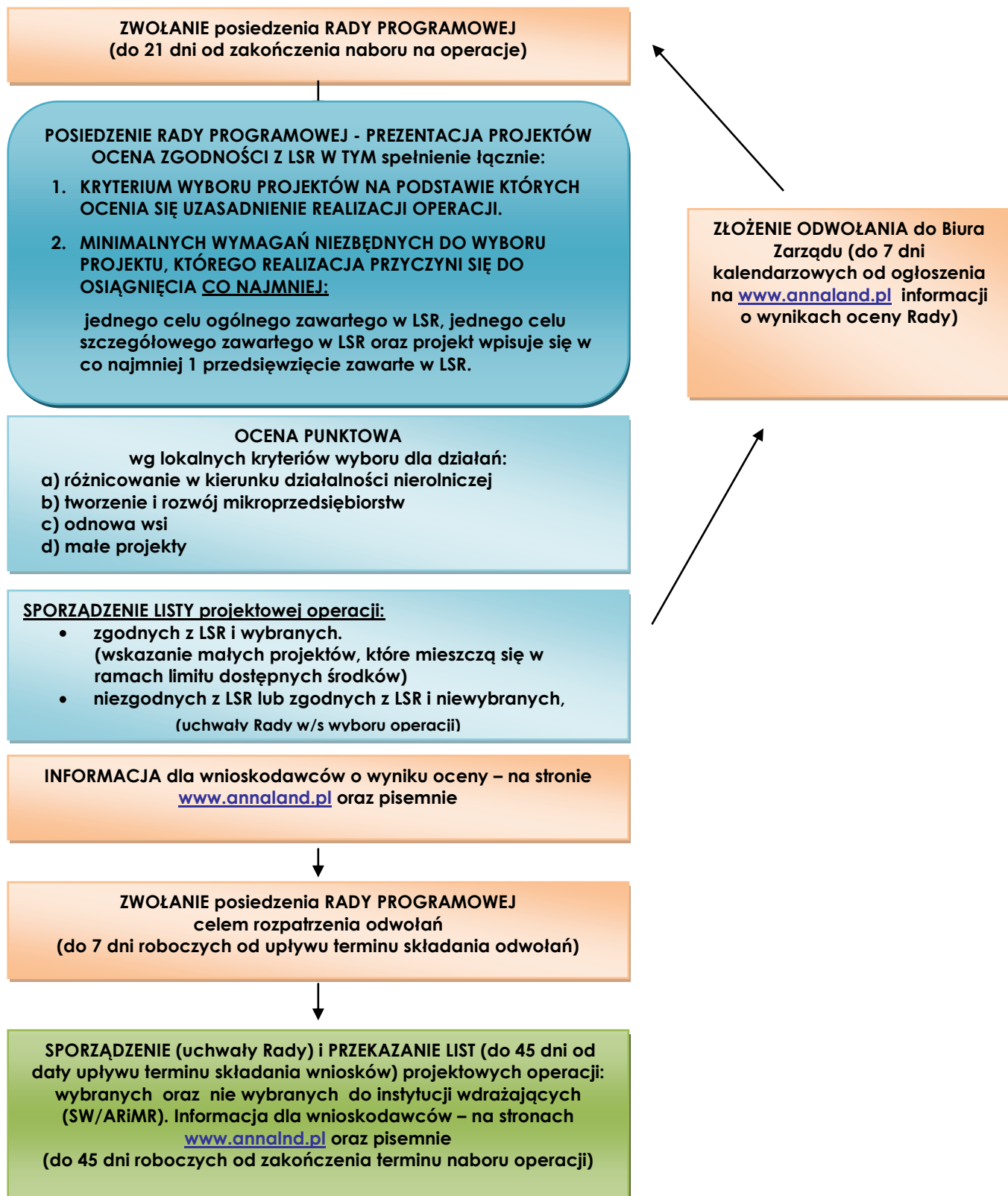
warunkami rozporządzenia w sprawie działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Nabór wniosków o pomoc przy realizacji operacji odpowiadających warunkom przyznania pomocy finansowej w ramach działań „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”, „Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw”, „Odnowa i rozwój wsi”, „Małe projekty” będzie prowadzona zgodnie z rozporządzeniem w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznania pomocy finansowej w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-13 z dnia 8 lipca 2008.

Nabór i ocena wniosków oraz wybór operacji do finansowania będzie odbywać się według następującej procedury:

PROCEDURA OCENY I WYBORU OPERACJI
przez Stowarzyszenie Kraina św. Anny
w ramach działania *Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju*

PROCEDURA NABORU I OCENY

zgodności operacji z LSR *
Stowarzyszenia Kraina św. Anny

*Możliwe są zmiany w procedurze uwzględniające aktualny stan prawny, o czym wnioskodawcy zostaną powiadomieni najpóźniej w dniu naboru

Etap	Instytucja odpowiedzialna	Czynności	Wzory dokumentów
Informacja	Zarząd Biuro Zarządu LGD	<p>Wniosek do SW (Samorząd Województwa) o podanie do publicznej wiadomości informacji o możliwości składania za pośrednictwem LGD wniosków o przyznanie pomocy w ramach działania Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju w zakresie operacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. <i>Odnowa i rozwój wsi,</i> b. <i>Małych projektów,</i> c. <i>Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej,</i> d. <i>Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw,</i> <p>- w terminie 44 dni przed planowanym dniem rozpoczęcia biegu terminu składania wniosków o przyznanie pomocy, a dokumenty niezbędne do podania do publicznej wiadomości informacji o możliwości składania wniosków o przyznanie pomocy - w terminie 24 dni przed planowanym dniem rozpoczęcia biegu terminu składania wniosków o przyznanie pomocy.</p> <p>Wraz z wnioskiem przekazywane są w formie elektronicznej do SW: Wzór informacji o naborze, wzór formularza wniosku o przyznanie pomocy, wykaz dokumentów niezbędnych do wyboru operacji przez LGD, kryteria wyboru operacji przez LGD określone w LSR, w tym kryteriów, na podstawie których ocenia się uzasadnienie realizacji projektu w ramach LSR i minimalnych wymagań, których spełnienie jest niezbędne do wyboru projektu przez LGD.</p>	Wzór informacji o ogłoszonym naborze projektów

STOWARZYSZENIE KRAJNA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

Ogłoszenie	UMWO /ARiMR Biuro Zarządu LGD	Ogłoszenie o naborze projektów przez LGD – w prasie lokalnej oraz na stronie www.annaland.pl oraz SW.	
Nabór wniosków przez LGD	Biuro Zarządu LGD	Przyjęcie wniosku wraz z załącznikami. Termin składania wniosków o przyznanie pomocy: a. nie krótszym niż 14 dni i nie dłuższym niż 30 dni' b. który jednocześnie może się rozpocząć nie wcześniej niż po upływie 14 dni od dnia podania do publicznej wiadomości informacji o naborze.	Wzór potwierdzenia wpływu wniosku
		Potwierdzenie przyjęcia na pierwszej stronie wniosku (pieczęć LGD, data, podpis, nadanie numeru sprawy).	
		Rejestracja: data i godzina wpływu, pieczęć LGD, podpis, nadanie numeru sprawy (wpisanie w rejestrze papierowym i elektronicznym).	
Zwołanie posiedz. Rady Programowej do 21 dni od terminu zakończenia naboru	Przewodniczący Rady Programowej	Wysłanie zawiadomień do członków Rady o posiedzeniu Rady Programowej.	Wzór zawiadomienia o posiedzeniu organu decyzyjnego
		Podanie informacji o terminie posiedzenia na stronie www.annaland.pl Udostępnienie projektów Radzie Programowej, co najmniej 10 dni przed posiedzeniem w Biurze LGD.	
	Sekretarz	Obliczanie wyników głosowań, kontrola quorum, sporządzanie protokołów, uchwał z posiedzeń Rady oraz list projektowych.	

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

	Przewodniczący Rady	Prowadzenie posiedzenia.	Wzór protokołu
		Podpisanie protokołu i uchwał w/s wyboru operacji.	
Zawiadomienie o wynikach wyboru	Biuro Zarządu	<p>Przekazanie wnioskodawcom informacji pisemnej wraz z informacją o:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) zgodności /niezgodności operacji z LSR – z podaniem przyczyny niezgodności' 2) liczbie uzyskanych punktów w ramach oceny lub miejscu na liście rankingowej ocenionych projektów' 3) możliwości złożenia odwołania od wyników oceny w terminie do 7 dni kalendarzowych od dnia ukazania się na stronie internetowej www.annaland.pl listy rankingowej ocenionych operacji. <p><i>* wnioskodawca zobowiązany jest do niezwłocznego przesłania do Biura Zarządu LGD pisemnej (za pisemną uznaje się także informację przesłaną faxem) informacji o zmianie swoich danych adresowych. W przeciwnym wypadku wszelką korespondencję wysyłać przez LGD zgodnie z posiadanymi przez nią danymi uznaje się za doręczoną.</i></p>	
Odwołanie od wyników wyboru	Wnioskodawca	<p>Złożenie pisemnego (za pisemne uznaje się także odwołanie przesłane faxem) odwołania w terminie do 7 dni kalendarzowych od daty ukazania się na stronie internetowej www.annaland.pl listy rankingowej ocenionych operacji.</p> <p>Fakt nieodebrania korespondencji nie zwalnia wnioskodawcy z dotrzymania terminu odwołania.</p>	
	Biuro Zarządu	<p>Przyjęcie odwołania – zarejestrowanie.</p> <p>Przekazanie odwołania Przewodniczącemu Rady.</p>	Wzór wniosku o ponowną ocenę projektu

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

	Przewodniczący Rady Programowej	Zwołanie posiedzenia organu decyzyjnego w okresie do 7 dni roboczych od złożenia ostatniego odwołania do Biura Zarządu.	
	Przewodniczący Rady Programowej	Zreferowanie treści odwołania.	
	Członkowie organu Rady Programowej	Rozpatrzenie wniosków o przyznanie pomocy, co, do których złożono odwołanie. Głosowanie nad przyjęciem/ odrzuceniem odwołania –podjęcie uchwał	
		<p><u>Jeśli uwzględniono odwołanie</u></p> <p>Sporządzenie ostatecznych list projektowych:</p> <p>a) operacji wybranych, b) operacji nie wybranych.</p>	
	Przewodniczący Rady	Podpisanie protokołu i uchwał o wyborze operacji	Wzór protokołu ponownego rozpatrzenia wniosku o ponowną ocenę operacji
	Biuro Zarządu	W terminie do 45 dni od dnia, w którym upłynął termin składnia wniosków LGD przekazuje UMWO listy: wybranych i nie wybranych operacji oraz uchwały Rady LGD wraz ze złożonymi wnioskami.	

STOWARZYSZENIE KRAJINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

Biuro
Zarządu

LGD informuje na piśmie:

a. wnioskodawcę **małych projektów o:**

- ✓ wybraniu małego projektu albo jego niewybraniu, wskazując przyczyny niewybrania
- ✓ liczbie uzyskanych punktów w ramach oceny małych projektów pod względem spełnienia kryteriów wyboru małych projektów lub miejscu na liście małych projektów, które zostały wybrane
- ✓ mieszczeniu się lub nie w puli środków przeznaczonych na konkurs

b. wnioskodawcę **pozostałych operacji** (*Odnowa i rozwój wsi, Różnicowanie*

w kierunku działalności nierolniczej i Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw) o:

- ✓ wybraniu operacji albo niewybraniu operacji, wskazując przyczyny niewybrania
- ✓ liczbie uzyskanych punktów w ramach oceny operacji pod względem spełnienia kryteriów wyboru operacji lub miejscu na liście operacji, które zostały wybrane
- ✓ mieszczeniu się lub nie w puli środków przeznaczonych na konkurs
- ✓ możliwości złożenia wniosku o przyznanie pomocy bezpośrednio do podmiotu wdrażającego – w przypadku wnioskodawcy, którego operacja nie została wybrana

Przekazanie w terminie 45 dni od dnia, w którym upłynął termin składania wniosków o przyznanie pomocy na ich realizację instytucji wdrażającej (ARiMR/(SW) Samorządowi Województwa):

- 1) **listę wniosków o przyznanie pomocy wybranych do finansowania w ramach LSR**, na której wnioski zostały zamieszczone w kolejności wg liczby uzyskanych punktów (malejąco):
  - a) wskazanie małych projektów, które mieszczą się w ramach limitu dostępnych środków.
- 2) **listę wniosków o przyznanie pomocy niewybranych do finansowania w ramach LSR.**
- 3) **wnioski o przyznanie pomocy**, które zostały wybrane do finansowania w ramach LSR wraz z uchwałami w/s wyboru.
- 4) **wnioski o przyznanie pomocy**, które w wyniku przeprowadzonej oceny pod względem zgodności z LSR zostały uznane za: niezgodne z LSR lub zgodne z LSR, ale nie zostały wybrane do finansowania w ramach LSR wraz z uchwałami w/s nie dokonania wyboru.
- 5) **wnioski o przyznanie pomocy**, które nie podlegały ocenie pod względem zgodności LSR, gdyż nie zostały złożone w miejscu i terminie wskazanym w informacji o naborze lub nie wskazano adresu Wnioskodawcy i nie ma możliwości ustalenia tego adresu.

W przypadku, gdy nabór dotyczy operacji: Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw oraz Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej wszystkie w/w listy przekazywane są dodatkowo do wiadomości SW.

Umieszczenie na stronie www.annaland.pl informacji o ostatecznej liście **projektów wybranych i niewybranych.**

Procedura wyłączenia członka Rady od udziału w wyborze projektów w razie zaistnienia okoliczności podważających jego bezstronność w procesie oceny ma za zadanie zapobieganie sytuacjom, w których członkowie Rady ocenialiby operacje złożone przez wnioskodawców, z którymi są w pewnych formalnych lub nieformalnych zależnościach, uzasadniających wątpliwość, co do ich bezstronności w procesie oceny i wyboru. Aby temu zapobiec członkowie Rady zostaną każdorazowo przed posiedzeniem Rady poświęconemu ocenie operacji poproszeni o wypełnienie deklaracji bezstronności i poufności (w załączniku do Regulaminu Rady).

PROCEDURA ODWOŁAWCZA OD ROZSTRZYgniĘĆ RADY

1. Każdy wnioskodawca ma prawo do odwołania się od rozstrzygnięcia Rady.
2. Odwołanie ma postać wniosku do Zarządu Lokalnej Grupy Działania Kraina św. Anny o ponowne rozpatrzenie o dofinansowanie operacji, według wzoru udostępnionego na stronie internetowej www.annaland.pl oraz w Biurze Zarządu.
3. Zarząd kieruje złożony wniosek do Rady Programowej, jako jedyne organu uprawnionego do rozpatrywania odwołań.
4. Wnioskodawca, w terminie **do 7 dni** kalendarzowych od dnia ukazania się na stronie internetowej www.annaland.pl listy rankingowej ocenionych operacji, ma prawo złożyć pisemny wniosek o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie operacji.
W tym samym terminie wnioskodawcy przysługuje prawo wglądu do protokołu oceny w siedzibie biura LGD.
5. Odwołanie podlega ponownemu rozpatrzeniu przez Radę wniosku o dofinansowanie operacji na posiedzeniu zwołanym przez Przewodniczącego Rady.
6. Wniosek o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie operacji musi zostać szczegółowo uzasadniony.
7. Wniosek o ponowne rozpatrzenie operacji pozostaje bez rozpatrzenia w przypadku, gdy:
  - a. został wniesiony po upływie terminu określonego w pkt 4,
  - b. został wniesiony przez nieuprawniony podmiot, tzn. nie będący wnioskodawcą, którego wniosek o dofinansowanie operacji podlegał ocenie,
  - c. nie zawierał pisemnego uzasadnienia lub innych danych wymaganych we wniosku o ponowne rozpatrzenie.
8. W momencie ponownego rozpatrywania wniosku o dofinansowanie operacji członkowie Rady rozpatrują wniosek na podstawie kryteriów obowiązujących w danym konkursie i tylko w tych jego elementach, których dotyczy uzasadnienie podane przez wnioskodawcę.
9. Rada podejmuje uchwałę o pozytywnym lub negatywnym rozpatrzeniu wniosku zwykłą większością głosów (50+1), przy obecności co najmniej połowy członków uprawnionych do głosowania.
10. Wniosek o dofinansowanie operacji, który w wyniku ponownego rozpatrzenia uzyskał liczbę punktów, która kwalifikowałaby go do objęcia dofinansowaniem w danym naborze zyskuje prawo dofinansowania w ramach dostępnych środków.

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

---

11. Wniosek o ponowne rozpatrzenie wniosku o dofinansowanie konkretnej operacji może zostać złożony tylko jeden raz.

12. O wynikach ponownego rozpatrzenia wniosku wnioskodawca zostaje poinformowany poprzez informację na stronie internetowej www.annaland.pl, pisemnie lub kontakt z Biurem Zarządu.

Karta oceny zgodności operacji z LSR

Wniosek nr:.....

złożony przez.....

Nazwa operacji:.....

Działanie PROW:

- Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej,

- Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw,

- Odnowa i rozwój wsi,

- Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju – małe projekty.

1. Czy operacja przyczyni się do osiągnięcia celów ogólnych LSR?

A: Rozwinięta turystyka i rekreacja w Krainie św. Anny tak nie

B: Aktywne, zintegrowane, edukujące się społeczeństwo informacyjne tak nie

2. Czy realizacja operacji przyczyni się do osiągnięcia celów szczegółowych LSR?

A1 Optymalne zagospodarowanie istniejących walorów turystycznych i rekreacyjnych z poszanowaniem środowiska tak nie

A2 Spójna i bogata oferta turystyczna i rekreacyjna tak nie

B1 Lokalne środowiska uczestniczą we wsparciu Programu Odnowy Wsi tak nie

B2 Młodzież i dorośli są aktywni sportowo i kulturalnie tak nie

3. Czy operacja jest zgodna z przedsięwzięciami planowanymi w ramach LSR?

- I. Ochrona dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego Krainy św. Anny,
w tym inwestycje turystyczne i rekreacyjne tak nie
- II. Poznaj Krainę św. Anny tak nie
- III. Urządzamy nowoczesne sportowe i społeczne
obiekty i przestrzenie tak nie
- IV. Przedsiębiorczość na wsi. tak nie
- V. Aktywnie spędzamy czas tak nie

Uzasadnienie zgodności operacji z przedsięwzięciami planowanymi w ramach LSR (czy wykazano, że operacja przyczyni się realizacji przedsięwzięcia?):

.....

.....

.....

Uzasadnienie realizacji operacji (czy wykazano, że operacja przyczyni się do złagodzenia problemu lub zaspokojenia potrzeb?):

.....

.....

.....

Instrukcja wypełniania karty:

W odniesieniu do każdego celu i przedsięwzięcia wyszczególnionego w punktach 1, 2, 3 należy wybrać odpowiedź zaznaczając X w odpowiednim polu.

Operację można uznać za zgodną z LSR, gdy z odpowiedzi udzielonych na pytania zawarte w punktach 1, 2 i 3 wynika, że jej realizacja przyczynia się do osiągnięcia co najmniej jednego celu ogólnego LSR, co najmniej jednego celu szczegółowego LSR oraz że jest ona zgodna

z co najmniej jednym przedsięwzięciem planowanym w ramach LSR.

Karta oceny operacji wg lokalnych kryteriów

Wniosek nr:.....

Złożony przez: .....

Nazwa operacji:.....

Działanie PROW: **różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej**

Działanie PROW	Lokalne kryteria oceny operacji	Przyznana ocena
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Wnioskodawca ma doświadczenie w realizacji projektów, a w przypadku braku doświadczenia udokumentuje współpracę z podmiotem mającym doświadczenie: <ul style="list-style-type: none"> - wykaz 5 pkt. - brak wykazu 0 pkt. 	
	Operacja ma innowacyjny charakter: <ul style="list-style-type: none"> - wykaz innowacji 2 pkt. - brak wykazu 0 pkt. 	
	Działalność, której dotyczy operacja, jest oparta o wykorzystywanie lokalnych zasobów albo lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego lub przyrodniczego (2 lub więcej zasobów): <ul style="list-style-type: none"> - wykaz 2 lub więcej zasobów 5 pkt. - 1 zasób 2 pkt. - brak wykazu 0 pkt. 	
	Operacja jest komplementarna w stosunku do innych operacji/projektów zrealizowanych na obszarze wdrażania LSR: <ul style="list-style-type: none"> - wykaz operacji, z którymi jest komplementarna 5pkt. - brak wykazu 0 pkt. 	
	Operacja zapewnia zintegrowanie: <ul style="list-style-type: none"> - celów – od 0 pkt. – do 2 pkt. - zasobów – od 0 pkt. – do 2 pkt. - podmiotów – od 0 pkt. – do 2 pkt. - rozwoju turystyki i rekreacji – od 0 pkt. – do 4 pkt. <p>tak - od 1 pkt. – do 10 pkt. nie – 0 pkt.</p>	
	SUMA PUNKTÓW	
	..... data	..... czytelny podpis członka Rady

Karta oceny operacji wg lokalnych kryteriów

Wniosek nr: .....
 Złożony przez: .....
 Nazwa operacji: .....

Działanie PROW: **tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw**

Działanie PROW	Lokalne kryteria oceny operacji	Przyznana ocena
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Wnioskodawca ma doświadczenie w realizacji projektów, a w przypadku braku doświadczenia udokumentuje współpracę z podmiotem mającym doświadczenie: - wykaz 5 pkt. - brak wykazu 0 pkt.	
	Realizacja operacji spowoduje utworzenie, w przeliczeniu na pełne etaty średniorocznie: - powyżej 3 miejsc pracy 5 pkt. - 2 miejsca pracy 3 pkt. - 1 miejsce pracy 1 pkt.	
	Operacja ma innowacyjny charakter: - wykaz innowacji 2 pkt. - brak wykazu 0 pkt.	
	Działalność, której dotyczy operacja, jest oparta o wykorzystywanie lokalnych zasobów albo lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego lub przyrodniczego: - wykaz dwóch lub więcej zasobów 5 pkt. - 1 zasób 2 pkt. - brak wykazu 0 pkt.	
	Operacja zapewnia zintegrowanie: - celów – od 0 pkt. – do 2 pkt. - zasobów – od 0 pkt. – do 2 pkt. - podmiotów – od 0 pkt. – do 2 pkt. - rozwoju turystyki i rekreacji – od 0 pkt. – do 4 pkt. tak - od 1 pkt. – do 10 pkt. nie – 0 pkt.	
	SUMA PUNKTÓW	
	..... data	..... czytelny podpis członka Rady

Karta oceny operacji wg lokalnych kryteriów

Wniosek nr: .....

Złożony przez: .....

Nazwa operacji: .....

Działanie PROW: - **odnowa i rozwój wsi.**

Działanie PROW	Lokalne kryteria oceny operacji	Przyznana ocena
Odnowa i rozwój wsi	Operacja ma innowacyjny charakter: - wykaz innowacji 5 pkt. - brak wykazu 0 pkt.	
	Korzyści lub oddziaływanie operacji dotyczy: - od 2 do 4 gmin objętych LSR (wykaz) 5 pkt. - co najmniej 2 miejscowości 2 pkt. - 1 miejscowości 1 pkt. - brak wykazu 0 pkt.	
	Realizacja operacji przyczyni się do pobudzenia ludzi młodych i wzmocnienia ich więzi z miejscem zamieszkania - wykaz oddziaływania dla młodzieży i dzieci 5 pkt. - brak wykazu 0 pkt.	
	Operacja jest oparta o wykorzystywanie lokalnych zasobów albo lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego lub przyrodniczego: - wykaz dwóch lub więcej zasobów 5 pkt. - 1 zasób 2 pkt. - brak wykazu 0 pkt.	
	Operacja jest komplementarna w stosunku do innych operacji/projektów zrealizowanych na obszarze wdrażania LSR- - wykaz działań komplementarnych 5 pkt. - brak wykazu 0 pkt.	
	Operacja zapewnia zintegrowanie: - celów – od 0 pkt – do 2 pkt - zasobów – od 0 pkt – do 2 pkt - podmiotów – od 0 pkt – do 2 pkt tak – od 1 pkt – do 6 pkt, nie – 0 pkt	
	SUMA PUNKTÓW	
..... data	..... czytelny podpis członka Rady	

Karta oceny operacji wg lokalnych kryteriów

Wniosek nr: .....

Złożony przez: .....

Nazwa operacji: .....

Działanie PROW: **wdrożenie LSR – małe projekty**

Działanie PROW	Lokalne kryteria oceny operacji	Przyznana ocena
Wdrożenie LSR – małe projekty	Realizacja operacji wprowadza na obszar LGD Kraina św. Anny działanie innowacyjne* ¹ i/lub posiadające wartość dodaną* ² : innowacja 0-3 pkt. wartość dodana 0-3 pkt. <div style="text-align: right;">maksymalnie 6 pkt.</div>	
	Realizacja operacji uwzględnia zaangażowanie parterów* ³ w projekcie: brak wykazu 0 pkt. 1 partner 1 pkt. 2 partnerów 2 pkt. powyżej 3 partnerów 3 pkt.	
	Realizacja operacji przyczyni się do zaktywizowania społeczności lokalnej i wzmocni jej więź z miejscem zamieszkania: zaktywowanie społeczności lokalnej 0-6 pkt.	
	Wkład pracy własnej, formie wykazu : brak wykazu 0 pkt. wkład pracy do 50 godzi 1-2 pkt. wkład pracy od 51 do 100 godzin 3-5 pkt. wkład pracy powyżej 100 godzin 6 pkt.	
	Operacja wykorzystuje lokalne zasoby: kulturowe, przyrodnicze, historyczne: wykorzystanie zasobów 0-6 pkt.	

STOWARZYSZENIE KRAJNA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

	SUMA PUNKTÓW	
	..... data	..... czytelny podpis członka Rady

*¹ Innowacyjność - odnosi się do tworzenia *NOWEGO* lub zmiany czegoś starego na nowe; przyczynia się do przekształcenia istniejących możliwości w nowe idee i wprowadzaniu ich w praktykę.

*² Wartość dodana - rzeczywiste korzyści wynikające i płynące z realizacji projektu czyli wymierne rezultaty i produkty

*³ Partner – osoba fizyczna lub prawna wnosząca do projektu swoje zaangażowanie w formie np. pracy, wartości rzeczowej lub majątkowej/finansowej.

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

INSTRUKCJA WYPEŁNIANIA KARTY dla członka Rady biorącego udział w ocenie zgodności wg lokalnych kryteriów wyboru:

- a. kartę należy wypełnić piórem lub długopisem;
- b. wszystkie rubryki muszą być wypełnione;
- c. należy wpisać przyznaną liczbę punktów;
- d. nie wpisanie imienia, nazwiska, miejsca, daty i czytelnego podpisu skutkuje nieważnością karty.

Procedura zmian kryteriów

Konieczność zmian kryteriów może wynikać w szczególności z następujących przyczyn:

- zmiany obowiązujących przepisów regulujących zagadnienia objęte LSR;
- zmiany dokumentów programowych lub rozporządzeń dotyczących zagadnień objętych LSR;
- uwag zgłoszonych przez Instytucję Wdrażającą;
- uwag zgłoszonych przez kontrolę;
- wniosków wynikających z praktycznego stosowania LSR i przeprowadzonej ewaluacji LSR.

Za propozycje zmian kryteriów w LSR odpowiada Biuro LGD oraz Zarząd, który podejmuje uchwałę o przystąpieniu do zmiany kryteriów i aktualizacji LSR zgodnie z pełnomocnictwem WZC.

Wprowadzenie zmian kryteriów i aktualizacji LSR wymaga każdorazowo zawiadomienia samorządu województwa.

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

10. Budżet LSR dla każdego roku jej realizacji

Działania osi 4 Leader													
Rok	Kategoria kosztu/wydatku	4.1./4.1.3. Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju					4.2.1. Wdrażanie projektów współpracy			4.3.1. Funkcjonowanie lokalnej grupy działania			Razem oś 4
		Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	Odnowa i rozwój wsi	Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	Małe Projekty	Razem 4.1./4.1.3.	Projekty współpracy	Realizacja projektów współpracy	Razem 4.2.1.	Funkcjonowanie LGD (koszty bieżące)	Nabywanie umiejętności i aktywizacja	Razem 4.3.1.	
2 009	całkowite	200 000	0	0	700 000	900 000	0	0	0	173 286,16	116 003,68	289 289,84	1 189 289,84
	kwalfikowane	200 000	0	0	700 000	900 000	0	0	0	173 286,16	116 003,68	289 289,84	1 189 289,84
	do refundacji	100 000	0	0	490 000	590 000	0	0	0	173 286,16	116 003,68	289 289,84	879 289,84
2 010	całkowite	500 000	3 860 000	500 000	1 150 000	6 010 000	10 000	100 000	110 000	416 713,84	263 996,32	680 710,16	6 800 710,16
	kwalfikowane	500 000	3 860 000	500 000	1 150 000	6 010 000	10 000	100 000	110 000	416 713,84	263 996,32	680 710,16	6 800 710,16
	do refundacji	250 000	2 895 000	250 000	805 000	4 200 000	10 000	100 000	110 000	416 713,84	263 996,32	680 710,16	4 990 710,16
2 011	całkowite	600 000	0	600 000	1 150 000	2 350 000	5 000	70 000	75 000	290 000	180 000	470 000	2 895 000
	kwalfikowane	600 000	0	600 000	1 150 000	2 350 000	5 000	70 000	75 000	290 000	180 000	470 000	2 895 000
	do refundacji	300 000	0	300 000	805 000	1 405 000	5 000	70 000	75 000	290 000	180 000	470 000	1 950 000
2 012	całkowite	500 000	3 870 000	600 000	1 150 000	6 120 000	5 000	70 000	75 000	290 000	180 000	470 000	6 665 000
	kwalfikowane	500 000	3 870 000	600 000	1 150 000	6 120 000	5 000	70 000	75 000	290 000	180 000	470 000	6 665 000
	do refundacji	250 000	2 902 500	300 000	805 000	4 257 500	5 000	70 000	75 000	290 000	180 000	470 000	4 802 500
2 013	całkowite	500 000	0	600 000	1 150 000	2 250 000	2 500	70 000	72 500	290 000	180 000	470 000	2 792 500
	kwalfikowane	500 000	0	600 000	1 150 000	2 250 000	2 500	70 000	72 500	290 000	180 000	470 000	2 792 500
	do refundacji	250 000	0	300 000	805 000	1 355 000	2 500	70 000	72 500	290 000	180 000	470 000	1 897 500
2 014	całkowite	280 000	0	280 000	1 146 000	1 706 000	0	0	0	250 000	171 000	421 000	2 127 000
	kwalfikowane	280 000	0	280 000	1 146 000	1 706 000	0	0	0	250 000	171 000	421 000	2 127 000
	do refundacji	140 000	0	140 000	802 200	1 082 200	0	0	0	250 000	171 000	421 000	1 503 200
2 015	całkowite	0	0	0	0	0	0	0	0	250 000	171 500	421 500	421 500
	kwalfikowane	0	0	0	0	0	0	0	0	250 000	171 500	421 500	421 500
	do refundacji	0	0	0	0	0	0	0	0	250 000	171 500	421 500	421 500
RAZEM	całkowite	2 580 000	7 730 000	2 580 000	6 446 000	19 336 000	22 500	310 000	332 500	1 960 000	1 262 500	3 222 500	22 891 000
2009-2015	kwalfikowane	2 580 000	7 730 000	2 580 000	6 446 000	19 336 000	22 500	310 000	332 500	1 960 000	1 262 500	3 222 500	22 891 000
	do refundacji	1 290 000	5 797 500	1 290 000	4 512 200	12 889 700	22 500	310 000	332 500	1 960 000	1 262 500	3 222 500	16 444 700

11. Opis procesu przygotowania i konsultowania LSR

Metoda i przebieg pracy nad Strategią

Na potrzeby programu sporządzono metodologię prac nad Strategią. Wykorzystano podejście partycypacyjno-eksperyckie, które obejmowało pracę jak w metodzie partycypacyjnej oraz wkład koncepcyjny pracy trenera. Łączy ona zalety obu podejść metodycznych (eksperyckiego i partycypacyjnego), a polegała na tym, że część prac wykonywana była w wersji uczestniczącej z udziałem przedstawicieli trzech sektorów: publicznego, społecznego i prywatnego, a część prac wykonywana była przez trenera i konsultantów (np. niektóre analizy, raporty, syntezy, diagnozy, opracowanie niektórych koncepcji działań) pracujących w czterech grupach zadaniowych. Warsztaty prac nad strategią poprzedziło spotkanie inauguracyjne, które odbyło się w Strzelcach Opolskich w kwietniu 2006 r.

Warsztaty były realizowane z wykorzystaniem techniki moderacji wizualnej, która pozwalała na:

- uzyskanie interakcji między uczestnikami spotkań;
- efektywne z punktu widzenia czasu dochodzenie do wyników pracy w grupie;
- ogniskowanie dyskusji, trzymanie się tematu;
- wizualizację przebiegu pracy i jej wyników;
- rozwinięcie u osób pracujących nad Lokalną Strategią Rozwoju Krainy św. Anny umiejętności pracy w grupie oraz skutecznego porozumiewania się.

Prace nad opracowaniem Lokalnej Strategii Rozwoju gmin: Krapkowice, Gogolin, Leśnica, Ujazd, Strzelce Opolskie, Jemielnica, Izbicko, Zdieszowice przebiegały podczas 4 spotkań warsztatowych moderowanych przez trenera, w terminach:

9 maja 2006 w Ujeździe

29 maja 2006 w Łaziskach (gmina Jemielnica)

5 czerwca 2006 w Kamieniu Śląskim (gmina Gogolin)

19 czerwca 2006 w Krapkowicach

Pierwsze spotkanie rozpoczęło się od przekazania informacji nt. idei spotkania, celu i form pracy. Podczas spotkania dokonano identyfikacji profilu obszaru oraz cech wyróżniających, z których wyłoniono te, które określają spójność mikroregionu. Podczas pierwszego spotkania rozpoczęto także prace nad określeniem nazwy obszaru. Pod koniec warsztatu wyłoniono grupę do spraw LGD, która miała przygotować propozycje form prawnych dla LGD

Podczas drugiego warsztatu w wyniku głosowania przyjęto nazwę obszaru jako Kraina św. Anny oraz pracowano nad sformułowaniem wizji, misji oraz analizy SWOT dla obszaru. W trakcie drugiego warsztatu została wyłoniona grupa do spraw diagnozy.

W trakcie głosowania zdecydowano, że LGD będzie miało formę stowarzyszenia.

Trzeci warsztat był poświęcony doprecyzowaniu wizji, misji oraz wybraniu tematów wiodących oraz celów strategicznych i operacyjnych oraz propozycji projektów promocyjnych integrujących. Grupa do spraw rejestracji przedstawiła wstępną propozycję statutu.

Ostatnie, czwarte spotkanie było poświęcone ustaleniu listy projektów do celów.

Ustalono statut dla LGD.

W warsztatach nad opracowaniem Lokalnej Strategii Rozwoju uczestniczyło średnio 35-40 osób. Byli to przedstawiciele trzech sektorów: publicznego, społecznego i prywatnego.

Byli to:

- przedstawiciele władz samorządowych;
- przedstawiciele organizacji pozarządowych;
- przedstawiciele podmiotów gospodarczych, instytucji lokalnych i innych grup interesów;
- inne osoby o wysokiej aktywności lub pozycji społecznej – tzw. lokalne autorytety, lokalni liderzy.

W roku **2007** dokonano aktualizacji zapisów Lokalnej Strategii Rozwoju oraz powiększenia obszaru objętego działaniem LGD o gminę Walce. W ten sposób obszar obejmował 9 gmin, z terenu działania 2 powiatów.

Odbyły się warsztaty, w czasie których uczestnicy doprecyzowali cele i projekty (w związku z powiększeniem obszaru). Przede wszystkim w czasie spotkań pracowano nad dostosowaniem statutu do wymogów Ustawy z dnia 7 marca 2007 r. o Wspieraniu Rozwoju Obszarów Wiejskich z udziałem środków Europejskiego Funduszu Rolnego (Dziennik Ustaw nr 64 poz. 427), regulaminem prac Rady Programowej, ustaleniem kryteriów wyboru projektów oraz budżetem Lokalnej Strategii Rozwoju.

W roku **2008** dokonano aktualizacji zapisów Lokalnej Strategii Rozwoju oraz powiększenia obszaru objętego działaniem LGD o gminę Tarnów Opolski. Obszar obejmuje obecnie 10 gmin. Przeprowadzono konsultacje społeczne – 10 spotkań z przedstawicielami sołectw, stowarzyszeń i radnych (w których wzięty udział 172 osoby) – celem dopracowania LSR stowarzyszenia Kraina św. Anny do wymogów PROW. Zweryfikowano również cele Strategii z lokalnymi Planami Odnowy Miejscowości.

Treść Strategii stanowi zapis rozstrzygnięć i ustaleń poczynionych przez uczestników warsztatów poszerzony o elementy budujące spójność dokumentu zaproponowane przez trenera.

12. Opis procesu wdrażania i aktualizacji LSR

Partnerstwo i dialog w okresie wdrażania zintegrowanej strategii będą obejmowały następujące instrumenty:

[INFORMACJA] – cykliczne publikacje informujące mieszkańców i lokalne środowiska o przebiegu realizacji poprzez:

- stronę www.annaland.pl;
- publikacje w mediach lokalnych i regionalnych;
- komunikaty za pośrednictwem informacji przez koordynatorów gminnych.

[PROMOCJA] – działania informacyjne i mobilizacyjne pobudzą do aktywności mieszkańców, podwyższą ich własną samoocenę, zwiększą „lokalny patriotyzm”, przyczynią się do otwarcia na nowości i stworzą klimat do wzajemnego współdziałania dla rozwoju obszaru Krainy św. Anny.

Ponadto warto wskazać, że ludzie – w imię demokracji – powinni wiedzieć, jak wydawane są ich pieniądze (środki strukturalne pochodzą od obywateli Unii Europejskiej). Poprzez publikowanie szczegółów proceduralnych i wskazywanie możliwości zapewnione zostaną równe szanse dla wszystkich potencjalnych beneficjentów ostatecznych działań realizowanych w ramach projektu.

Formy działań informacyjno-promocyjnych:

- artykuły na stronach internetowych i w lokalnej prasie w celu mobilizowania mieszkańców do włączenia się do wdrażania LSR i ukazania korzyści płynących z powstania LGD;
- informacje dotyczące LGD będą upowszechnione wśród mieszkańców drogą internetową poprzez aktualizowaną systematycznie stronę www;
- materiały informacyjne i szkoleniowe, udostępniane podczas zajęć w realizacji konkretnych przedsięwzięć.

Zostanie utrzymana podjęta już współpraca z mediami, które dobrze sobie radzą z tłumaczeniem technicznego języka na teksty, które przyciągają uwagę czytelników (słuchaczy, widzów). Szczególna uwaga będzie przywiązana do dobrej komunikacji, ponieważ wszyscy partnerzy – partnerzy społeczni i gospodarczy, partnerzy sektora publicznego, mieszkańcy – korzystają z efektów przedsięwzięcia.

Publikacje będą zawierać informacje o Lokalnej Grupie Działania Kraina św. Anny odpowiedzialnej za treść informacji o instytucji zarządzającej oraz instytucji wdrażającej. Przy redagowaniu planu działań informacyjnych będą uwzględnione nowe technologie, które pozwolą na szybkie i skuteczne przekazywanie informacji oraz usprawnią dialog z opinią publiczną.

[KONSULTACJE] – spotkania z zainteresowanymi środowiskami, w szczególności z tymi, które są adresatami (beneficjentami ostatecznymi) oraz partnerami (zaangażowanymi w realizację projektów), organizowane w celu partnerskiego monitoringu i zgłaszania uwag, w szczególności organizowane z udziałem przedstawicieli ważnych środowisk, w tym społeczno-gospodarczych, samorządu terytorialnego, młodzieżowych i innych, stosownie do zakresu konsultacji.

[WSPÓŁDECYDOWANIE] – sesje robocze Zarządu, poświęcone podejmowaniu decyzji dotyczących skutecznego wdrażania Strategii, organizowane w porozumieniu z innymi podmiotami z trzech sektorów, w szczególności będzie to dotyczyć elementów, które są ze sobą powiązane, a będą realizowane przez LGD w porozumieniu z innymi podmiotami na terenie Krainy św. Anny.

[WSPÓŁREALIZACJA] – większość projektów będzie realizowana przy udziale lokalnych partnerów, przy zachowaniu wiodącej roli LGD, odpowiednio do uzgodnionego w procesie współdecydowania zakresu.

[WSPIERANIE ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ INNE PODMIOTY] – będą prowadzone nabory, w wyniku ogłaszanych konkursów, na projekty (według przyjętych kryteriów oraz opracowanej karty projektu). Projekty po uprzedniej ocenie formalnej dokonanej przez pracowników biura LGD oraz Zarząd są przekazywane do oceny przez Radę Programową, która ustala ranking dofinansowywanych projektów.

Aby wdrażać Lokalną Strategię Rozwoju trzeba prowadzić:

- stałe animowanie wspólnego działania (z zachowaniem otwartości na nowych partnerów);
- nastawienie na rozwiązania integrujące obszar Kraina św. Anny;

STOWARZYSZENIE KRAJNA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

- łączenie na rzecz rozwoju obszaru LGD różnych źródeł finansowania oraz potencjałów lokalnych;
- kreatywność – wyznaczanie trendów i twórcze wykorzystywanie dobrych wzorców;
- przejrzystość – jawność postępowania, wzmacnianie społeczeństwa obywatelskiego, konsekwentne i krytyczne realizowanie LSR.

Aktualizacja Lokalnej Strategii

Wyniki monitoringu i ewaluacji będą skutkować oceną zrealizowanych działań oraz aktualności zapisów Lokalnej Strategii Rozwoju, będą podstawą do sporządzenia przeglądów strategicznych, organizowanych w/w okresach rocznych:

Procedura przeglądów:

- LGD – (Zarząd) opracowuje raport z realizacji zadań;
- LGD – (Zarząd) przedstawia raport Walnemu Zebraniu Członków Krajin św. Anny;
- organizowane są spotkania z szeroką reprezentacją LGD oraz mieszkańców, w tym przedstawiciele biznesu i organizacji pozarządowych, w celu prezentacji raportu oraz zebrania propozycji nowych zadań do realizacji;
- następuje zamieszczenie na stronie internetowej raportu oraz formularza do zgłaszania nowych zadań do realizacji;
- LGD – (Zarząd) opracowuje raport ze spotkań oraz zgłoszeń internetowych, zawierający propozycje nowych zadań do realizacji i przedstawia go Walnemu Zebraniu Członków oraz wprowadzenia nowych zadań do realizacji w ramach Strategii.

Wdrażanie LSR będzie zorganizowane w ramach kilku współzależnych, wzajemnie się wspomagających procesów przedstawionych w poniższej tabeli:

Lp.	Proces wdrażania	Narzędzia
1.	Rozwijanie partnerstwa w ramach Lokalnej Grupy Działania	<ul style="list-style-type: none"> - promowanie idei programu Leader, LSR i LGD, - organizacyjne wzmacnianie relacji między lokalnymi podmiotami: w ramach sektorów, między sektorami, między obszarami tworzącymi partnerstwo,
2.	Dynamiczna realizacja przedsięwzięć strategicznych	<ul style="list-style-type: none"> - promowanie LSR i korzyści z niej wynikających dla podmiotów lokalnych, - informowanie o zasadach przyznawania wsparcia i zasadach funkcjonowania LGD, - pomoc dla podmiotów lokalnych w zakresie przygotowywania dobrych projektów,
3.	Wykorzystywanie LSR dla wzmacniania pozycji obszaru w otoczeniu	<ul style="list-style-type: none"> - promowanie obszaru LGD w otoczeniu, - promowanie produktów i usług wytwarzanych w ramach przedsięwzięć strategicznych LSR w otoczeniu, - wykorzystywanie LSR do pozyskiwania środków wsparcia ze źródeł zewnętrznych,
4.	Monitoring realizacji strategii	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawanie oczekiwań lokalnych podmiotów oraz ich opinii na temat LSR i funkcjonowania LGD, - rozpoznawanie uwarunkowań wdrażania LSR, - analiza efektów wdrażania LSR.

13. Zasady i sposób ewaluacji własnej

Zgodnie z zasadami przyjętymi w Unii Europejskiej, w ramach ewaluacji będzie dokonana ocena adekwatności, skuteczności, efektywności, wpływu i trwałości projektu w stosunku do jego określonych celów. Ewaluacja skoncentruje się na stosunku wyników do celu i celu do celów ogólnych oraz sprawdza spójność planowania w ramach projektu. Ewaluacja będzie oparta na podstawowych zasadach: bezstronności, niezależności i wiarygodności, stąd będzie wymagała udziału także ze strony osób i podmiotów, które nie były zaangażowane w proces wdrażania.

Efekty stosowania wymienionych instrumentów będą stanowiły wkład do procesu monitorowania i ewaluacji, a w szczególności do wprowadzania korekt. W niektórych projektach konieczne będzie doprecyzowanie profilu działań lub szczegółów organizacyjnych (miejsce, termin itp.), a także innych elementów.

Lp.	Miernik	Informacja dostarczana przez miernik z punktu widzenia wdrażania i aktualizacji LSR
1.	Liczba projektów zgłaszanych przez podmioty lokalne w kolejnych okresach wdrażania	<ul style="list-style-type: none"> - poziom wypromowania Lokalnej Strategii Rozwoju wśród podmiotów lokalnych oraz uzyskany w jego efekcie poziom zainteresowania podmiotów lokalnych włączeniem się w realizację LSR, - dostosowanie LSR do oczekiwań lokalnych podmiotów,
2.	Jakość merytoryczna i techniczna zgłaszanych projektów	<ul style="list-style-type: none"> - poziom przygotowania lokalnych podmiotów do właściwego opracowywania projektów, - określenie głównych trudności podmiotów lokalnych we właściwym przygotowaniu projektów, a co za tym idzie – dostosowanie rodzaju udzielanego wsparcia do realnych potrzeb,
3.	Poziom osiągnięcia efektów w ramach realizowanych operacji (projektów zgłaszanych przez beneficjentów) – planowany poziom ustalany każdorazowo w przypadku konkretnych operacji	<ul style="list-style-type: none"> - weryfikacja tempa i jakości wdrażania operacji, - weryfikacja wiarygodności partnerów wdrażających konkretny projekt,
4.	Wartość wkładu własnego podmiotów lokalnych	<ul style="list-style-type: none"> - stopień uaktywnienia finansowych i pozafinansowych potencjałów znajdujących się w dyspozycji podmiotów lokalnych,
5.	Liczba beneficjentów pośrednich i bezpośrednich realizowanych projektów (zakładana i rzeczywista)	<ul style="list-style-type: none"> - społeczna i gospodarcza rozległość oddziaływania LSR, - stopień uaktywnienia podmiotów i społeczności lokalnych na rzecz

STOWARZYSZENIE KRAJNA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

Lp.	Miernik	Informacja dostarczana przez miernik z punktu widzenia wdrażania i aktualizacji LSR
		animowanego przez LGD procesu rozwoju lokalnego,
6.	Poziom realizacja celów szczegółowych (a co za tym idzie celów ogólnych, na które cele szczegółowe się składają) – cele szczegółowe zostały sformułowane w formie mierzalnej co pozwala na ich bezpośrednią kontrolę	<ul style="list-style-type: none"> - stopień zbieżności podejmowanych działań wdrożeniowych z realnymi potrzebami rozwojowymi obszaru wyrażającymi się w celach LSR, - określenie tempa zmian na obszarze, - określenie skuteczności podejmowanych działań strategicznych,
7.	Efektywność realizacji projektu (stosunek wyniku użytecznego do poniesionych kosztów)	<ul style="list-style-type: none"> - określenie efektywności poszczególnych projektów, - wnioski na temat warunków efektywności projektów realizowanych w ramach LSR (np. rodzaj projektu, beneficjenci, efektywność udzielonego wsparcia itp.),
8.	Zmiana wewnętrznych uwarunkowań rozwoju obszaru na skutek wdrażania Strategii, a w szczególności operacji wynikających ze Strategii	<ul style="list-style-type: none"> - badanie, na ile zmianie ulegają siły i słabości obszaru wskutek realizacji strategii, a co za tym idzie identyfikowanie przesłanek dla aktualizacji strategii oraz zawartych w niej przedsięwzięć,
9.	Szybkość udzielania wsparcia beneficjentom	<ul style="list-style-type: none"> - określenie sprawności funkcjonowania struktur LGD, - wnioski na temat potrzeb szkoleniowych personelu biura i członków LGD oraz wyposażenia infrastrukturalnego biura.

Przedstawione grupy mierników wynikają z przyjętej procedury monitorowania i wdrażania Strategii. Sposób dokonywania oceny (ewaluacji) pozwoli na:

- uaktualnianie Strategii do potrzeb podmiotów lokalnych i warunków rozwoju obszaru;
- doskonalenie operacji wynikających ze Strategii;
- doskonalenie działań techniczno-organizacyjnych na rzecz wdrażania Strategii.

Beneficjenci zgłaszający i wdrażający operacje (projekty) zobowiązani są do dostarczania wiarygodnych informacji, niezbędnych do oszacowania przez organ decyzyjny LGD mierników oznaczonych w tabeli. Interpretacja dostarczonych informacji oraz wyciąganie z nich odpowiednich wniosków na temat wdrażania bądź potrzeby aktualizacji LSR będzie ważnym narzędziem ewaluacji Strategii.

Proces autoewaluacji będzie częścią procesu ewaluacji i będzie prowadzony poprzez:

- **analizę dokumentów planistycznych**, czyli całej dokumentacji związanej z realizacją Strategii (np. okresowe sprawozdania monitoringowe), która pomoże poznać kontekst ocenianego projektu lub jego elementu;

- **wywiady** (indywidualne lub grupowe), które posłużą pozyskiwaniu informacji dotyczących różnych aspektów ocenianego elementu oraz poznaniu opinii osób zaangażowanych w realizację projektów, jak i jego uczestników, w formie bardziej oficjalnej lub też nieformalnej;
- **kwestionariusze** – na podstawie jasno sformułowanych i jednoznacznie brzmiących pytań ułożonych w postaci kwestionariusza (ankiety) adresowanego do wybranej grupy osób zaangażowanych w realizację i beneficjentów ostatecznych konkretnych działań;
- **obserwację** - czyli planowe rejestrowanie różnych aspektów przedsięwzięć oraz osób w nich uczestniczących lub zaangażowanych w jego realizację.

Wyniki monitoringu i ewaluacji będą skutkować oceną zrealizowanych działań oraz aktualności zapisów Lokalnej Strategii Rozwoju i będą podstawą do sporządzenia przeglądów strategicznych w okresach rocznych.

14. Powiązania LSR z innymi dokumentami planistycznymi związanymi z obszarem objętym LSR

Lokalna Strategia Rozwoju dla obszaru wiejskiego gmin Krapkowice, Gogolin, Leśnica, Ujazd, Strzelce Opolskie, Jemielnica, Izbicko, Zdieszowice, Walce, Tarnów Opolski zwanego dalej Obszarem, została skonstruowana zgodnie z zasadami podejścia Leader, o których mowa w Rozporządzeniu Rady (WE) nr 1698/2005 z dnia 20 września 2005 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich z Europejskiego Funduszu Rolnego Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz założeniami Programu „Wdrażanie podejścia Leader w województwie opolskim” prowadzonego przez samorząd województwa.

Strategia jest spójna z następującymi dokumentami programowymi:

- w skali europejskiej wytyczne dot. spójności na lata 2007-2013;
- wspólnotowy program lizboński;
- projekt rozporządzenia „1260”;
- nota komisji europejskiej z kwietnia 2000 dot. podejścia Leader;
- Narodowa Strategia Spójności;
- Strategia Rozwoju Kraju;
- Krajowy Plan Strategiczny;
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich;
- Strategia Rozwoju Województwa Opolskiego;
- Plany Odnowy Miejscowości gmin obszaru Krajinę św. Anny.

DOKUMENTY DOTYCZĄCE OKRESÓW PROGRAMOWANIA
OKRES 2007 – 2013

PROGRAM ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI;

STRATEGIA POLITYKI SPOŁECZNEJ NA LATA 2007 – 2013, Dokument przyjęty przez Radę Ministrów w dniu 13 września 2005 r.

Przyjęte dla LSR cele i projekty są w pełni spójne z Opolską Strategią Rozwoju, w szczególności z następującymi elementami:

- **STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO, 2005 r.**

STOWARZYSZENIE KRAINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

W Strategii Województwa Opolskiego sformułowano cele strategiczne:

wyznaczono priorytety rozwoju:

- wzmocnienie konkurencyjności województwa opolskiego;
- wyrównanie poziomu rozwoju społeczno-gospodarczego w województwie opolskim;

W ramach priorytetów wyznaczono cele:

Cel I. Innowacyjny region z dobrze wykształconymi i aktywnymi mieszkańcami

Cel II. Zapewnienie dogodnych warunków życia w regionie

Cel III. Rozbudowa i modernizacja infrastruktury regionu

Cel IV. Aktywizacja gospodarcza regionu z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju

Cel VI Wielofunkcyjne, różnorodne oraz atrakcyjne dla inwestycji i zamieszkania obszary wiejskie

Cel VII. Rozwój wielokulturowej tożsamości oraz międzynarodowej i krajowej współpracy regionalnej.

Fakt, iż cel VI – wielofunkcyjne, różnorodne oraz atrakcyjne dla inwestycji i zamieszkania obszary wiejskie ma charakter horyzontalny, spowodował ujęcie zidentyfikowanych w nim celów szczegółowych:

- zachowanie i wykorzystanie zasobów kulturowych oraz przyrodniczych wsi i poprawa stanu środowiska;
- poprawa zagospodarowania obszarów wiejskich i kształtowanie warunków życia z udziałem społeczności lokalnej;
- rozwój turystyki wiejskiej;
- konkurencyjność i wzrost wielofunkcyjności gospodarstw rolnych;
- rozwój przedsiębiorczości;
- poprawa edukacji i rozwój kapitału ludzkiego i społecznego wsi;
- powszechność podejścia typu odnowa wsi i Leader, usprawnienie instrumentów sterowania rozwojem.

Aby ułatwić porównanie celów LSR z celami poszczególnych gmin na obszarze Kraina św. Anny, sporządzono uproszczone zestawienie, które wyraźnie wskazuje, w jak dużym stopniu LSR jest spójna z tymi dokumentami:

Krapkowice

Plan Rozwoju Lokalnego w obszarach:

- Obszary wiejskie
- Lokalna infrastruktura społeczna, edukacyjna, sportowa
- Mikroprzedsiębiorstwa

W zakresie projektów:

- Budowa lub modernizacja lokalnej bazy kulturowej i turystycznej
- Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii

Gogolin

Strategia:

- Edukacja społeczna, ekonomiczna i ekologiczna
- Tworzenie warunków do podejmowania przez mieszkańców działalności gospodarczej
- Podnoszenie atrakcyjności dla rozwoju turystyki
- Stworzenie optymalnych warunków dla kształcenia, działalności gospodarczej i kulturowej
- Promocja gospodarki, turystyki, historii i kultury

Walce

Strategia:

- Aktywizacja społeczna mieszkańców
- Kultywowanie tożsamości regionalnej
- Dbłość o lokalne dziedzictwo kulturowe
- Ochrona i wykorzystanie walorów przyrodniczych gminy
- Gospodarcza aktywizacja mieszkańców – rozwój przedsiębiorczości
- Tworzenie miejsc pracy, także poza rolnictwem
- Rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego
- Tworzenie możliwości dla rozwoju turystyki weekendowej
- Tworzenie placów zabaw dla dzieci

Zdzieszowice

Plan Rozwoju Lokalnego w obszarach:

- Rozwój zasobów ludzkich
- Rozwój obszarów wiejskich
- Rozwój turystyki z wykorzystaniem walorów krajobrazowo- turystycznych

Leśnica

Strategia:

- Ekspozycja atrybutów krajobrazu materialnego i duchowego Góry św. Anny dla rozwoju przedsięwzięć gospodarczych, turystycznych i zachowania dziedzictwa kulturalnego
- Podejmowanie inicjatyw służących promocji i rozwojowi inicjatyw międzynarodowych
- Poprawa walorów przyrodniczo-krajobrazowych gminy
- Zwiększanie udziału parków i terenów zielonych
- Rozwój bazy turystycznej, sportowej, hotelowej, gastronomicznej
- Rozwój zaplecza kulturalno-oświatowego
- Rozwój drobnej wytwórczości oraz przetwórstwa rolno-spożywczego
- Rozwój działalności gospodarczej (małe firmy)
- Wspieranie rozwoju działalności agroturystycznej
- Wspieranie lokalnej inicjatywy mieszkańców gminy
- Rewitalizacja terenów wiejskich i zdegradowanych
- Rozwój świadomości ekologicznej mieszkańców
- Propagowanie i rozwój wykorzystania źródeł energii odnawialnej

Ujazd

Strategia:

- Rozwój bazy turystycznej, sportowej, hotelarskiej, gastronomicznej
- Rozwój zaplecza kulturalno-oświatowego
- Rozwój drobnej wytwórczości w oparciu o produkcję zdrowej żywności w gospodarstwach wiejskich
- Agroturystyczne gospodarstwa na zapleczu autostradowych węzłów jako baza rekreacyjna pobliskich aglomeracji
- Zielone światło dla rzemiosła, usług i rękodzieła
- Kształcenie w zakresie rękodzieła, dawnej tradycji tego terenu
- Tworzenie atrakcyjnych miejsc pracy dla młodych i wykształconych

---

STOWARZYSZENIE KRAJNA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

- Tworzenie warunków do podejmowania przez mieszkańców indywidualnie działalności gospodarczej na terenie gminy – pomoc szkoleniowa, doradztwo, kształcenie, przekwalifikowanie
- Wspomaganie instytucjonalne, prawne i doradcze rozwoju przedsiębiorczości i aktywności gospodarczej
- Poprawa wykształcenia

Jemielnica

Strategia:

- Zwiększenie poziomu wykształcenia
- Zwiększenie aktywności społecznej
- Większa integracja społeczna
- Kultywowanie tradycji regionalnych
- Zwiększenie aktywności fizycznej
- Tworzenie nowych miejsc pracy

Strzelce Opolskie

Plan Rozwoju Lokalnego:

- Wspieranie lokalnej inicjatywy mieszkańców wsi
- Aktywizacja terenów rolnych
- Rewitalizacja terenów wiejskich
- Poprawa walorów przyrodniczo-krajobrazowych
- Zwiększenie udziału terenów zielonych
- Poszerzenie oferty edukacyjnej
- Inspirowanie wzrostu aktywności kulturalnej
- Rozwój turystyki i aktywnego wypoczynku
- Inspirowanie aktywności sportowej
- Rozwój współpracy zagranicznej i wymiany doświadczeń

Izbicko

Strategia:

W zakresie kultury:

- Zachowanie bazy w zakresie kultury materialnej ludności gminy, izba pamiątkowa
- Gromadzenie dorobku intelektualnego, kulturalnego, materialnego mieszkańców
- Ochrona od zapomnienia tradycji, obrzędów i zwyczajów
- Integracja kultury

Gospodarka:

- Funkcjonowanie i rozwój przyjaznych dla środowiska: nowoczesnego rolnictwa, rzemiosła, handlu i usług, turystyki oraz wyspecjalizowanej produkcji prowadzonej w wymiarze małych lub co najwyżej średnich firm

Ochrona zasobów naturalnych i środowiska przyrodniczego:

- Ochrona wód zbiornika GZWP, czyste powietrze, zachowanie bioróżnorodności środowiska przyrodniczego

Turystyka i rekreacja:

- Istniejące i nowo wyznaczone szlaki turystyczne łączą się ze szlakami wyznaczonymi poza obrębem Gminy Izbicko
- Stworzenie warunków sprzyjających rozwojowi bazy hotelowej
- Pozyskanie do celów rekreacji stawu przylegającego do ulicy w miejscowości Utrata

---

STOWARZYSZENIE KRAJINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

- Utworzenie zalewu rekreacyjnego „Porąbka”
- Promocja walorów agroturystycznych gminy
- Dążenie do utworzenia ośrodków rekreacji

Edukacja:

- Tworzenie warunków służących podnoszeniu kwalifikacji i permanentnemu kształceniu

Tarnów Opolski

Plan Rozwoju Lokalnego:

Cel nadrzędny: Rozwój i wysoka jakość życia mieszkańców

Cele strategiczne:

- Rozwój gospodarczy
- Rozwój społeczny
- Rozwój ekologiczny
- Rozwój przestrzenny

Wskazane w LSR cele są niejako syntezą lokalnych celów strategicznych i pozwalają dzięki przyjętym celom operacyjnym podjąć skoordynowane działania w skali Krajinie św. Anny oczekiwanych zmian, w szczególności w zakresie zrównoważonego rozwoju opartego na wysokiej świadomości ekologicznej, optymalnym wykorzystaniu zasobów naturalnych i kulturowych oraz pobudzaniu aktywności i przedsiębiorczości.

15 Planowane działania realizowane przez LGD w ramach innych programów wdrażanych na obszarze LSR

Część działań przewidzianych w lokalnej strategii działania jest zgodna z Programem Operacyjnym Kapitał Ludzki na lata 2007-2013

Celem głównym Programu jest: wzrost zatrudnienia i spójności społecznej, a do osiągnięcia tego celu przyczynia się realizacja sześciu celów strategicznych, do których należą:

- Upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy
- Zwiększenie potencjału administracji publicznej w zakresie opracowywania polityk i świadczenia usług wysokiej jakości oraz wzmocnienie mechanizmów partnerstwa
- Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo
- Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego
- Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce
- Wzrost spójności terytorialnej.

W ramach priorytetów **VI, VII, IX**, odnoszą się do tego poszczególne cele szczegółowe:

3 cel szczegółowy – Wzmacnianie instytucji pomocy społecznej:

wsparcie systemowe sektora trzeciego;

rozwój dialogu obywatelskiego.

4 cel szczegółowy – Rynek pracy otwarty dla wszystkich

STOWARZYSZENIE KRAJINA św. ANNY LOKALNA STRATEGIA ROZWOJU

---

szczególnie działanie 6.1. – Poprawa zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie

działanie 6.2. – Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości oraz samo zatrudnienia

Najważniejsze wydaje się działanie 6.3. – Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia aktywności zawodowej na obszarach wiejskich

Spójność ze Strategią występuje w priorytecie VII – Promocja integracji społecznej, szczególnie działanie 7.3. – Inicjatywy lokalne na rzecz integracji społecznej.

Priorytet IX – Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

Szczególnie działanie 9.5. – Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich.

W celu wyeliminowania potencjalnego zagrożenia, jakim jest nakładanie się pomocy finansowej uzyskanej w ramach PROW i innych programów LGD Kraina św. Anny posiada mechanizmy i rozwiązania.

Wśród zabezpieczeń należy wymienić:

- tworzenie wydzielonych kont bankowych (lub subkont) do obsługi każdego programu;
- umieszczanie na rachunkach, fakturach i innych dowodach księgowych potwierdzających poniesione koszty informacji o źródle finansowania; w przypadku gdy dany koszt będzie współfinansowany z różnych źródeł – przy każdym źródle podawana będzie kwota finansowana z danego programu;
- każdy program będzie miał wyznaczonego kierownika projektu, odpowiedzialnego za prawidłowe wydatkowanie środków programu;
- wynagrodzenia pracowników, na które składają się ułamkowo różne programy, realizowane będą w postaci przelewów z głównego rachunku bankowego, a następnie refundowane we właściwych proporcjach z rachunków wydzielonych dla poszczególnych programów na rachunek główny; wynagrodzenia pracowników zatrudnionych wyłącznie przy jednym programie realizowane są w postaci przelewów bezpośrednio z rachunku wydzielonego dla tego programu.

16. Przewidywany wpływ realizacji LSR na rozwój regionu i obszarów wiejskich

Realizacja strategii w szczególności przyczyni się do osiągnięcia celu działania, jakim jest stymulowanie lokalnych inicjatyw na rzecz rozwoju obszarów wiejskich, sprzyjające lepszemu wykorzystaniu potencjału rozwojowego terenów wiejskich, poprawie konkurencyjności i aktywności lokalnych środowisk opartej na współdziałaniu.

Cele te obejmują m.in. promocję walorów naturalnych i kulturowych i rozwijanie w oparciu o te walory konkurencyjnej oferty dla mieszkańców i turystów, co jest zbieżne z celem strategicznym NPR, jakim jest rozwijanie konkurencyjnej gospodarki, opartej na wiedzy i przedsiębiorczości, zdolnej do długofalowego, harmonijnego rozwoju, zapewniającej wzrost zatrudnienia. Zapisana w celu strategicznym NPR poprawa spójności społecznej, ekonomicznej i przestrzennej zostanie osiągnięta dzięki przygotowaniom do optymalnego zagospodarowania terenów Krainy św. Anny oraz działaniom na rzecz integracji społecznej mieszkańców.

W załączeniu:

- 1) Statut.
- 2) Wypis z KRS.
- 3) Regulamin Rady Programowej.
- 4) Regulamin Działania.
- 5) Opis warunków technicznych i lokalowych Biura.
- 6) Procedura naboru pracowników wraz z opisem wymaganych kwalifikacji.
- 7) Schemat organizacyjny wraz z opisem stanowisk.
- 8) Uchwały gmin o przystąpieniu do lokalnej grupy działania Kraina św. Anny.
- 9) Lista członków stowarzyszenia.
- 10) Kwalifikacje i doświadczenia osób wchodzących w skład Rady Programowej.